

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

vrijdag
17-01-2003
18:00 uur

vendredi
17-01-2003
18:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
INTERPELLATIES EN VRAGEN	1
Samengevoegde interpellaties en vragen van	1
- de heer Karel Van Hoorebeke tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de oorlogsdreiging tegen Irak" (nr. 1512)	1
- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "de doorvoer via de Antwerpse haven van Amerikaans legermateriaal" (nr. 1543)	1
- de heer Jacques Simonet tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het standpunt van de Belgische regering betreffende de situatie in Irak" (nr. 1516)	1
- de heer Dirk Van der Maelen tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de houding van de Belgische regering met betrekking tot de situatie in Irak" (nr. 1523)	1
- de heer Francis Van den Eynde tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de oorlogsdreiging in Irak" (nr. 1524)	1
- de heer Francis Van den Eynde tot de eerste minister over "de oorlogsdreiging in Irak" (nr. 1541)	1
- de heer Vincent Decroly tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de Belgische bijdrage tot de voorbereidselen die de Verenigde Staten treffen voor een oorlog in Irak" (nr. 1527)	1
- de heer Pieter De Crem tot de eerste minister over "de aanwezigheid van Amerikaanse militairen op het grondgebied van België en de houding van de regering hieromtrent" (nr. 1530)	1
- de heer Pieter De Crem tot de eerste minister over "de houding van de regering ten aanzien van de oorlogsdreiging in Irak" (nr. 1540)	1
- mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en aan de minister van Landsverdediging over "de Amerikaanse aanwezigheid in en rond de kazernes 'Westakkers' in Sint-Niklaas" (nr. A699)	1
- mevrouw Leen Laenens aan de minister van Landsverdediging over "de militaire transporten van materiaal en manschappen via de Antwerpse haven" (nr. A705)	1
- de heer Ferdy Willems tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de houding van België inzake de oorlogsdreiging in Irak" (nr. 1532)	1
- de heer Patrick Moriau tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "een mogelijke Amerikaanse militaire interventie in Irak" (nr. 1538)	2
- de heer Mark Eyskens tot de eerste minister over "de houding van de regering in verband met de ontwikkelingen in Irak en de tegenstrijdige verklaringen van leden van de meerderheid" (nr. 1545)	2
Ordemotie	2
<i>Sprekers:</i> Raymond Langendries , voorzitter van de cdH-fractie, Karel Van Hoorebeke ,	

SOMMAIRE

Excusés	1
INTERPELLATIONS ET QUESTIONS	1
Interpellations et questions jointes de	2
- M. Karel Van Hoorebeke au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les menaces de guerre contre l'Irak" (n° 1512)	2
- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "le transit de matériel militaire américain par le port d'Anvers" (n° 1543)	2
- M. Jacques Simonet au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position du gouvernement belge concernant la situation irakienne" (n° 1516)	2
- M. Dirk Van der Maelen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'attitude du gouvernement belge en ce qui concerne la situation en Irak" (n° 1523)	2
- M. Francis Van den Eynde au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les menaces de guerre en Irak" (n° 1524)	2
- M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "les menaces de guerre en Irak" (n° 1541)	2
- M. Vincent Decroly au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la contribution belge aux préparatifs de guerre des Etats-Unis contre l'Irak" (n° 1527)	2
- M. Pieter De Crem au premier ministre sur "la présence de militaires américains sur le territoire belge et la position du gouvernement à ce sujet" (n° 1530)	2
- M. Pieter De Crem au premier ministre sur "l'attitude du gouvernement en ce qui concerne les menaces de guerre en Irak" (n° 1540)	2
- Mme Greta D'hondt au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et au ministre de la Défense sur "la présence américaine dans l'enceinte et autour de la caserne 'Westakkers' à Saint-Nicolas" (n° A699)	2
- Mme Leen Laenens au ministre de la Défense sur "les transports de troupes et de matériel militaire transitant par le port d'Anvers" (n° A705)	2
- M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position de la Belgique par rapport aux menaces de guerre en Irak" (n° 1532)	2
- M. Patrick Moriau au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "une possible intervention militaire américaine en Irak" (n° 1538)	2
- M. Mark Eyskens au premier ministre sur "la position du gouvernement concernant la situation en Irak et les déclarations contradictoires de certains membres de la majorité" (n° 1545)	2
Motion d'ordre	2
<i>Orateurs:</i> Raymond Langendries , président du groupe cdH, Karel Van Hoorebeke ,	

Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, voorzitter van de SP.A-fractie, **Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Greta D'hondt, Leen Laenens, Ferdy Willems, Gerolf Annemans, Patrick Moriau, Mark Eyskens, Guy Verhofstadt**, eerste minister, **Claudine Drion, Pierre Chevalier**

Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, président du groupe SP.A, **Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Greta D'hondt, Leen Laenens, Ferdy Willems, Gerolf Annemans, Patrick Moriau, Mark Eyskens, Guy Verhofstadt**, premier ministre, **Claudine Drion, Pierre Chevalier**

<i>Moties</i>	49	<i>Motions</i>	49
BIJLAGE	53	ANNEXE	53
INTERNE BESLUITEN	53	DECISIONS INTERNES	53
INTERPELLATIEVERZOEKEN	53	DEMANDES D'INTERPELLATION	53
INGEKOMEN	53	DEMANDES	53
MEDEDELINGEN	53	COMMUNICATIONS	53
REGERING	53	GOUVERNEMENT	53
INGEDIEND WETSONTWERP	53	DEPOT DE PROJET DE LOI	53

PLENUMVERGADERING**SÉANCE PLÉNIÈRE**

van

du

VRIJDAG 17 JANUARI 2003

VENDREDI 17 JANVIER 2003

18:00 uur

18:00 heures

De vergadering wordt geopend om 18.00 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 18.00 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Louis Michel, Guy Verhofstadt.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

**Berichten van verhindering
Excusés**

Alexandra Colen, André Schellens, Luc Sevenhans, wegens ziekte / pour raison de santé;
Peter Vanhoutte, met zending / en mission.

Interpellaties en vragen**Interpellations et questions****01** **Samengevoegde interpellaties en vragen van**

- de heer Karel Van Hoorebeke tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de oorlogsdreiging tegen Irak" (nr. 1512)
- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "de doorvoer via de Antwerpse haven van Amerikaans legermateriaal" (nr. 1543)
- de heer Jacques Simonet tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het standpunt van de Belgische regering betreffende de situatie in Irak" (nr. 1516)
- de heer Dirk Van der Maelen tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de houding van de Belgische regering met betrekking tot de situatie in Irak" (nr. 1523)
- de heer Francis Van den Eynde tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de oorlogsdreiging in Irak" (nr. 1524)
- de heer Francis Van den Eynde tot de eerste minister over "de oorlogsdreiging in Irak" (nr. 1541)
- de heer Vincent Decroly tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de Belgische bijdrage tot de voorbereidselen die de Verenigde Staten treffen voor een oorlog in Irak" (nr. 1527)
- de heer Pieter De Crem tot de eerste minister over "de aanwezigheid van Amerikaanse militairen op het grondgebied van België en de houding van de regering hieromtrent" (nr. 1530)
- de heer Pieter De Crem tot de eerste minister over "de houding van de regering ten aanzien van de oorlogsdreiging in Irak" (nr. 1540)
- mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en aan de minister van Landsverdediging over "de Amerikaanse aanwezigheid in en rond de kazerne 'Westakkers' in Sint-Niklaas" (nr. A699)
- mevrouw Leen Laenens aan de minister van Landsverdediging over "de militaire transporten van materiaal en manschappen via de Antwerpse haven" (nr. A705)
- de heer Ferdie Willems tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de houding van België inzake de oorlogsdreiging in Irak" (nr. 1532)

- de heer Patrick Moriau tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "een mogelijke Amerikaanse militaire interventie in Irak" (nr. 1538)
- de heer Mark Eyskens tot de eerste minister over "de houding van de regering in verband met de ontwikkelingen in Irak en de tegenstrijdige verklaringen van leden van de meerderheid" (nr. 1545)

01 Interpellations et questions jointes de

- M. Karel Van Hoorebeke au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les menaces de guerre contre l'Irak" (n° 1512)
- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "le transit de matériel militaire américain par le port d'Anvers" (n° 1543)
- M. Jacques Simonet au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position du gouvernement belge concernant la situation irakienne" (n° 1516)
- M. Dirk Van der Maelen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'attitude du gouvernement belge en ce qui concerne la situation en Irak" (n° 1523)
- M. Francis Van den Eynde au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les menaces de guerre en Irak" (n° 1524)
- M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "les menaces de guerre en Irak" (n° 1541)
- M. Vincent Decroly au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la contribution belge aux préparatifs de guerre des Etats-Unis contre l'Irak" (n° 1527)
- M. Pieter De Crem au premier ministre sur "la présence de militaires américains sur le territoire belge et la position du gouvernement à ce sujet" (n° 1530)
- M. Pieter De Crem au premier ministre sur "l'attitude du gouvernement en ce qui concerne les menaces de guerre en Irak" (n° 1540)
- Mme Greta D'hondt au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et au ministre de la Défense sur "la présence américaine dans l'enceinte et autour de la caserne 'Westakkers' à Saint-Nicolas" (n° A699)
- Mme Leen Laenens au ministre de la Défense sur "les transports de troupes et de matériel militaire transitant par le port d'Anvers" (n° A705)
- M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position de la Belgique par rapport aux menaces de guerre en Irak" (n° 1532)
- M. Patrick Moriau au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "une possible intervention militaire américaine en Irak" (n° 1538)
- M. Mark Eyskens au premier ministre sur "la position du gouvernement concernant la situation en Irak et les déclarations contradictoires de certains membres de la majorité" (n° 1545)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de eerste minister.)

(La réponse sera fournie par le premier ministre.)

02 Motion d'ordre

02 Ordemotie

02.01 **Raymond Langendries** (cdH): Monsieur le président, je demande la parole par motion d'ordre, dans le but de simplifier quelque peu les travaux et dans la logique de mes déclarations d'hier à cette tribune.

D'abord, comme je l'ai dit, on pouvait deviner que le vendredi à 18 heures n'était pas nécessairement le meilleur moment. Ensuite, nous avons appris que le premier ministre avait eu – je ne sais comment appeler cette rencontre – une conférence de presse ou en tout cas un contact avec la presse au sujet de l'Irak. A cette occasion, il a apporté un certain nombre de réponses à des questions que le parlement aurait souhaité lui poser, réponses que j'ai lues entièrement.

Enfin, je tiens à répéter que je ne participerai pas – et le cdH non plus – à ce que je considère comme un simulacre de débat parlementaire. Monsieur le président, vous avez donc un

02.01 **Raymond Langendries** (cdH): Ik herhaal in aansluiting op mijn opmerking van gisteren, dat vrijdag 18 uur niet het geschikte ogenblik voor een debat is. Bovendien heeft de Eerste Minister gisteren in de loop van de namiddag contact met de pers gehad en heeft hij reeds op een aantal vragen die het Parlement hem wilde stellen geantwoord.

De cdH zal dus niet deelnemen aan wat het beschouwt als een parlementair schijn debat.

interpellateur de moins.

Le **président**: Monsieur Langendries, je vous signale qu'aucun interpellateur cdH ne figure sur ma liste. M. Lefevre a retiré son interpellation dans le courant de l'après-midi et a demandé à M. Fournaux d'intervenir mais M. Fournaux a également retiré son interpellation.

Il faut dire les choses comme elles sont! Je ne sais pas pourquoi ils les ont retirées mais c'était assez tôt dans l'après-midi!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02.02 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik wil mijn betoog beginnen met mij aan te sluiten bij het protest van de heer Langendries.

Mijnheer de minister, we hebben uw strategie duidelijk door. Gisteren hebt u geweigerd in te gaan op de vraag om het debat te voeren en na de Ministerraad deze morgen een standpunt in te nemen en naar de pers te brengen. U wist dat u hierover vandaag in het Parlement zou ondervraagd worden. Het zou het gemakkelijkst en het meest aangenaam voor u, mijnheer de eerste minister, als we allemaal zouden weggaan. Op die manier zou u van deze last van vanavond verlost zijn. Ik meen echter dat het aangewezen is u vanavond over deze ernstige problematiek te ondervragen.

Mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, ik heet u van harte welkom in dit Parlement, vooral u mijnheer de eerste minister. Uw houding ten aanzien van dit Parlement is een houding waarbij u liefst zoveel mogelijk wegblijft als het gaat over belangrijke aangelegenheden. Als u dan toch moet komen, zwijgt u liefst zo veel mogelijk. Daarom zijn we verheugd door uw aanwezigheid. U weet dat we nog altijd in een parlementaire democratie leven en dat het de opdracht van dit Parlement is om de regering te controleren en te ondervragen. Vanavond zult u daar niet onderuit kunnen en zult u moeten antwoorden op de concrete vragen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, collega's, alvorens in te gaan op de zoveelste verdeeldheid van deze paars-groene regering, wil ik het eerst hebben over de Amerikaanse militaire transporten en de onwaarheden die deze regering en alle meerderheidspartijen daaromtrent verspreid hebben.

Collega's, het is bekend dat België momenteel wordt doorkruist door VS-materieel, dat moet worden verscheept via de Antwerpse haven. Afgelopen weekend reageerden de regering en alle meerderheidspartijen met de mededeling dat onze regering hierover niets te zeggen heeft en dat het allemaal zomaar kan dat een andere mogendheid – zij het een NAVO-bondgenoot – 250 treinwagons met militair materieel over het Belgische grondgebied vervoert. Volgens de meerderheidspartijen, en bovenal volgens Agalev en de SP.A, was er geen sprake van enige steun aan de op til zijnde oorlog tegen Irak en was er geen vuiltje aan de lucht. Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, ik zeg u hier en vandaag dat er grote vragen rijzen over de onrechtstreekse steun van de Belgische regering aan de oorlog tegen Irak.

02.02 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Je me joins aux protestations de M. Langendries. Nous ne sommes pas dupes de la stratégie du premier ministre. Hier, il a refusé la tenue d'un débat sérieux, pour pouvoir exposer son point de vue à la presse aujourd'hui, à l'issue du conseil des ministres, avant même de venir à la Chambre! Evidemment, il serait assurément plus facile pour lui que nous partions tous sans poser de questions. Il serait alors libéré d'un réel fardeau. L'attitude du premier ministre consiste à éviter autant que possible de venir au Parlement lorsqu'il s'agit d'affaires importantes et à en dire le moins possible lorsqu'il consent à nous rendre visite. Or, nous vivons encore dans une démocratie parlementaire et, ce soir, il faudra bien que le premier ministre réponde aux questions des membres de la Chambre qui exercent leur mission de contrôle.

Les partis de la majorité ont énoncé beaucoup de contre-vérités à l'égard des transports militaires américains qui transitent sur notre territoire. Ils ont prétendu n'avoir aucun pouvoir à cet égard. Aux dires d'Agalev et du SP.A, il ne s'agit d'ailleurs pas d'une quelconque forme de soutien à la guerre en Irak: pour eux, tout va pour le mieux dans le meilleur des mondes.

Ces transports militaires américains soulèvent toutefois des questions essentielles à propos d'un appui indirect à la

Mijnheer de eerste minister, om uw houding ten opzichte van de Amerikaanse transporten te verantwoorden, hebt u verwezen naar de SOFA-verdragen van 1951. Wij hebben de moeite gedaan om dat verdrag eens duidelijk te analyseren en te doorgronden. Ik lees u graag artikel III, §2, van het SOFA-verdrag voor. Dit artikel handelt specifiek over het transport van troepen van een NAVO-partner, al dan niet in NAVO-verband. Het artikel somt de documenten op die de vreemde troepen in hun bezit moeten hebben om het grondgebied van een verdragspartner te mogen betreden. Het is in het Engels, omdat ik de Nederlandse vertaling van het SOFA-verdrag niet heb ontvangen. U zult echter begrijpen dat mijn Engels even goed is als uw Frans. Het zal dus zeker begrijpelijk zijn. Ik citeer: "The following documents only will be required in respect of members of a force. They must be presented on demand: A. a personal identity card issued by the sending state showing names, birth, rank and number, service and photograph."

B. Individual or collective movement order, in the language of the sending state and in the English or French languages, issued by an appropriate agency of the sending state or of the North Atlantic Treaty Organization and certifying to the status of the individual or group as a member or members of a force and to the movement ordered".

Dan kom ik aan de belangrijkste passage van het artikel, mijnheer de eerste minister. Luistert u zeer goed.

"The receiving state may require a movement order to be countersigned by its appropriate representative".

Welnu, mijnheer de eerste minister en mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, iedereen die dat leest, komt tot het besluit dat elke staat die vreemde troepen ontvangt, steeds de mogelijkheid heeft om een tegenhandtekening te eisen voor het transport en zodoende een eigen vetorecht kan uitspreken tegen dat troepentransport.

Mijnheer de eerste minister, ik vraag u: is de interpretatie die ik aan het artikel dat ik heb voorgelezen geef de juiste interpretatie? Of hoe leest u dat artikel dan en hoe leest u dan dat soort van verdrag? Ik zal graag naar uw uitleg daaromtrent luisteren.

Daarenboven zal ik u confronteren met nog een ander citaat, dat komt uit een analyse van de heer Max Johnson, juridisch adviseur van de Shape, die hij heeft gehouden ter gelegenheid van een internationaal colloquium dat heeft plaatsgevonden in september 2001. De titel van zijn bijdrage luidt: "Legal aspects regulating foreign military presence including permanent military bases and temporary exercises". Die expert, juridisch adviseur van de Shape, bespreekt de reikwijdte van de SOFA-verdragen. Ik citeer nogmaals uit zijn tekst, in het Engels: "Neither the NATO nor the SOFA-treaty permits a party to unilaterally send armed forces to the territory of another party. The SOFA merely facilitates admittance by virtue of constituting a given set of rules if" – mijnheer de eerste minister – "consent is given. Consent is always required, but that consent can take various forms." Hij besluit met het volgende: "So" – luister maar even, specialisten van het leger – "that there can be no doubt, it

guerre contre l'Irak.

L'accord SOFA de 1951 énumère les documents dont doivent être en possession des troupes étrangères lorsqu'elles se déplacent sur le territoire d'un autre Etat signataire. (*M. Van Hoorebeke cite un extrait de l'accord en anglais*). Il y est notamment explicitement mentionné que l'Etat qui accueille les troupes étrangères est en droit d'exiger un *movement order*. L'Etat qui accueille les troupes étrangères peut donc exiger une contre-signature pour le transport et dispose de *facto* d'un droit de veto. Le premier ministre souscrit-il à cette interprétation?

J'ai sous la main une autre citation encore, datant de septembre 2001 cette fois: M. Max Johnson, conseiller juridique du SHAPE, dit que ni l'OTAN ni la SOFA n'autorisent une partie à procéder unilatéralement à des mouvements de troupes sur le territoire d'une autre partie mais qu'au contraire l'accord de cette autre partie est toujours requis. Si on lit le traité SOFA en connexité avec l'analyse de M. Johnson, on ne peut que conclure que le premier ministre pouvait empêcher le transit des troupes américaines sur notre sol. Mais le gouvernement, Agalev et SP.A compris, n'a pas voulu adopter une telle attitude.

De deux choses l'une: soit le gouvernement a donné son assentiment et, dans ce cas, le Premier ministre nous ment depuis un bon bout de temps, soit il a oublié de vérifier s'il ne lui était pas éventuellement possible de refuser ce transit et, dans cette hypothèse, il a commis une négligence grave. Agalev et le SP.A marquent leur opposition verbalement mais lorsqu'ils sont en position d'agir vraiment, ils détournent les yeux. Le Premier ministre nie-t-il qu'il pouvait empêcher ces transports de

warrants reiterating that while pre-existing SOFA's readily facilitate the sending and receiving of forces, there is no unilateral right to send those forces or obligation to accept them without consent on the part of the receiving state."

Mijnheer de eerste minister, als u het SOFA-verdrag samen met de analyse die deze expert heeft gemaakt leest, dan denk ik dat u niet kunt ontkennen dat u de mogelijkheid had om de toestemming al dan niet te weigeren. Wij kunnen dus niet anders dan besluiten dat de Belgische regering minstens het recht heeft, mijnheer de eerste minister, om de doorgang van de Amerikaanse militaire troepen te weigeren. Uw regering met Agalev en SP.A heeft het vertikt om de Amerikaanse militairen ook maar één strobreed in de weg te leggen. Er zijn dan twee mogelijkheden: ofwel hebt u wel toestemming gegeven aan de Amerikaanse troepen om hier materieel te verschepen en dan hebt u ons sedert zaterdag en zondag compleet en constant blaasjes wijsgemaakt; ofwel hebt u nagelaten na te gaan of u al dan niet de mogelijkheid had om al dan niet toelating te geven en dan hebt u een grove nalatigheid en een zware fout in die zin begaan, mijnheer de eerste minister.

Agalev en SP.A verzetten zich enkel met woorden tegen de Amerikaanse oorlog tegen Irak, maar wanneer het aankomt op daden, wanneer ze over de macht beschikken om het Amerikaanse legertransport te verhinderen, doen ze alsof hun neus bloedt. Na Nepal wentelen Agalev en SP.A zich ook nu weer in de hypocrisie. Wanneer ze echt iets kunnen doen tegen de opbouw van de Amerikaanse oorlogsmacht, dan kijken ze de andere kant uit.

Mijnheer de minister, wat is uw concreet antwoord op deze vraag: ontkent u dat de Belgische regering het transport van de Amerikaanse troepen kon verhinderen of daartoe al dan niet voorafgaandelijk toelating moest verlenen? Wij verwachten daarop een klaar en duidelijk antwoord.

De Nieuw-Vlaamse Alliantie is beschaamd te moeten vaststellen dat zij de enige partij is die elke deelname of steun aan de oorlog tegen Irak rechtlijnig afwijst. SP.A en Agalev wringen zich in alle bochten en laten in hun antwoorden allerlei achterpoortjes open. "Wanneer de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een resolutie goedkeurt om tot militaire actie over te gaan," – en ik citeer Jos Geysels in De Standaard –: "dan rijst voor ons een groot probleem. Op dat moment moet er een evaluatie binnen de regering gebeuren". Het is duidelijk, collega's, dat na drie jaar in de regering Agalev al een volleeerde hypocriete taal spreekt. Bent u nu voor of tegen de oorlog in Irak of bent u enkel voor een oorlog tegen Irak wanneer een of andere internationale instelling zegt dat u voor moet zijn?

De Nieuw-Vlaamse Alliantie biedt Agalev en SP.A vandaag de mogelijkheid om hun standpunt duidelijk te stellen. Na de interpellatie en het antwoord van de eerste minister zullen wij een motie indienen met de oproep dat België onder geen enkel beding en op geen enkele wijze, mijnheer de eerste minister, zelfs niet logistiek, steun verleent aan oorlogshandelingen tegen Irak en in de regio.

De federale regering moet al haar politieke en diplomatieke macht aanwenden om ook de andere Europese partners te overtuigen om verdere oorlogsvoering te verhinderen en niet deel te nemen aan een

troupe ou qu'il devait donner son autorisation à cet effet?

Le N-VA est le seul parti à adopter une attitude cohérente dans son refus de la guerre. Tant le SP.A qu'Agalev se ménagent toujours une série d'issues de secours. Le langage hypocrite n'a plus de secrets pour Agalev après trois années passées au pouvoir. Les Verts sont-ils finalement pour ou contre la guerre?

Nous devons mettre en oeuvre tous les moyens politiques et diplomatiques pour éviter la guerre. Le N-VA espère que le SP.A et Agalev soutiendront la motion que nous allons déposer.

Quelle est en fin de compte l'attitude précise du gouvernement en ce qui concerne une guerre contre l'Irak? Si la Belgique devait y participer d'une façon ou d'une autre, en quoi consisterait son soutien: l'envoi de troupes, un appui logistique ou la mise à disposition de notre territoire? Le gouvernement ou un membre du gouvernement ont-ils déjà pris certains engagements en cas de conflit?

militaire invasie. Collega's van Agalev en SP.A, ik doe uitdrukkelijk een oproep naar u. De Nieuw-Vlaamse Alliantie verwacht van u dat u deze motie mee zult ondersteunen.

Tot slot, mijnheer de eerste minister, ik heb nog twee concrete vragen na de concrete vraag over het troepentransport over ons grondgebied. Ten eerste, wat is het standpunt van de federale regering tegenover een oorlog tegen Irak? Indien de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties instemt met een oorlog tegen Irak, zal België dan wel of niet meedoen? Zo ja, zal dit gebeuren met inzet van troepen, het verlenen van logistieke steun of het ter beschikking stellen van het Belgische grondgebied? Ten tweede, mijnheer de eerste minister, heeft uw regering via de minister van Buitenlandse Zaken of Defensie in om het even welk orgaan van de NAVO reeds toezeggingen gedaan over de steun van België in geval van een gewapend conflict?

Dit zijn, mijnheer de eerste minister, de vier concrete vragen die wij u vanavond willen stellen. Wij hopen dat u hierop een concreet en duidelijk antwoord zult willen geven.

02.03 Jacques Simonet (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, nous sommes un peu surpris du débat qui s'est amorcé ce soir car, dans le cadre des travaux de la commission des Affaires étrangères qui s'est tenue le 2 décembre 2002, nous avons déjà eu l'occasion de prendre connaissance, par la bouche du vice-premier ministre Michel, de la position du gouvernement belge concernant la situation en Irak.

Il faut bien constater que, sans réelle justification, sans élément nouveau à ajouter au dossier, dans l'attente du rapport des inspecteurs en désarmement devant le Conseil de sécurité des Nations unies le 27 janvier prochain, un certain nombre d'intervenants, de qualité d'ailleurs fort variable, ont émis des avis parfois très contradictoires sur ce que devait être la position ou l'attitude de la Belgique devant tel ou tel développement de la situation en Irak.

Nous pensons que la position du gouvernement belge sur des dossiers de politique étrangère aussi sensibles que celui-ci ne doit en tout cas pas faire l'objet de polémique politicienne, de positionnement médiatique – comme cela a été le cas – ou d'interventions discordantes de personnes n'ayant pas les informations nécessaires pour exprimer une opinion pertinente.

Dès lors, clairement, le groupe MR considère que la Belgique doit parler d'une seule voix, à la fois sur le plan externe mais aussi vis-à-vis de nos concitoyens et cette voix – je m'excuse de le dire – c'est celle du ministre qui est fonctionnellement compétent, en l'occurrence le ministre des Affaires étrangères.

L'action de la communauté internationale dans ce dossier-ci se base sur les termes de la résolution 1441 du Conseil de sécurité des Nations unies. Pour nous, l'engagement qui a été pris par chacun des Etats de passer par la voie de la sécurité collective, donc la voie des Nations unies, nous fixe très clairement le cap. Cet objectif, c'est le désarmement de l'Irak et les moyens utilisés pour obtenir ce désarmement, ce sont les inspections.

02.03 Jacques Simonet (MR): Het debat van vanavond verbaast ons enigszins. In de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen van 2 december jongstleden hebben wij immers al het standpunt van de Belgische regering bij monde van de heer Michel gehoord. Zonder werkelijke rechtvaardiging, zonder nieuwe elementen en zonder het verslag van de inspecteurs af te wachten hebben sommige sprekers diametraal tegenovergestelde meningen vertolkt over het standpunt dat de regering ten aanzien van Irak zou moeten aannemen. Voor ons kan in geen geval rekening worden gehouden met bekrompen politieke verklaringen of tegenstrijdige uitspraken van mensen die niet eens over de noodzakelijke informatie beschikken. België moet zowel ten aanzien van zijn eigen bevolking als de internationale gemeenschap met een stem spreken, namelijk die van onze minister van Buitenlandse Zaken.

De Staten moeten zich houden aan de VN-resolutie 1441. Elke Staat heeft zich ertoe verbonden bij te dragen tot de georganiseerde collectieve veiligheid binnen het kader van de

L'Irak, bien évidemment de son côté doit faire montre à nos yeux d'une coopération entière et active en fournissant tous les éléments nécessaires au bon accomplissement des inspections.

Ces inspections permettront de faire la lumière sur les questions restées, jusqu'à présent, sans réponse. A cet égard, monsieur le président, M. Blix et M. El-Baradei sont intervenus devant le Conseil de sécurité, il y a quelques jours, le 9 janvier, pour faire le point sur l'état d'avancement des travaux. Ils ont indiqué que si les inspections se déroulaient sans incident et à un rythme soutenu à ce jour, en revanche, la déclaration de l'Irak du 8 décembre sur ses programmes d'armement de destruction massive laissait sans réponse un certain nombre de questions techniques sur lesquelles je ne m'appesantirai pas. Il faut donc très clairement que les inspecteurs puissent poursuivre leur travail pour faire la lumière sur ces questions qui aujourd'hui restent sans réponse.

A cet égard, incontestablement à nos yeux, la date du 27 janvier est une échéance importante, puisqu'elle permettra d'examiner le rapport qui sera fait par M. Blix et M. El-Baradei. Il convient, selon nous, à chaque étape, d'accroître les chances et la capacité d'efficacité de la communauté internationale, et donc de tirer les leçons que nous fournira ce rapport d'étape. Il faut avancer, chaque fois davantage à nos yeux, vers ce qui reste l'objectif principal: le désarmement de l'Irak, dans le cadre, je le répète, de l'action collective et nous devons donner toutes ses chances à la paix dans le cadre d'un système de sécurité collective qui fonctionne.

Tant que la logique des inspections, cette logique de coopération choisie par la communauté internationale peut être mise en place, il n'y a pas de raison, à ce jour, de choisir d'autres moyens. Si, en revanche, cette logique devait montrer ses limites à la suite, par exemple, d'une absence de coopération de l'Irak ou si les inspections devaient démontrer des violations patentes par l'Irak de ses engagements tels que contenus dans la résolution 687 du Conseil de Sécurité du 3 avril 1991, c'est-à-dire précisément la destruction de ses armes de destruction massive et de ses missiles balistiques à longue portée, alors le Conseil de Sécurité des Nations unies arrêterait une nouvelle résolution, qui pourrait prévoir une intervention militaire. Mais, répétons-le, l'usage de la force ne pourra être considéré, de toute manière, qu'en dernier recours.

En conclusion, monsieur le président, j'insisterai sur un certain nombre de points qui nous paraissent particulièrement importants.

Le désarmement de l'Irak est une obligation, non seulement pour le Moyen-Orient mais également pour le monde entier. C'est un problème de paix, je le répète, et un problème de sécurité collective. Nous devons donc le résoudre collectivement. Et le cadre prévu pour cette résolution collective, c'est le cadre des Nations unies, c'est le cadre du Conseil de sécurité. C'est le seul qui soit légitime, c'est le seul qui encadre le recours à la force par le droit international et donc, sous peine d'être discréditée, l'action internationale ne peut pas s'affranchir des principes sur lesquels elle se fonde: le respect du droit, la responsabilité, l'équité.

La communauté internationale ne saurait donc recourir à la guerre

VN, en die verbintenis is bepalend voor de te varen koers. De inspecteurs hebben de stand van zaken van hun werkzaamheden toegelicht. De verklaringen van Irak van 8 december geven geen antwoord op bepaalde vragen. De VN-wapeninspecteurs hebben meer tijd nodig om hun opdracht te volbrengen. 27 januari is een belangrijke datum: dan zullen we kennis kunnen nemen van het rapport van de inspecteurs. Via collectieve veiligheid moeten we de vrede alle kans van slagen geven. Dat is op dit moment het geschikte instrument. Als dat niet zou volstaan, zal de VN-Veiligheidsraad een nieuwe resolutie goedkeuren.

Het gebruik van geweld moet de ultieme stap, het laatste redmiddel zijn. Irak moet ontwapend worden, dat zijn we de hele wereld verplicht. Dit probleem heeft alles te maken met de collectieve veiligheid, en moet collectief worden opgelost. Dat moet binnen het kader van de VN gebeuren. Het is ook het enige legitieme kader waarbinnen dat kan gebeuren. Het internationale optreden jegens Irak moet de principes waarop de VN gestoeld zijn, respecteren, zoniet wordt de organisatie in diskrediet gebracht. Tegelijk moet de boodschap voor de Irakese leiders duidelijk zijn. Laten we die boodschap dus vooral niet vertroebelen. De internationale gemeenschap moet alles in het werk stellen om de vrede te bewaren. Zoals Malraux al schreef, komt de overwinning toe aan diegenen die oorlog gevoerd hebben omdat het moest, niet omdat ze het wensten.

qu'en dernière extrémité, une fois que toutes les autres options auront été épuisées. Et bien évidemment, l'éventuelle décision d'utiliser la force doit être explicite et être prise par le Conseil de sécurité de l'ONU, sur base d'un rapport motivé des inspecteurs.

Dans le même temps, et ce sera ma conclusion, monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, le message adressé aux responsables irakiens doit être clair. De grâce, ne le brouillons pas par certaines déclarations malencontreuses. Une dernière chance est offerte et proposée à ces responsables irakiens de désarmer dans la paix et j'ose croire que personne au sein de cette assemblée, même si, je le répète, la guerre n'est pas écrite, ne mettra en cause le principe selon lequel la communauté internationale doit être unie et déterminée pour assurer la paix et la sécurité.

Pour conclure, je citerai les mots d'André Malraux au lendemain de la seconde guerre mondiale: "Il est juste, mes chers collègues, que la victoire appartienne à ceux qui ont fait la guerre sans l'aimer".

02.04 Dirk Van der Maelen (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, wij in de SP.A-fractie zijn bang dat we afstevenen op een oorlog. Wij stellen vast dat dag na dag de militaire opbouw in de Golf voortgaat. Wij zijn bang dat er een bijna onomkeerbare situatie gecreëerd wordt, dat we stap voor stap meegezogen worden in een militaire machine. Wij kennen de machtsverhoudingen in de Verenigde Staten tussen het State Department, het Pentagon en de raadgevers van Bush. Ik herinner me uit 1991 – het vorige Golfconflict – dat er een soort van bewustzijnsvernaauwing ontstaat op zo'n moment. Om dit te beletten, wil ik toch nog even onder de aandacht brengen welke risico's een oorlog inhoudt.

Ik ben echt bang, en samen met mij mijn collega's, omwille van het ontbreken van een echte risico-analyse. Laten wij niet vergeten dat een oorlog vele slachtoffers zal maken. Laten wij niet vergeten dat een oorlog het Midden-Oosten in brand kan zetten. Laten wij niet vergeten dat er een onherstelbare schade aan het vredesproces in het Midden-Oosten kan aangebracht worden. Laten wij niet vergeten dat er repercussies kunnen zijn tot op ons eigen continent wat betreft interne veiligheid. Laten wij niet vergeten dat er zware economische gevolgen kunnen zijn. Laten wij niet vergeten dat de kostprijs enorm is. Volgens ramingen gaat de kostprijs van een oorlog van vijftig miljard US \$ tot 1.900 miljard US \$. Veel andere en betere zaken zouden met dit geld kunnen gedaan worden.

Naast het ontbreken van die risicoanalyse wil ik toch even benadrukken dat ik bang ben dat de echte uitdaging, het echte risico waar de internationale gemeenschap voor staat, met name het gevaar van het terrorisme, door dit conflict teruggedrongen wordt en dat het zeker geen bijdrage levert tot een meer efficiënte strijd tegen het terrorisme. Integendeel, ik vrees dat een oorlog zal leiden tot een aangroei van Bin Ladens in de rest van de wereld en dat we met meer problemen zullen worden geconfronteerd.

Laatste punt dat ik op een volgende interpellatie volgende week zal ontwikkelen: laten wij niet vergeten dat achter dit conflict wel eens een Amerikaanse poging zou kunnen schuilgaan om een eerste keer

02.04 Dirk Van der Maelen (SP.A): Notre groupe craint que nous ne nous acheminions vers une guerre. La présence militaire dans le Golfe s'étoffe de jour en jour. Nous risquons d'être emportés par cette machine militaire. Lors de la crise précédente dans le Golfe, en 1991, nous avons pu constater une sorte de perte du sens des réalités. Pour éviter un tel phénomène, il faut attirer l'attention sur les risques d'une guerre.

Il n'y a pas de véritable analyse des risques. Une guerre pourrait faire de nombreuses victimes. Elle pourrait embraser le Moyen-Orient. Les conséquences économiques seraient lourdes. Il y a en outre le facteur coût: les estimations concernant le coût d'une guerre éventuelle s'échelonnent entre 50 et 1900 milliards de dollars. Le véritable danger auquel la communauté internationale est confrontée – celui du terrorisme – ne disparaîtra certainement pas par ce conflit, bien au contraire. A cet égard, je crains qu'une guerre ne nous expose à davantage de problèmes encore. N'oublions pas par ailleurs que ce conflit pourrait bien dissimuler une tentative américaine d'appliquer pour la

het concept van de preventieve oorlog – the preventive strike – de eerste keer toe te passen.

Wij in de SP.A zijn bang dat we afstevenen op een oorlog. Wat denken wij dat we kunnen en moeten doen om een oorlog te voorkomen? Wij denken in de eerste plaats dat er verder via de VN een actief diplomatiek offensief moet worden ingezet om een oorlog te voorkomen. Cruciaal om te beletten dat we komen tot een oorlog, een unilaterale oorlog opgezet door de VS, hebben wij nood aan een Europees eensgezind standpunt. De standpunten van de verschillende Europese regeringen in de laatste weken bekijkend, denk ik dat we een consensus kunnen bereiken en dat als we met de 15 daar gaan achter staan, wij voldoende gaan kunnen wegen op het verder verloop van het conflict. Wat kan die consensus zijn? Die consensus lijkt mij te kunnen worden dat er meer tijd moet gegeven worden aan de VN en aan de VN-wapeninspecteurs om hun werk te doen.

De recente vondst van de VN-wapeninspecteurs bewijst dat het mogelijk is via dit kanaal te onderzoeken of Saddam Hoessein en zijn regime nog in het bezit zijn van massavernietigingswapens. Dat is de Europese consensus die we hierover moeten zoeken.

Ten tweede, het standpunt van de SP.A is dat de wapeninspecties moeten kunnen doorgaan. Men moet Unmovic de tijd laten en de mogelijkheid bieden de bevoegdheden uit te putten die zij kreeg door alle genomen resoluties. Niet alleen door resolutie 1441, maar ook door resolutie 1284 van 1999 die onder meer Hans Blix de bevoegdheid geeft om uiterlijk op 27 maart een rapport neer te leggen over de houding en de gedragingen van het regime en eventueel bijstellingen te doen van de sancties die gelden ten aanzien van dat regime.

Het derde punt van onze stelling is dat er op grond van de rapporten van de VN-inspecties een debat moet komen in de Veiligheidsraad. Dit debat moet in eerste instantie, als het leidt tot een nieuwe resolutie, niet noodzakelijkerwijs direct leiden tot een resolutie waarbij geweld wordt toegestaan. Een eerste resolutie die na de bespreking van de rapporten zou volgen, kan een resolutie zijn waarbij wij een strenger en aangepast regime opleggen aan Saddam Hoessein en aan Irak om een nog betere werking van de VN-inspecties toe te laten.

Ten vierde, het spreekt voor zich dat er maar sprake kan zijn van een legitieme oorlog indien er een nieuwe VN-resolutie komt. Die nieuwe resolutie moet steunen op duidelijke bewijzen van de maak en het bezit van vernietigingswapens. Indien men een nieuwe resolutie aanneemt die niet steunt op bewijzen, heb ik persoonlijk grote twijfels over het gerechtvaardigd zijn van een oorlog.

Het vijfde punt betreft de formele vraag van de Verenigde Staten aan de NAVO. Ik denk dat wie de zaken correct bekijkt en vertrekt van het gegeven waarover er volgens mij een kamerbrede consensus bestaat, namelijk dat de VN hierin richtinggevend moet zijn en dat een gewapend conflict slechts mogelijk is na een tweede resolutie, enkel maar tot de vaststelling kan komen dat de vraag van de Verenigde Staten aan de NAVO nu nog niet door België kan worden

première fois le concept de guerre préventive.

Comment pouvons-nous éviter une guerre? Nous devons poursuivre l'offensive diplomatique active par l'intermédiaire de l'ONU. L'Europe doit également adopter une position commune. Il me paraît possible de parvenir à un consensus au niveau européen sur la nécessité d'accorder davantage de temps aux inspecteurs des Nations Unies présents en Irak.

Un débat doit être mené au sein du Conseil de sécurité sur la base du rapport des inspecteurs de l'ONU. Ce débat ne doit pas nécessairement déboucher sur une résolution impliquant le recours à la violence mais peut également donner lieu à une résolution imposant à Saddam Hussein un régime sévère adapté.

Il est clair que la légitimité d'une guerre éventuelle ne pourra être garantie que sur la base d'une nouvelle résolution de l'ONU reposant sur des preuves incontestables de la présence d'armes de destruction massive en Irak.

En ce qui concerne la demande formelle adressée par les Etats-Unis à l'OTAN, il est évident qu'il ne pourra y être répondu que lorsque la position de l'ONU sera connue.

En fin de compte, nous nous réjouissons que l'ensemble des partis politiques se soient prononcés contre un engagement militaire actif de la Belgique dans une guerre contre l'Irak.

Notre groupe déterminera sa position en fonction non de George Bush mais de Kofi Annan

beantwoord. Wij kunnen die vraag slechts beantwoorden als we weten wat het standpunt van de VN is. Enkel op dat moment kunnen we met kennis van zaken, als we weten of dit een legitiem conflict is, een antwoord geven op die vraag.

Ik stel ten slotte met genoeg vast dat inmiddels vrijwel alle partijen zich hebben uitgesproken tegen een militair actief engagement van België. De SP.A-fractie had dit als eerste reeds in de kerstvakantie gevraagd. Wij zijn van oordeel dat Belgische militairen niet actief horen te zijn in dit conflict.

Mijnheer de voorzitter, ik rond af. Ik wil ons standpunt in één zin samenvatten. Voor de SP.A-fractie is het niet George Bush, maar Kofi Annan die zal dienen als richtpunt voor onze houding en onze positie in dit conflict.

02.05 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, het gaat hier over vrede of oorlog. Wat dat laatste betreft, hebt u, mijnheer de eerste minister, gisteren en vandaag minstens één zaak bewezen, te weten dat indien de Amerikanen ooit nood hebben aan specialisten inzake torpederen, zij op u een beroep kunnen doen. Zij zouden op niemand beter een beroep kunnen doen, want u hebt gisteren zeer deskundig, snel en efficiënt, het parlementaire debat over deze belangrijke materie totaal getorpedeerd. Of ik u daarvoor moet feliciteren, is een andere zaak.

Subtiel hebt u het nochtans niet aangepakt, mijnheer de eerste minister. Voorstellen dat men over zo'n belangrijke zaak een minidebat zou houden, toont aan dat u met de mening van het Parlement niet veel rekening wil houden. U was nog minder subtiel toen u gisterenmiddag heel eventjes hier binnenwipte. Toen de heer Leterme en de heer Annemans aan de voorzitter het woord vroegen om u te vragen waarom u gisteren niet antwoordde op de interpellaties, zat u vanop uw plaats te roepen: "Neen, neen, stemmen!" Alsof u bevelen kon uitdelen aan het Parlement. Hier werd nog maar eens aangetoond dat in tegenstelling met wat in een democratie geldt, de uitvoerende macht in ons land zich zeer weinig gelegen laat aan de wetgevende macht. Toch waren in tegenstelling met wat de heer Simonet daarnet zei – toen hij verwees naar een interpellatieronde op 2 december 2002, bijna twee maanden geleden – de vragen en de interpellaties absoluut op hun plaats.

De heer Simonet is ons komen vertellen dat België met één stem moest spreken. Het spijt mij: ik heb de jongste weken met veel aandacht het debat over het komende conflict met Irak gevolgd en ik heb enkel kunnen vaststellen dat de regeringspartijen niet met één stem spraken, maar integendeel zorgden voor een totale kakofonie. De groenen lieten bij monde van onder meer staatssecretaris Boutmans weten dat België niet mocht deelnemen aan die oorlog, zelfs indien de UNO daartoe de toestemming gaf. Dat werd met veel klem benadrukt. Ondertussen reed het Amerikaanse oorlogsmateriaal gezapig door ons land en werd het heel deskundig verscheept vanuit Antwerpen.

De PS bakte het zo mogelijk nog bruiner. Het is nog geen tien dagen geleden dat de heer Di Rupo het had over "de schurkenstreken van Bush." Ik hoorde hem bijna zeggen: Bush, salut, le PS aura ta peau.

02.05 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): La paix ou la guerre, telle est la question. Le premier ministre nous a d'abord proposé d'organiser un mini-débat. Il a ensuite refusé de répondre aux questions du Parlement pour finalement imposer le silence aux membres et enjoindre ceux-ci de passer immédiatement au vote de l'ordre du jour. Voilà le spectacle auquel nous avons assisté hier. Tout cela témoigne d'un mépris profond à l'égard du pouvoir législatif.

Entre-temps, les partis de la coalition s'expriment dans la presse en sens divers. Alors que le matériel de guerre américain transite sans entraves par notre territoire et qu'il est embarqué à Anvers, les Verts annoncent, par la voix du secrétaire d'Etat Boutmans, que, même dans le cadre d'un mandat de l'ONU, la Belgique ne peut participer à ce conflit, Elio Di Rupo se lance dans une tirade sur les mauvais tours joués par Bush et le SP.A souhaite encore réfléchir un peu. Et alors que le ministre Michel annonce que la Belgique représente pour les Américains le plus virulent opposant à la guerre, ce qui risque certainement de faire perdre le sommeil au président Bush, le gouvernement refuse de prendre position devant le Parlement.

Le gouvernement a déclaré

Maar ondertussen reed – ondanks het feit dat de PS deel uitmaakt van de regering – het Amerikaanse oorlogsmateriaal gezapig door Vlaanderen om er ingescheept te worden in Antwerpen.

De SP.A nam ongeveer dezelfde houding aan, al moet ik zeggen dat ik vanmorgen plots hoorde dat de SP.A, indien de Verenigde Naties het licht op groen zetten, over de zaak nog wilde nadenken.

Ik dacht dat men in de politiek altijd moest nadenken, vooral als het gaat over oorlog en vrede, maar de SP.A gaat nu nadenken. Inmiddels bereikte het Amerikaanse oorlogsmateriaal Antwerpen en werd het daar ingescheept.

Onze minister van Buitenlandse Zaken spande de kroon. Inderdaad, eergisteren nog verklaarde hij in Het Laatste Nieuws, ik citeer: "De Amerikanen weten zeer goed dat van alle Europese landen België de hardste tegenstander is van een oorlog". Ze liggen er zeker van wakker, in Washington! Ik zie Bush al, bij het slapengaan, tegen zijn vrouw zeggen: "Belgium, Belgium, what a problem, Belgium!".

Mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, zouden wij niet beginnen met wat nederiger te worden? Het is niet de eerste keer dat u Jerommekes-taal gebruikt. Ik herinner mij nog dat u bij de verkiezing van de Amerikaanse president aankondigde dat u liever zijn tegenspeler aan de macht had zien komen. Ik denk dat Bush daarvan ook wakker heeft gelegen. Ik hoop het voor u.

Ondertussen evolueert de zaak en weigert de regering in het Parlement standpunten in te nemen. Deze namiddag kwam er dan eindelijk een boodschap, maar niet voor het Parlement. Immers, mijnheer de voorzitter, zoals gisteren reeds werd voorspeld, was dit debat vandaag in feite op voorhand al uitgespeeld, aangezien wij zeer goed wisten dat deze namiddag omstreeks 15.00 uur het antwoord zou komen. Hoe dan ook, er werd iets medegedeeld.

Eerst en vooral werd er medegedeeld dat wij geen soldaten zouden sturen. Daarvan was evenwel nooit sprake. Niemand heeft dat ooit gevraagd. De regering had het nog straffer kunnen uitspelen door aan te kondigen dat er geen duikboten en geen vliegtuigschepen zouden worden ingezet.

Voorts werd medegedeeld dat er wordt gewacht op een tweede resolutie van de UNO en dat men wil handelen in NAVO-verband.

Wat horen wij, mijnheer de voorzitter? Wij horen geen protest meer van de PS, noch van de SP.A en nog veel minder van de groenen. Die partijen hebben duidelijk een bocht genomen om, als soldaatjes, mooi in het gelid te gaan staan en zij hebben, samen met de eerste minister, een wazige verklaring afgelegd zonder veel inhoud, tenzij dat zij wel tegen deze oorlog zijn, maar dat zij er toch niet echt zullen tegen ingaan.

Bijgevolg meen ik, mijnheer de voorzitter, dat het Parlement al sedert twee dagen wordt belachelijk gemaakt om ten slotte een verklaring af te leggen met slechts een doel, met name de regering overeind te houden en iedereen een klein beetje in het gelid te doen marcheren. Dat de groenen en de socialisten dit voor hun deel nemen dat is hun zaak, maar het zal wellicht niet worden

aujourd'hui que la Belgique n'enverra pas de soldats et qu'il attendra une deuxième résolution de l'ONU. Le PS et le SP.A font alors subitement volte-face et déclarent que, même s'ils sont toujours opposés à la guerre, ils n'entreprendront rien pour l'empêcher. La déclaration de gouvernement n'a clairement servi qu'à maintenir le gouvernement en place et à resserrer les rangs de la majorité. Si l'on se moque du Parlement depuis quelques jours, c'est uniquement pour permettre au gouvernement de se traîner jusqu'aux élections.

geapprecieerd door hun achterban.

02.06 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président, la première demande d'interpellation sur le sujet qui nous réunit ce soir, je l'ai déposée ici-même au Parlement le 18 septembre 2002 pour parvenir, après huit longues semaines, à un débat sur cette interpellation en commission des Relations extérieures peu après l'adoption par les Nations unies de la résolution 1441, le 12 novembre 2002 seulement, pour obtenir encore plus tard, le 21 novembre, un petit débat en séance plénière de la Chambre et un vote. Une nouvelle fois, toutes les communications politiques du monde, toutes les émissions télévisées et même toutes les manifestations pacifistes ne vaudront jamais les votes que nous émettons dans notre Assemblée, qu'il s'agisse de pour, de contre ou d'abstentions.

Cher monsieur Van der Maelen, vous qui vous targuez il y a un instant d'avoir été le premier parti à vous distancer de cette guerre, le 21 novembre 2002, votre parti, celui des socialistes francophones, les députés des Verts, Ecolo et AGALEV, ont eu à évaluer l'opportunité d'appuyer une motion de recommandation. Je voudrais vous la relire car elle tient en deux points très brefs: "La Chambre demande au gouvernement de s'abstenir de tout signal politique et a fortiori de toute décision de soutien logistique ou opérationnel à la guerre préparée par les États-Unis contre l'Irak; de militer pour la levée de l'embargo contre l'Irak et le démantèlement de toutes les armes de destruction massive stationnées au Proche-Orient, conformément à la résolution 687 de l'ONU."

C'est intéressant, les déclarations, les articles de presse, les délégations devant le ministère des Affaires étrangères il y a quelques jours, madame Laenens, c'est très intéressant, mais c'est tout de même dommage qu'ici, concrètement, un jour comme le 21 novembre, lorsque vous êtes confrontés à une recommandation aussi simple et aussi claire, on ne trouve aucun d'entre vous, ni chez les socialistes francophones et néerlandophones ni chez les Verts, pour la soutenir. Tous, vous l'avez rejetée et vous l'avez fait pour des raisons qui me paraissent aujourd'hui toujours aussi floues. En effet, la réponse du ministre des Affaires étrangères que vous soutenez, en commission des Relations extérieures, pouvait se résumer finalement, en ce qui concerne les préparatifs de guerre évidents, à une mauvaise foi persistante face au revirement de position de Bagdad, par exemple en matière d'accès au territoire pour les inspections onusiennes. Ce discours de M. Michel tenait essentiellement en une position du type: "Nous ne sommes ni pour ni contre."

Ainsi, on pouvait entendre M. Michel indiquer sur sa gauche qu'il y avait de bonnes raisons de croire qu'il y avait effectivement un agenda caché dans la manière dont M. Bush était en train de planifier depuis plusieurs mois ce qui se préparait, notamment en matière d'accès et de contrôle de certaines ressources énergétiques. On pouvait l'entendre dire, toujours sur sa gauche, qu'il éprouvait divers malaises et ensuite, sur sa droite, dire qu'il ne pouvait pas néanmoins faire ce que je lui demandais, c'est-à-dire se distancier dès cet instant de tous ces préparatifs dans la mesure où, je le cite textuellement: "Je ne souhaite pas émettre un signal contre-productif à l'égard de l'Irak qui doit se soumettre de bonne foi à ces

02.06 Vincent Decroly (onafhankelijke): Ik had op 18 september een interpellatieverzoek ingediend. Op 12 november werd dan eindelijk gedebatteerd in de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen en op 21 november hadden we een kleine bespreking gevolgd door een stemming in plenum.

Mijnheer Van der Maelen, u gaat er prat op dat de sp.a de eerste partij was die zich distancieerde van de voorbereidselen die met het oog op de oorlog in Irak werden getroffen maar de dag van de stemming, namelijk 21 november, hebt u de motie van aanbeveling in dit verband niet gesteund.

Zowel de sp.a als de PS en Ecolo/Agalev hebben tegen de motie gestemd. Hun beweegredenen waren niet duidelijk.

Minister Louis Michel blies tijdens zijn antwoord in de commissie zowel koud als warm. Enerzijds stelde hij dat Bush inderdaad een verborgen agenda kon hebben en anderzijds wilde hij zich niet distantiëren van de troepenontplooiing omdat dat ten aanzien van Irak een "contraproductief signaal" zou zijn.

Het signaal is het groen licht dat de preventieve verdediging tegen Irak verantwoordt. Ik vraag u de recente informatie te bevestigen dat de Shape in Bergen en de Navo in Brussel zouden functioneren als centra voor in Afghanistan gevoerde acties en dat de Antwerpse infrastructuur zou worden gebruikt als doorvoerhaven voor militair materieel van de Verenigde Staten naar de Golf. Ik citeer generaal Thomson van de United Trade Transportation Command uit zijn dankwoord tot de Europeanen: "De Europeanen

inspections et vis à vis de qui le maximum de pressions internationales doit être maintenu le plus longtemps possible". C'était le discours de M. Michel.

Évidemment, le problème, c'est que "le signal contre-productif" n'est peut-être pas émis vis à vis de Saddam Hussein, mais il est émis selon moi vis à vis de M. Bush qui, lui, continue et qui le considère manifestement comme un feu vert à son aventure vers ce qu'il appelle la légitime défense préventive vis-à-vis de l'Irak.

Aujourd'hui, je voudrais quand même demander formellement à M. le ministre des Affaires étrangères et à M. le premier ministre de confirmer, infirmer ou nuancer des informations qui nous sont revenues. Pour ce qui concerne plus spécifiquement des évolutions récentes perceptibles à partir du territoire belge, il semble que les quartiers généraux du Shape à Mons et de l'OTAN à Bruxelles fonctionneraient désormais comme principaux centres de commandement pour les opérations menées en Afghanistan. On aide les Américains à délester le front afghan pour leur permettre de mieux se reconcentrer vers leur prochaine priorité irakienne. Par ailleurs, plus concrètement, les infrastructures du port d'Anvers seraient substantiellement mises à contribution pour acheminer vers la région du Golfe d'importantes quantités de matériel militaire des Etats-Unis.

Dans un discours prononcé à Anvers justement, le 27 avril 1999, le lieutenant général Thomson du United States Transportation Command nous dit – dans un discours vibrant adressé aux Européens pour les remercier de leur aide logistique lors de la première offensive contre l'Irak – et je le cite, "vous en Europe, vous avez massivement soutenu les efforts de transport de bien des manières. Des compagnies de bus ont aidé à amener nos troupes sur les aéroports; vos ports d'Europe septentrionale ont été remplis d'équipements militaires et de munitions; le Rhin est devenu une véritable autoroute pour des milliers de tonnes de matériel militaire à acheminer; vos voies de chemin de fer ont été mises également à contribution et parce que nous avons tant et tant de nos véhicules pleinement utilisés ou envoyés en Arabie Saoudite, les armées des Pays-Bas, de France, de Belgique et de Grande-Bretagne ont mis leurs camions à disposition et leurs unités pour nous aider. De même, les procédures de vérification frontalière ont été accélérées pour permettre à nos convois et à nos trains de passer plus rapidement. Vos aéroports et vos lignes aériennes ont aussi contribué". Voilà ce que l'on disait peu après l'opération Desert Storm pour remercier les Européens. Je voudrais savoir si, aujourd'hui, d'après les indices répétés que nous pouvons maintenant détecter, les Américains disposent des mêmes facilités dans ces domaines.

Monsieur Van der Maelen, pour terminer, vous dites qu'il ne faut pas envoyer un seul soldat ni un navire belge dans cette guerre. C'est évidemment un souci que je partage. Mais croyez-vous franchement, au niveau du perfectionnement technologique atteint par les Etats-Unis, qu'ils se soucient de votre soutien en hommes, frégates ou que sais-je? Ce n'est pas de cela dont ils ont besoin. Ils ont besoin – et c'est d'ailleurs en train de devenir la mission essentielle de l'OTAN – du soutien diplomatique des Européens, y compris la Belgique, d'un soutien politique par rapport à ce qui est en train de se préparer et de votre passivité, de votre neutralité perméable par rapport à toute la

hebben veel inspanningen geleverd om ons te helpen bij het transport. Er werd gebruik gemaakt van de havens, autobussen, transport over zee en per spoor. De Nederlanders, de Fransen, de Belgen en de Britten hebben hun vrachtwagens en eenheden ter beschikking gesteld om ons te helpen."

Hebben de Amerikanen momenteel dezelfde faciliteiten gekregen? Hebben de Verenigde Staten uw logistieke steun nodig? Neen, ze hebben uw politieke steun nodig en uw onverschilligheid. Via de haven van Antwerpen wordt een gigantische hoeveelheid materieel getransporteerd. Het is de handigste haven van heel Europa. België heeft ondertussen de reputatie van de meest gelaten medewerker.

logistique dont leur victoire dépend quasiment exclusivement.

Si vous ne voulez pas de guerre, il y a une chose à faire: vous partir dès à présent, et en tout cas tant que l'on n'a pas plus d'indications sur ce qui est en train de transiter par Anvers. Il est clair que c'est par Anvers, considéré par les Américains comme l'un des ports les plus sûrs ou les plus pratiques d'Europe, que transite une masse importante de matériel. La Belgique a donc bien non pas le statut d'opposant le plus ferme à la guerre, que vous dites craindre, mais le statut de collaborateur le plus résigné.

A l'issue de ce débat et en fonction de la réponse du ministre, je déposerai éventuellement une motion de recommandation.

02.07 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, het feit dat hier gisteren een convocatie plaatsvond voor deze interpellaties – waarvan ik er al één vorige week zaterdag had ingediend – is eigenlijk echt symptomatisch voor de toestand van de regering en het Parlement. Wij hebben gisteren een rotstreek meegemaakt in de parlementaire geschiedenis. Ik ga er niet verder bij blijven stilstaan. Collega Leterme heeft dat gisteren ten overvloede gedaan.

Mijnheer de eerste minister, u bent zo wijs geweest om een verkiezingsdatum vast te leggen om de groenen te kunnen ontwapenen. U wist perfect welke problemen op u zouden afkomen. Een mogelijke deelname aan een conflict in Irak is wellicht het belangrijkste. Een actieve deelname zou wellicht het vertrek van de groenen uit uw regering met zich hebben gebracht. U hebt hun dat drukingsmiddel ontnomen, maar ondertussen worden nog steeds tegenstrijdige berichten de wereld ingestuurd. Zowel de mensen in de straat – de burgers – als onze internationale bondgenoten hebben – menen wij – het recht te weten welke positie België zal innemen. Wij interpellieren u vandaag om te weten wat de exacte positie is van de regering, waarvan de groenen en de socialisten tot nu toe nog steeds deel uitmaken.

Ik heb uw mededeling gehoord en gelezen. Er is goed nieuws. De regering heeft gepoogd zichzelf terug te vinden, maar weet nog altijd niet waar Irak ligt. Spaar ons in uw antwoord een beschouwing over serene debatten. Uw lichaamstaal gisteren en uw fysieke houding in dit debat heeft eigenlijk de sereniteit doorbroken. De burgers van dit land hebben het allemaal kunnen zien. Het was een weinig fraaie bedoening. Het deed me soms denken aan het Sabena-dossier, maar daarover zal ik het niet hebben.

Zeg in uw antwoord niet dat de oppositie misbruik zou willen maken van een internationaal conflict, want daar gelooft geen luis in België iets van. Lardeer uw betoog niet met verwijzingen naar het verleden. Kom niet af met langvervallen pleisters en injectienaalden. Kom met verwijzingen naar uw regeringsverklaring bij de aanvang van paars-groen en verwijs naar de volgende zin. Ik citeer: "Het internationaal aanzien van ons land moet worden hersteld". In al uw ijver om België opnieuw een plaats op de wereldbol te geven, meen ik dat we riskeren om met veel lawaai van diezelfde wereldbol af te vallen, in de eerste plaats omdat de coalitie van groen, rood en blauw u en Louis Michel niet steunt in uw internationaal project. Zo veel is duidelijk. Wij hebben de verklaring van de minister van Buitenlandse

02.07 Pieter De Crem (CD&V): La convocation pour les interpellations qui avaient été déposées dès samedi dernier nous est parvenue hier seulement. Voilà qui est symptomatique du profond mépris dont fait preuve le gouvernement vis-à-vis du Parlement. Ce qui s'est passé hier était un véritable coup bas, du jamais vu dans l'histoire parlementaire.

En fixant la date des élections, le premier ministre a privé d'armes les verts. Une participation active de la Belgique à une intervention en Irak aurait en effet conduit au départ des verts du gouvernement. En fixant une date pour les élections, le premier ministre a privé les écologistes de ce moyen de pression.

Toujours est-il que des sons de cloche particulièrement contradictoires nous sont parvenus depuis les hautes sphères de l'arc-en-ciel. Quelle est en fin de compte la position de la Belgique face à la question irakienne? Il ressort du communiqué du premier ministre que la majorité retrouve peut-être ses marques mais ne sait toujours pas situer l'Irak sur une carte. Quoi qu'il en soit, M. Verhofstadt, après l'arrogance dont il a été fait preuve hier, peut nous épargner ses leçons sur la sérénité des débats et sur l'opposition qui tire profit d'un conflit interne.

Au lieu de se référer au passé, le

Zaken vorig weekend gehoord. Hij zei eigenlijk "J'en ai marre". Wat de groenen doen; is volgens hem misdadig.

Mijnheer de eerste minister, u kunt zich niet zo gemakkelijk afmaken van het feit dat er een consensus zou zijn en dat de toekomst die de regering heeft uitgestippeld voor de rest van haar dagen nieuw zou zijn. Ik wil u herinneren aan een aantal verklaringen van een aantal leden van uw regeringscoalitie en van een aantal mensen die toch de dienst uitmaken in uw regering. Ik spreek over verklaringen van Boutmans, Geysels, Dubié, Onkelinx en niet in de geringste mate van Elio Di Rupo.

Wat zegt de heer Di Rupo? Ik citeer: "Neen, wij doen niet mee aan de moorddadige schurkenstreken van Bush". Dat zegt de woordvoerder van een belangrijke meerderheidspartij. Hij is wellicht vergeten wat er vanaf 1944 tussen Arromanches en Berlijn is gebeurd. Wat zegt hij ter rechtvaardiging? Ik citeer: "Bien sûr nous n'aimons pas le régime Irakien, comme nous n'aimons pas le régime nord-coréen ou celui de la Birmanie". Dat is de rechtvaardigingsgrond van de voorzitter van de Waalse socialisten als hij het heeft over de positionering van onze regering.

Jos Geysels, nummer 1 en politiek secretaris van Agalev, zei over het scenario dat de VN-veiligheidsraad een resolutie goedkeurt om tot actie over te gaan, "dan rijst er voor ons een groot probleem". Eigenlijk zegt Geysels dat zelfs wanneer er een nieuwe UNO-resolutie komt – een resolutie die komt na 1441 – zij niet meedoen. Eigenlijk heeft Geysels door zijn verklaring, en ik veronderstel dat hij spreekt namens de groenen, de handtekening van België onder het UNO-handvest van San Francisco in 1945 uitgegomd; wij schikken ons niet meer naar de verdragsrechtelijke internationale bepalingen die voortvloeien uit het UNO-handvest.

Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking en tot nader order lid van de regering, zei: "België moet zich binnen de NAVO verzetten tegen de ondersteuning door het bondgenootschap". Hij ging nog verder; hij voegde er immers aan toe: "wij moeten een "coalition of non-willing", wij moeten een coalitie van actief verzet tegen om het even welke stap in Irak op gang brengen".

Collega Van de Maelen, daarin gesteund door vice-premier Vande Lanotte, zei dat de Belgische regering luid en duidelijk moet laten horen dat ze tegen de Amerikaanse aanpak is en dat er geen verrechtvaardigingsgrond kan zijn. De heer Stevaert heeft gezegd: "België mag zich niet desolidariseren van de Verenigde Naties".

Zo kan ik nog een aantal mensen citeren, onder andere minister Flahaut, die zegt dat de vraag om deel te nemen niet aan de orde is. Flahaut heeft zich vermomd in madame Blanche, want hij maakt een grote voorspelling. Ik kan wel al zeggen, zegt hij, dat dit niet het geval zal zijn.

Dan komt minister Michel, die wij vandaag in ons midden verwelkomen: "Het standpunt van de groenen is demagogisch en electoraal geïnspireerd, het verzwakt de diplomatieke inspanningen. Welke reden kan Irak nog hebben om de VN-resoluties uit te voeren,

premier ministre ferait mieux de relire la déclaration de gouvernement. Il y est stipulé qu'il faut redorer le blason de notre pays sur la scène internationale. Mais en raison de l'attitude actuelle du gouvernement, la Belgique risque plutôt d'être rayée de la carte du monde.

Il est clair que tous les partenaires de la majorité ne soutiennent pas le premier ministre. Plusieurs dirigeants des partis de la coalition et membres du gouvernement ont fait des déclarations en ce sens.

Elio Di Rupo a ainsi indiqué que nous ne pouvions pas nous faire les complices des aspirations meurtrières du président Bush.

Il ressort des propos de Jos Geysels que les Verts ne souhaitent pas participer à une intervention militaire même si une éventuelle résolution des Nations-Unies devait légitimer une telle intervention. Je crois pourtant me souvenir qu'en son temps, la Belgique avait signé la charte des Nations-Unies. Le secrétaire d'Etat Boutmans estime que la Belgique doit refuser que l'OTAN apporte son soutien à une opération militaire et qu'il faut mettre sur pied une coalition des opposants. Les exemples de ce type sont légion.

Louis Michel a qualifié les déclarations des verts de propos démagogiques et inspirés par des motifs électoraux. Si l'Europe désavoue ouvertement des résolutions condamnant l'Irak, il s'agit, selon ses propres dires, pour Saddam Hussein, de l'alibi rêvé pour ignorer les résolutions en question.

Nous estimons qu'il faut tout mettre en oeuvre pour éviter un conflit armé. Il ne faut toutefois pas être naïf. Le régime irakien joue depuis plusieurs années déjà un jeu perfide avec la

als het regime weet dat er Europese landen zijn die in geen enkel geval de Verenigde Staten steunen?" communauté internationale.

Mijnheer de voorzitter, collega's, het standpunt van de christen-democraten is duidelijk. Wij vinden dat er een wanverhouding is tussen het doel en de middelen. Daarom moeten alle mogelijke politieke en diplomatieke middelen worden aangewend om een gewapend conflict te vermijden en moet de resolutie 1441 worden gevolgd door een nieuwe, die eventueel een duidelijk mandaat aan de UNO zou kunnen geven. Dat echter wetende en daarvan uitgaande, zeggen wij heel duidelijk dat Saddam en zijn kliek geen koorknapen zijn, dat de dreiging die uitgaat van Bagdad en het regime in Irak reëel is, dat het regime in Bagdad al 12 jaar kat en muis speelt met de internationale gemeenschap en dat dit spel moet ophouden.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, u moet besluiten.

Le **président**: M. De Crem, je vous prie de mettre un terme à votre intervention.

02.08 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou graag aan de eerste minister een aantal vragen stellen. De eerste vraag is (...)

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, houdt u aan de tijd zoals iedereen.

02.09 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag mij af wat wij in dit Parlement nog komen doen.

02.09 **Pieter De Crem** (CD&V): Je me demande ce que nous faisons encore ici finalement.

De **voorzitter**: Er is een Reglement voor iedereen, ook voor u.

Le **président**: Le temps de parole réglementaire s'applique également pour vous.

02.10 **Pieter De Crem** (CD&V): Ik heb een interpellatie bij urgentie ingediend.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, ik vraag u te besluiten. De spreektijd geldt voor iedereen. Wij hebben in het begin zo afgesproken, ik zal mij daaraan houden.

02.11 **Pieter De Crem** (CD&V): Neem mij dan het woord af.

02.11 **Pieter De Crem** (CD&V): Dans ce cas, M. le président, enlevez-moi la parole.

De **voorzitter**: Als u niet besluit, neem ik het u af.

Le **président**: Je n'hésiterai en effet pas à le faire si vous ne terminez pas immédiatement votre discours.

02.12 **Pieter De Crem** (CD&V): Ik zou aan de premier willen vragen welk engagement door België is aangegaan op de top van 21 november, want daar is een politieke verklaring over Irak geweest.

02.12 **Pieter De Crem** (CD&V): Quels engagements a pris la Belgique lors du sommet du 21 novembre? Il a été question de l'Irak à cette occasion.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, wilt u besluiten?

Le **président**: Concluez maintenant, sans délai!

02.13 Pieter De Crem (CD&V): Neen, ik wil niet besluiten.

02.13 Pieter De Crem (CD&V): Non.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, ik vraag u formeel te willen besluiten en u aan de afgesproken tijdslimiet te houden. Doet u dat of doet u dat niet?

Le **président**: Concluez et quittez la tribune. Voilà plus de 8 minutes que vous avez la parole.

02.14 Pieter De Crem (CD&V): Neen, mijnheer de voorzitter, ik wil de eerste minister mijn vragen kunnen stellen.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, ik ontnem u het woord en vraag u het spreekgestoelte te verlaten.

02.15 Pieter De Crem (CD&V): Ik vind dat bijzonder erg.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, u hebt bijna 8 minuten gesproken. Het is 5 minuten voor iedereen. Dat was afgesproken. Ik vraag u te besluiten en het spreekgestoelte te verlaten.

02.16 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal besluiten.

(De heer Annemans moedigt de heer De Crem aan voort te gaan met zijn betoog)

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, u hebt het woord niet. Ga op uw plaats zitten.

Mijnheer De Crem, ik verzoek u te besluiten.

02.17 Pieter De Crem (CD&V): Als dit de modelstaat is, mijnheer de voorzitter!

De **voorzitter**: Dat is geen modelstaat. Dat is het Reglement. Het Reglement telt voor iedereen. Wilt u eindelijk besluiten!

02.18 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil weten welk engagement de regering heeft genomen op de top van Praag. Het was een actief engagement. De eerste minister is dat engagement aangegaan en de regering heeft het ondertekend. Is de regering hiervan ingelicht of niet? Welk engagement werd aangegaan?

02.18 Pieter De Crem (CD&V): Qu'a promis le Premier ministre à Prague? A-t-il informé le gouvernement des promesses qu'il a faites dans la capitale tchèque où il s'est entretenu entre quatre yeux avec l'ambassadeur américain? Quelles demandes celui-ci a-t-il adressées à M. Verhofstadt? A quelles requêtes américaines le Premier ministre a-t-il accédé?

Ten tweede, er is een onderhoud geweest tussen de Amerikaanse ambassadeur en de eerste minister onder 4 ogen. Mijnheer de eerste minister, wat werd u gevraagd? Welke engagementen en welke toezeggingen hebt u gedaan in het licht van voorbereidingen van het conflict?

Ten derde, wat de Amerikaanse transporten over Belgisch grondgebied betreft, zijn er twee mogelijkheden. De heer Van Hoorebeke...

Puis il y a la question du transit des troupes américaines sur notre territoire.

De **voorzitter**: Neen, mijnheer De Crem.

02.19 Pieter De Crem (CD&V): Het gaat hier niet over...

De **voorzitter**: U weet toch ook wel wat we in het begin gezegd hebben! U moet besluiten, mijnheer De Crem.

02.20 Pieter De Crem (CD&V): Als we de tijd niet meer krijgen...

De **voorzitter**: U had 5 minuten de tijd. U wist dat. Ik vraag u om onmiddellijk te besluiten.

Le **président**: Je vous demande de conclure.

02.21 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb 2 interpellaties.

De **voorzitter**: Neen, mijnheer De Crem, het is 5 minuten voor iedereen.

Le **président**: Chacun dispose d'un temps de parole de cinq minutes. Tout à l'heure, vous aurez encore un peu de temps pour répliquer

02.22 Pieter De Crem (CD&V): Alsjeblief zeg voorzitter.

De **voorzitter**: Gaat u eindelijk besluiten, mijnheer De Crem?

02.23 Pieter De Crem (CD&V): Neen, mijnheer de voorzitter, ik stop er niet mee. Ik wil nog een kleine vraag stellen. Ik heb 2 interpellaties ingediend.

De **voorzitter**: Ik laat u niet voortdoen. U hebt straks nog een repliek.

02.24 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een interpellatieverzoek ingediend over de aanwezigheid van Amerikaanse soldaten en een over.....

De **voorzitter**: Neen. Ik vraag u ermee te stoppen. Ja of neen? Het is voorbij en ik zet de microfoon af voor de heer De Crem.

(De voorzitter zet de microfoon af)

Ik geef het woord aan mevrouw D'hondt.

02.25 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister, collega's, het debat over een dreigende oorlog heeft dan toch geen sekse. Blijkbaar stellen niet alleen mannen vragen.

Oorlog heeft de geur van angst en de kleur van bloed. Dat is de reden waarom ik een vraag heb ingediend met betrekking tot de gebeurtenissen in de kazerne Westakkers in Sint-Niklaas. Begin vorige week streken in hotel Beveren, gelegen in de nabijheid van de kazerne Westakkers, ongeveer 40 Amerikaanse soldaten neer. Dat zou wellicht in alle stilte gepasseerd zijn, mocht het stadsbestuur van Sint-Niklaas geen faxbericht hebben ontvangen met de vraag om te zorgen voor extra politiebescherming in de buurt van de kazerne Westakkers. Wat bleek? De 40 logees in het hotel Beveren waren slechts de voorhoede van 700 militairen die, zo zei men, voor een drietal dagen een zogenaamd transitkamp zouden oprichten op het oefenterrein van de kazerne Westakkers in Sint-Niklaas. Hiervoor zou toelating verleend zijn geweest door minister Flahaut die het transport van Amerikaanse soldaten en materiaal vanuit Duitsland via de kazerne Westakkers en de haven van Antwerpen naar de Golf – en naar nergens anders – beschouwde als een normale, perfecte

02.25 Greta D'hondt (CD&V): Une quarantaine de soldats américains sont descendus à l'hôtel Beveren, à deux pas de la caserne Westakkers de Saint-Nicolas. Cela aurait pu se passer dans la plus parfaite discrétion si l'administration communale de Saint-Nicolas n'avait pas été priée de fournir une protection policière supplémentaire. On prévoit l'arrivée prochaine de sept cents militaires U.S. qui durant trois jours devraient installer un camp de transit sur le terrain d'exercice de la caserne.

Le ministre Flahaut aurait donné son autorisation et considère que ce transport de militaires d'Allemagne vers le Golfe en

routineaangelegenheid.

Ook de minister van Buitenlandse Zaken heb ik enkele dagen geleden op de radio horen spreken over een normale troepenbeweging. Mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister, mijn concrete vragen zijn de volgende.

Ten eerste, was de regering of een van haar ministers ervan op de hoogte dat 40 Amerikaanse militairen gingen inkwartieren in hotel Beveren, en zo ja, wanneer?

Ten tweede, van wanneer was de regering of een van haar ministers ervan op de hoogte dat 700 Amerikaanse militairen een transitkamp zouden oprichten op de terreinen van de kazerne Westakkers in Sint-Niklaas? Werd het verlenen van die toelating door minister Flahaut voorgelegd op de Ministerraad, en zo ja, wanneer?

Ten derde, waarom werd het stadsbestuur van Sint-Niklaas niet verwittigd van wat ik niet een normale troepenbeweging kan noemen? Waarom werd het stadsbestuur van Sint-Niklaas niet verwittigd van een dergelijke aanwezigheid op zijn grondgebied?

Ten vierde – en dit is mijn laatste vraag –, de aanwezigheid van die 40 Amerikaanse soldaten hebben we met onze ogen kunnen vaststellen, maar zijn die 700 Amerikaanse soldaten nu nog in dat transitkamp? Zijn die al weg of moeten die nog komen? Wat hebben wij wat dat betreft in de streek van Sint-Niklaas nog te verwachten?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Weert heeft haar interpellatie ingetrokken. Mevrouw Laenens heeft het woord. Ik vraag u uw spreektijd te respecteren, zoals iedereen.

02.26 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de vice-eerste minister, collega's, preventieve oorlogslogica is onaanvaardbaar en doet ons huiveren. Daarvan distantiëren wij ons en distantieert de regering zich. Ook de meerderheid van de bevolking distantieert zich ervan. Wie is niet tegen oorlog?

Het respect voor het internationaal recht moet wel onze basishouding zijn. Dat zou toch de essentie moeten zijn van het onderwerp van dit debat van vandaag. In het kader van het respect voor het recht had ik graag duidelijkheid gekregen van de regering over de verdragen die aan de basis liggen van de huidige militaire transporten. Waarom heeft minister Flahaut op 14 november aan senator Malcorps het volgende geantwoord? Ik citeer het in het Frans, omdat het antwoord in het Frans werd gegeven: "En aucun cas une utilisation d'un port belge par les autorités américaines ne peut se faire sans accord du gouvernement. Aucune demande en ce sens n'a été formulée à ce jour. Vos autres questions sont donc pour l'instant sans objet." Maar tussen 14 november en 14 januari is er heel wat gebeurd.

Ik heb ook kennis genomen van de SOFA-akkoorden, maar ik had graag geweten of de huidige transporten daaronder vallen. Zijn er misschien andere akkoorden of verdragen waarin deze activiteiten kunnen passen? Spreken wij hier over een gevraagde toelating of volstaat een melding? En indien er een melding is geweest, wanneer was dat en werd daarin ook het aantal manschappen, de aard van

transitant par "Westakkers" et Anvers est une affaire de routine. Le ministre des Affaires étrangères a également parlé d'un mouvement de troupes ordinaire.

Le gouvernement ou l'un de ses membres avaient-ils connaissance de l'arrivée des quarante militaires américains? Le gouvernement était-il au courant de l'organisation du camp de transit pour sept cents militaires? Le ministre Flahaut a-t-il demandé l'assentiment du Conseil des ministres avant de donner son autorisation? Dans l'affirmative, quand l'a-t-il fait? Pour quelle raison l'administration communale de Saint-Nicolas n'a-t-elle pas été informée? Les sept cents soldats américains séjournent-ils encore sur place, doivent-ils encore arriver ou ont-ils déjà quitté les lieux?

Le **président**: Mme Van Weert a retiré sa demande d'interpellation.

02.26 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Il est inacceptable d'entrer dans une logique de guerre préventive. Quant à nous, à savoir le gouvernement et la majorité de la population, nous nous en distancions. Les règles du droit international doivent être respectées. La clarté doit être faite en ce qui concerne les traités sur la base desquels ce transport est organisé. Le 14 novembre, le ministre Flahaut a répondu ceci à M. Malcorps, sénateur: "en aucun cas une utilisation d'un port belge par les autorités américaines ne peut se faire sans l'accord du gouvernement. Aucune demande en ce sens n'a été formulée à ce jour. Vos autres questions sont donc pour l'instant sans objet". Entre le 14 novembre et le 14 janvier, il s'est toutefois passé beaucoup de choses. Les transports actuels entrent-ils dans le champ d'application des

het materiaal en een mogelijke uiteindelijke bestemming vermeld?

Zoals reeds een aantal keer door lokale mandatarissen en verantwoordelijke burgemeesters werd gevraagd, wie is er gemachtigd om controle uit te oefenen op deze transportactiviteiten, zowel op het Belgisch grondgebied als, meer bepaald, in de Antwerpse haven?

Ten gronde zal collega Willems in naam van Agalev de problematiek die hier vandaag ter discussie ligt, voort ontwikkelen.

accords SOFA ou autres? La Belgique devait-elle donner son autorisation ou devait-elle simplement être informée? Quand la Belgique a-t-elle été avertie et de quoi l'a-t-on précisément informée? Qui est habilité à effectuer des contrôles sur le territoire belge et plus particulièrement dans le port d'Anvers?

De **voorzitter**: Mijnheer Willems, het spijt me, maar u wint daarmee geen tijd. U hebt het woord voor het ontwikkelen van uw interpellatie binnen de normale tijd waarin het Reglement voorziet.

02.27 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijn eerste vraag handelde over de evaluatie van de actuele situatie.

Collega's, in het Midden-Oosten dreigt een ramp. De VS valt Irak aan, Irak valt Israël aan, Israël valt de rest van de Arabieren aan en wij zitten in de clash of civilisations. De islamitische bevolking is daar zeer gefrustreerd bij. Die dreiging ondergaan zij. Zij doen niet mee in het discours. Het gaat nochtans over hun land. Gevolg: zij worden meer dan ooit anti-Amerikaans, nog opgezwepen door uitlatingen als "kruistochten", "as van het kwaad" enzovoort.

Bovendien gaan op die manier de fundamentalisten onder de Islamieten nog gelijk krijgen ook in hun stelling dat de Westers gezinde regeringen marionettenregeringen zijn. Tevens ontstaat het gevaar dat de draagkracht voor het terrorisme vergroot. Een aanval op Irak zal het terrorisme pas voorgoed werkelijkheid maken. Zie de dreigementen naar onze troepen in Afghanistan, zie de dreigementen in Europa, hier in Brussel en in Kleine Brogel.

Twee islamitische landen verdienen aandacht. Saudi-Arabië – dat is hier nog niet gezegd – is traditioneel bondgenoot van de VS. De kroonprins van Saudi-Arabië stelt kort en goed: "Een aanval op Irak is een aanval op de islam". Dat is niet niks. Juist daarom zal de VS Irak aanvallen, om de bondgenoot niet meer nodig te hebben. Het tweede land dat de aandacht verdient, is Turkije. Er is een enorm conflict tussen de bevolking en de legertop. Wat wij juist hebben gehoord op de radio, een uur geleden, was dat ook Turkije een tweede resolutie eist en – voor een land dat een democratie aan het worden is merkwaardig – een beslissing van het parlement. Bovendien dreigt Turkije – en dat is hier ook nog niet gezegd – het noorden van Irak kort en goed te bezetten. Zij houden 20.000 soldaten klaar om Irak aan te vallen. Zij maken een studie van de verdragen van 1929 om Noord-Irak te annexeren. Daarover zal ik dinsdag verder vragen stellen aan de minister van Buitenlandse Zaken.

(De heer Annemans luistert via de speaker van zijn telefoon naar de nieuwsberichten, waarin de minister het woord voert. Hij gesticuleert naar de minister.)

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, u bent naar de radio aan het luisteren via de telefoon. Dat gaat zo niet.

Mijnheer Willems, u kunt best wat luider spreken, want men hoort u ook niet goed. Doet u eens een

02.27 Ferdy Willems (VU&ID): Le Moyen-Orient est proche de la catastrophe. Si les Américains attaquent l'Irak, l'Irak attaquera Israël qui, à son tour, s'en prendra aux autres pays arabes. La population musulmane vit dans la frustration. Elle développe des sentiments anti-américains exacerbés. Les fondamentalistes auront raison de prétendre que les gouvernements pro-occidentaux sont des gouvernements fantoches. L'assise du terrorisme s'en trouvera renforcée.

Les pays islamiques doivent retenir toute notre attention. Le prince héritier saoudien affirme sans détours qu'attaquer l'Irak revient à s'en prendre à l'islam. En Turquie, la population est en conflit avec les dirigeants de l'armée. La Turquie exige une deuxième résolution et une décision du Parlement. Elle menace également d'occuper le nord de l'Irak. Vingt mille de ses soldats sont massés à la frontière et elle étudie les traités de 1929.

inspanning als u wilt.

02.28 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik zal een inspanning doen.

Mijn tweede vraag...

De **voorzitter:** Mijnheer Annemans, komaan. Als u naar het nieuws wilt luisteren, gaat u buiten luisteren.

Mijnheer Willems, u hebt het woord.

02.29 Ferdy Willems (VU&ID): Mijn tweede vraag ging over de Belgische initiatieven. Ik verwijs naar de initiatieven van Griekenland, Turkije en Saudi-Arabië. De Belgische regering heeft een unieke kans om aan te dringen op een Europees standpunt. Er zijn niet minder dan vier Europese bondgenoten in de Veiligheidsraad. Dat is een unieke kans om een Europese inbreng te hebben.

(De heer Annemans luistert nog steeds naar de radio via zijn telefoon, die luidop staat.)

De **voorzitter:** Mijnheer Annemans, dat wordt niet gedaan. De heer Willems is hier het woord aan het voeren. Uit respect voor de Kamer vraag ik u...

02.30 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Uit respect voor de Kamer! (...)

De **voorzitter:** ... om naar de heer Willems te luisteren. Luistert u naar de heer Willems! (...)

Mijnheer Tastenhoye!

Mijnheer Willems, doet u maar verder.

02.31 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, kleuters kunnen ook niet luisteren omdat ze maar kleuters zijn.

Uiteindelijk is de oppositie in de VS tegen een aanval op Irak gediend met een krachtig Europees standpunt. Dat verwacht zij van ons.

Zopas, via de radio, vernamen wij dat de regering eigenlijk haar standpunt van 6 september 2002 bekrachtigt. Maximale diplomatieke inspanningen blijven geleverd.

Er komt geen actieve militaire steun. Op 6 januari nog konden wij in De Morgen lezen dat Louis Michel het volgende stelt: "Nergens is er een reden om een aanval te steunen of zelfs maar te begrijpen." Het kan niet radicaler. Een discussiepunt dat blijft is wat te doen als er een tweede resolutie komt, een tweede resolutie die een oorlog wel billijkt. Wij blijven onderstrepen dat voor ons een tweede VN-resolutie noodzakelijk is, maar geen voldoende voorwaarde is voor een oorlog. Ik heb vroeger reeds verwezen naar de economische koehandel – de woorden zijn van Dirk Van der Maelen – die in de Veiligheidsraad wordt gevoerd. Het gaat dan over de oliedeals die daar gesloten worden.

Wat we dan wel eisen zijn drie dingen. Ten eerste, eisen we bewijzen

02.29 Ferdy Willems (VU&ID): Avec quatre alliés européens au sein du Conseil de sécurité, une opportunité unique s'offre à la Belgique de plaider pour une position européenne forte, ce qui servirait également la cause des opposants américains à la guerre.

02.31 Ferdy Willems (VU&ID): Le gouvernement belge confirme la position adoptée le 6 septembre, à savoir qu'il mettra en oeuvre tous les moyens diplomatiques possibles mais qu'il n'apportera pas un soutien militaire. Le point de discussion reste de savoir ce qu'il adviendra si une deuxième résolution de l'ONU venait à légitimer une guerre. Quoi qu'il en soit, Agalev estime qu'une deuxième résolution est indispensable mais qu'elle ne suffit pas. Nous estimons que la présence d'armes doit être démontrée et que les Nations-Unies doivent agir conformément à leur propre charte énumérant trois conditions qui doivent être remplies pour légitimer une action militaire: l'autodéfense, la protection d'un

dat er wapens zijn, waarbij er een verschil wordt gemaakt tussen nucleaire wapens en chemische wapens. Het moet ook mogelijk zijn dat als die wapens gevonden zijn, ze kunnen worden ingeleverd of in beslag genomen en worden vernietigd.

Ten tweede, bedoelen wij daarmee dat er vanwege de Verenigde Naties conformiteit moet zijn te aanzien van haar eigen VN-charter. Ik verklaar dit, want dit is belangrijk. Een VN-aanval is alleen mogelijk op drie voorwaarden: ten eerste, ter zelfverdediging wat nu niet van toepassing is aangezien geen enkel NAVO-land en geen enkel land wordt aangevallen; ten tweede, ter verdediging van een zwak land dat zich niet kan verdedigen en ten derde, ter verdediging van een bevolking die door haar eigen regering uitgemoord wordt. Geen van deze voorwaarden is op dit moment aanwezig. Deze voorwaarden zijn voor ons essentieel.

Een nieuw element is dat wij de regering verzoeken om bij de VN te vragen dat het Internationaal Gerechtshof van de VN zelf een eventuele aanval billijkt. Wij vragen dit omdat dit gerechtshof bestaat uit juristen en niet uit politiek gemandateerden. In verband met het uitmoorden van de eigen bevolking sta ik even stil bij het feit dat de sancties die vandaag gelden meer slachtoffers hebben gemaakt in Irak dan de oorlog. De VN wilt deze sancties nog versterken, zelfs voor geneesmiddelen. Het feit dat de VS zich verzet tegen het tweede rapport van de inspecteurs is hier ook nog niet vermeld. Het tweede rapport zou er einde maart moeten komen. Hierin zou staan welke voorwaarden er voor Irak nodig zijn om die sancties eindelijk op te heffen.

Ik kom dan tot mijn laatste vraag die ik vooraf had geformuleerd. Zijn er intussen vragen vanwege de VS? Ik kon ook niet weten dat die er vandaag zouden zijn. Op 6 januari zei de vice-premier nog dat als er een vraag van de NAVO kwam, we deze zouden onderzoeken. Ik vraag u om essentieel met het volgende rekening te houden. Een NAVO-beslissing moet een legitieme basis hebben. Een militair en economisch overwicht van de VS is dat in mijn ogen niet. Er is – niet onbelangrijk om weten – een precedent dat ooit zulke vragen geweigerd zijn. In 1956 werd Groot-Brittannië steun geweigerd in het Suez-conflict door de VS, door president Eisenhower. Er is vandaag geen NAVO-land aangevallen. Integendeel, Irak kan zelfs stellen dat het zich bedreigd weet door Turkije.

De **voorzitter**: Mijnheer Willems, u moet besluiten.

02.32 Ferdy Willems (VU&ID): Ik kom tot mijn besluit. Ik vernam in de nota van de regering dat men een beslissing terzake wenst uit te stellen tot er een rapport komt van de inspecteurs. Dit rapport komt er waarschijnlijk niet op 27 januari. Het zal waarschijnlijk, bijna zeker later zijn. We vernemen zopas vanuit de States dat er in maart een rapport zou komen. Men is in die zin aan een consensus aan het werken. Mijn vraag is of u dit kunt bevestigen. Kunt u bevestigen dat men bij de NAVO-ambassadeurs in de VS inderdaad in die richting denkt?

Een laatste bedenking die ik u meegeef is de volgende. Weet dat bij een NAVO-beslissing elk land in wezen een vetorecht heeft.

pays vulnérable qui n'est pas en mesure de se défendre ou la défense d'un peuple massacré par son propre gouvernement. Il n'est satisfait pour l'heure à aucune de ces trois conditions. Nous souhaitons que le gouvernement demande à l'ONU que la Cour pénale internationale donne son assentiment à une attaque éventuelle.

Dans l'intervalle, les sanctions ont fait davantage de victimes que la guerre. Les conditions pour une levée de ces sanctions n'ont pas été rendues publiques.

Les Etats-Unis ont-ils exprimé certaines demandes? Le 6 janvier, le vice-premier ministre a déclaré que si une demande émanait de l'OTAN, celle-ci serait examinée. Une décision de l'OTAN doit être légitimée. La suprématie militaire et économique des Etats-Unis n'est pas un critère. Un refus est possible: en 1956, les Etats-Unis ont refusé de soutenir la Grande-Bretagne lors du conflit du Canal de Suez. Aucun pays de l'OTAN n'est attaqué. Par contre l'Irak pourrait se sentir menacé par la Turquie.

02.32 Ferdy Willems (VU&ID): La note du gouvernement témoigne de la volonté de reporter la décision jusqu'à ce qu'un rapport ait été publié par les inspecteurs de l'ONU. Ce rapport ne sera pas rendu avant le 27 janvier. Il ne le sera peut-être pas avant le mois de mars. Le premier ministre peut-il nous confirmer cela? Enfin, je souhaiterais ajouter une dernière chose : chaque pays membre de l'OTAN dispose d'un droit de veto lorsqu'une décision

doit être prise.

02.33 Patrick Moriau (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, monsieur le vice-premier ministre, s'il est vrai que quels que soient les propres choix du gouvernement concernant l'Irak, choix jusqu'ici exprimant clairement une saine réticence, voire une hostilité à l'encontre d'une participation à une action militaire contre le régime de Saddam Hussein, la Belgique se doit de rencontrer les droits et devoirs vis-à-vis d'un allié. Il n'en reste pas moins que l'inquiétude quant à une participation militaire belge dans les éventuelles opérations sur le terrain reste bien présente dans l'esprit de chacun.

Nous devons clarifier notre position en refusant toute logique de guerre ou toute dérive sécuritaire et en militant plutôt pour une réelle solidarité internationale, profondément ancrée dans les valeurs de droit, de légalité internationale et pourvoyeuse de solutions diplomatiques et démocratiques et aller jusqu'au bout de toutes les voies pacifiques.

Le seul concept de guerre préventive ne peut à lui seul cacher les réels objectifs américains dont le manichéisme simpliste n'a d'égal que la mauvaise foi affichée. On commence à s'en apercevoir.

Au regard de ces considérations, il est souhaitable que nous continuions à privilégier la recherche de solutions diplomatiques aux situations de crise au sein des Nations unies.

L'ONU est l'enceinte où le problème doit être débattu. Soutenir les initiatives belliqueuses de certains reviendrait à mettre à mal les principes fondateur de la charte des Nations unies, soit celui de la collégialité et du non-recours à la force, tel que mentionné en son article 1er. Dire cela ne relève pas de l'antiaméricanisme, au contraire. Même si des manipulations médiatiques de M. Bush, comme de nombreux faits incontestés en attestent, doivent être dénoncées, on attend, par exemple, toujours ces fameuses preuves dont l'existence ne faisait aucun doute avant les missions d'inspection.

Le problème irakien ne porte que sur une question de désarmement dans le domaine des armes de destruction massive et constitue le contentieux qui concerne la paix et la sécurité internationales.

S'il advenait que l'Irak possède des armes de destruction massive, celles-ci devraient être éliminées parce qu'elles représentent un danger pour un ensemble d'autres pays.

La résolution 1441 doit être appliquée et les inspecteurs doivent avoir toute liberté pour agir. Si cette liberté devait être compromise, seul le Conseil de sécurité serait habilité à prendre de nouvelles décisions. Dans tous les cas, la légalité internationale est essentielle si nous voulons assurer un minimum de stabilité internationale.

Dans ce cadre, l'ONU, qui a réussi à imposer la visite sans conditions des inspecteurs, puis la résolution 1441 ne pourrait-elle imposer un processus démocratique en Irak? A cet égard, le rôle de la diplomatie européenne et le vôtre, monsieur le vice-premier ministre, peuvent être déterminants, j'en suis convaincu.

02.33 Patrick Moriau (PS): België moet zijn verbintenissen jegens een bondgenoot nakomen, maar dat neemt niet weg dat men wel degelijk beducht is voor een militaire interventie. Wij moeten een duidelijk standpunt innemen, en daarbij ijveren voor een echte, in de rechtsregels en de democratie verankerde internationale solidariteit, en alles in het werk stellen om langs vreedzame weg tot een oplossing te komen.

De zogenaamde "preventieve oorlog" kan de echte Amerikaanse bedoelingen niet verhullen. Er moet in de eerste plaats naar diplomatieke uitwegen binnen het kader van de VN gezocht worden, en wij mogen het oorlogszuchtige discours van sommigen niet onderschrijven. En wie dit zegt, vervalt niet in anti-americanisme, wel integendeel.

Indien zou blijken dat Irak over massavernietigingswapens beschikt – en dat is nu net waar het bij de Irakese crisis om gaat – moeten die wapens vernietigd worden, want ze vormen een gevaar voor de internationale gemeenschap. De VN-resolutie 1441 moet toegepast worden, en de VN-wapeninspecteurs moeten kunnen gaan en staan waar ze willen. Kunnen de VN Irak niet verplichten zich aan de democratische spelregels te houden? De Europese en de Belgische diplomatie zouden daarbij een beslissende rol kunnen spelen.

Ik vraag de minister duidelijk aan te geven wat onze militaire verplichtingen ten aanzien van de Verenigde Staten bij operaties in oorlogstijd concreet inhouden.

Als Europa deelneemt aan een oorlog met als doel een betrouwbaardere en goedkopere bevoorrading van aardolie en een

Au vu des éléments précités, mais également au vu de l'usage de nos infrastructures par l'armée américaine, je souhaiterais, monsieur le ministre, que vous nous redessiniez les réels contours de nos engagements et de nos accords d'exécution conclus dans le domaine militaire, et plus exactement lors d'opérations menées en temps de crise ou de conflit avec les Etats-Unis.

Les objectifs stratégiques concrets, telle la recherche d'un approvisionnement pétrolier sûr et à prix plus que raisonnable, telle la recherche d'un équilibre des forces dans le Golfe davantage favorable aux Etats-Unis, 112 milliards de barils en réserve d'un pétrole le moins cher et de la meilleure qualité du monde, cela prévaut sur toutes les considérations morales. Là est le problème. La stratégie mouvante des Etats-Unis durant ces vingt dernières années le démontre clairement, comme le développait hier le lieutenant-général Briquemont dans la Libre Belgique.

En outre, si tel était le cas, vous me permettez de constater un peu cyniquement qu'il serait curieux de voir les Etats européens participer à une guerre qui vise avant tout à éliminer économiquement et stratégiquement de la région l'influence qu'ils y exercent encore.

Personne n'est dupe. L'enjeu en Irak n'a rien à voir avec la lutte contre le terrorisme ou pour les droits de l'homme. Par ailleurs, toute guerre contre le terrorisme n'est pas une valeur absolue, a fortiori quand le "double standard" devient la règle absolue, privilégiant les relations avec certains Etats pourtant bien plus dangereux ou moins respectueux des règles internationales que d'autres sur lesquels le silence est prodigieux.

Les droits fondamentaux acquis au cours des luttes démocratiques de ces deux derniers siècles reposent sur un socle de valeurs qui limite l'usage de la force, en ce compris dans le combat contre le terrorisme. C'est pour la défense des libertés publiques et des droits de l'homme que nous combattons les organisations intégristes. Cet objectif interdit d'accorder un blanc seing à la force. Il convient donc de ne pas se laisser emporter par une quelconque dérive de guerre morale. A cet égard, l'appel des 150 spécialistes de droit international paru ce jour sous le titre "Le recours unilatéral à la force est interdit par le droit international" est éloquent.

Que se passerait-il, en outre, après une intervention militaire? Nous sommes en droit de redouter qu'une intervention sur les terres irakiennes ne provoque une situation bien plus grave que celle qui prévaut actuellement pour la population irakienne, le Moyen-Orient et la sécurité internationale car les risques de recrudescence du terrorisme international sont bien évidemment immenses.

Selon un rapport récent des Nations unies, il faudrait s'attendre à 500.000 victimes et à 1.500.000 réfugiés, dont 1.000.000 hors d'Irak. Là doit être notre première préoccupation, a fortiori quand il s'agit d'une population exsangue après dix ans d'un embargo odieux dont notre communauté internationale, qu'elle le veuille ou non, assume la responsabilité.

Monsieur le ministre pourrait-il également me confirmer que la position belge dans ce dossier ne risque pas de fluctuer sous la

evenwichtige machtsverdeling in de Golf, waar de Verenigde Staten nog meer baat bij hebben, verliest het de invloed die het in die regio nog heeft.

Niemand trapt hierin, het gaat hier niet om de naleving van de mensenrechten of de strijd tegen het terrorisme, wat immers de redenen zijn waarom wij de fundamentalistische organisaties bestrijden en waarom wij de macht geen vrij spel kunnen geven.

Een militair optreden zou de toestand in de regio net zo zeer als in Irak, dat al op stervensna dood is door een schandalig embargo dat reeds tien jaar aansleept, alleen maar verergeren. Waarschijnlijk zullen er 500.000 slachtoffers vallen en zullen er anderhalf miljoen vluchtelingen zijn.

Zal België onder Amerikaans druk zijn houding niet herzien? Ik blijf ervan overtuigd dat wij binnen het kader van de internationale instellingen moeten blijven werken. Afgezien van de stemmentrekkende intenties moeten wij ook het Europees ideaal van gerechtigheid, vrede en humanisme verdedigen.

Laten we neen zeggen aan de oorlog en niet toestaan dat onze soldaten kunnen deelnemen aan deze kruistocht als die zou plaatsvinden.

simple pression de l'administration américaine? J'ose encore espérer en une solution diplomatique et pacifique. Je sais que nous sommes capables d'user à bon escient de votre capacité de dialogue, monsieur le vice-premier ministre.

Il importe de générer une volonté diplomatique commune sur la scène internationale. Je reste persuadé que l'on doit continuer à œuvrer au sein des enceintes internationales pour que soit épuisé l'ensemble des voies de recours possibles avant d'envisager l'épreuve de force.

Au-delà des musculations préélectorales ou des gesticulations politiciennes, ayons à l'esprit que d'autres enjeux de cette guerre sont l'existence même des Nations unies, sa viabilité, sa crédibilité, mais aussi l'idéal de l'Europe construite sur des valeurs de paix, de justice et d'humanisme déjà mises à mal lors de la guerre en ex-Yougoslavie.

Monsieur le ministre, en conclusion, je me permettrai d'insister sur le fait que nous devons dire "non" à la guerre et donc en refusant fermement d'envisager que des soldats belges puissent participer à la croisade irakienne si elle devait se produire.

02.34 Mark Eyskens (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, collega's, de eerste minister heeft het standpunt van de regering deze namiddag wereldkundig gemaakt en ons daarbij een voorafspiegeling aangeboden van de Grondwet die hij wil wijzigen en waarin een artikel zou worden opgenomen, na het afschaffen van artikel 195, dat als volgt luidt: "De wetgevende macht in het federale België bestaat één, uit de media, twee, uit de Wetgevende Kamers samen met de Koning". Wij nemen u dat zeer kwalijk, mijnheer de eerste minister.

Ten gronde, ik heb hier de tekst die door het agentschap Belga is vrijgegeven. Daarin zegt u dat als er een tweede resolutie komt wij eventueel zullen vragen om de hulp één na één te bekijken. Met zoveel woorden betekent dat – het is een vorm van Orwelliaanse new speak – dat u niet zal steunen maar wel zal helpen. U kan natuurlijk geen afstand nemen van artikel 43 van het Handvest van de Verenigde Naties en dat artikel is zeer duidelijk. U moet het lezen in combinatie met artikel 42. Laat in godsnaam die twee artikelen eens afdrukken in de elektronische versie van het Staatsblad van morgen, aan het adres ook van de groenen en van sommige socialisten die – terecht – zoals wij de vrede verdedigen in de wereld. Artikel 43 zegt zeer expliciet dat alle lidstaten, als de veiligheid het bevoelen heeft omdat de vrede in gevaar is of omdat de internationale veiligheid in gevaar is, zich ertoe verbinden militaire steun, andere steunmaatregelen en faciliteiten te verlenen aan de actie van de Veiligheidsraad. Dat is het. Dan zegt u in die tekst dat u op een tweede resolutie wacht. Maar mijnheer de eerste minister, u bent even goed ingelicht als ik, u weet dat de diplomaten in de Veiligheidsraad momenteel werken, de Duitsers met de Fransen, de Britten, de Amerikanen, de Russen en de Chinezen, aan een oplossing die geen tweede resolutie vereist maar die gebruik maakt van het procédé dat reeds is gebruikt in het verleden, van een verklaring van de voorzitter van de Veiligheidsraad. Het is een interpretatieve verklaring die gewoon resolutie 1441 expliciteert. En

02.34 Mark Eyskens (CD&V): Cette après-midi, le premier ministre a rendue publique la position du gouvernement par l'intermédiaire de la presse. Nous lui reprochons vivement cette attitude.

Selon le communiqué de l'agence Belga, il a déclaré qu'en cas de deuxième résolution, nous examinerions les éventuelles demandes d'aide au cas par cas. En d'autres termes, nous ne soutiendrons pas, nous aiderons.

Il ne peut naturellement pas ignorer l'article 43 de la Charte des Nations unies, qui doit être lu en connexité avec l'article 42. L'article 43 stipule clairement que tous les Etats membres, si la paix ou la sécurité internationale est menacée, s'engagent à mettre à la disposition du Conseil de sécurité les forces armées, l'assistance et les facilités nécessaires au maintien de la paix. Nous attendons une deuxième résolution. Or, la solution à laquelle oeuvrent actuellement les diplomates ne demande pas de deuxième résolution, elle a recours au procédé déjà utilisé par le passé,

dan? Wat gaat u dan doen? Wat gaat u doen als dat consequenties heeft voor de NAVO waar u in Praag een tekst hebt goedgekeurd die duidelijk verwijst naar de UNO, gelukkig maar. U hebt de groenen gepaaid met new speak. Erger, collega's van de groene beweging, wat wordt uw toestand na de ontbinding van dit Parlement? Welk drukkmiddel hebt u nog na 4 april als dan de Iraakse crisis zou uitbreken? Wat kunt u nog doen? Parlementaire druk? Helemaal niet. U kan ontslag nemen uit de regering, weggaan en in de kiesstrijd gaan staan zonder ministers en zonder kabinetten. Dat kan u. Dan is de regering-Verhofstadt ontslagnemend. So what? De continuïteit van de Staat – staatsrechtelijke theorie – maakt het perfect mogelijk dat de ontslagnemende regering ook onze internationale verplichtingen gestand doet.

Ten gronde, zeer kort, voorzitter. Wij zijn legalisten. Wij zijn gekant tegen het Amerikaans unilateralisme. Amerika is veel macht en weinig diplomatie. Wij betreuren dat. Europa is veel diplomatie en weinig macht. Wij betreuren dat. Dat maakt juist deze Atlantische tegenstrijdigheid in zekere zin complementair. Wij zijn voor meer blauw in de straten van ons land. Ik hoor dat hier ongeveer elke week. De veiligheid moet worden bevorderd en gehandhaafd. Wij zijn als christen-democraten voor meer blauw in de straten van het werelddorp.

Willen we deze wereld min of meer beschaafd maken, moet de internationale orde niet alleen juridisch worden gerespecteerd via de bestaande instellingen, maar moet op bepaalde ogenblikken, goede collega's, ook worden opgetreden met macht en kracht tegen degenen die de internationale orde en de vrede in gevaar brengen.

Mijnheer de minister van Buitenlandse Betrekkingen, u mag niet laten zeggen wat ik steeds meer hoor in onze media, namelijk dat de UNO een oorlogsmachine is en dat de UNO oorlog gaat voeren. Het is politieel optreden onder het UNO-mandaat, het is peace making. Als onze politie in onze straten optreedt om gangsters te bestrijden, kunnen we ook niet zeggen dat de politie een burgeroorlog voert. Wij mogen de UNO niet laten degraderen en dat moet ook onze houding zijn tegenover de Verenigde Staten van Amerika. Dat is een essentieel punt in uw beleid.

Ten slotte, mijnheer de minister, er is misschien een oplossing mogelijk. Het is zeer de vraag of men BC-wapens zal ontdekken in Irak. Ik denk het niet. Atoomwapens zal men misschien wel ontdekken, maar zeker geen BC-wapens. In een schoendoos kan men voldoende zenuwgas verbergen om heel New York en heel Brussel uit te roeien en die schoendoos kan bij wijze van spreken worden verborgen onder het bed van Saddam Hoessein. Laten we de inspecteurs hun werk doen, als het moet maandenlang en eventueel zelfs een jaar of meer. Zo plaatsen we Saddam Hoessein onder voogdij; hij kan niet meer bewegen. Hij kan zijn oppositie niet massaal uitroeien en uitmoorden wanneer daar die UNO-inspecteurs rondlopen en over het land vliegen met hun helikopters. Dat is de veiligheidsmaatregel. Plaatsen we Saddam Hoessein onder voogdij, in de hoop dat dan het regime van binnenuit zal imploderen. Dat is een essentieel punt.

Mijn tijd is om, mijnheer de minister, maar u weet zo goed als ik dat het verdwijnen van het regime van Saddam Hoessein in Irak en een

à savoir une déclaration interprétative de la résolution 1441 par le président du Conseil de sécurité. Quelle sera la réaction du premier ministre si cette déclaration a des répercussions pour l'Otan? A Prague, il a adopté un texte faisant référence aux Nations unies. Il a leurré les verts. Quel moyen de pression auront-ils encore après le 4 avril? Ils peuvent démissionner. Au nom de la continuité de l'Etat, il est tout à fait possible qu'un gouvernement démissionnaire continue à assumer les obligations internationales du pays.

Nous nous inscrivons en faux contre l'unilatéralisme américain. La position des Etats-Unis se résume à beaucoup de force et peu de diplomatie. En Europe, ce serait plutôt "beaucoup de diplomatie et peu de force". Nous déplorons ces deux attitudes. Nous sommes en faveur d'une présence accrue de la police dans la rue. A l'échelle mondiale, notre raisonnement est identique. L'ordre international doit aussi être respecté. Les Nations unies ne sont pas une machine de guerre; nous parlons d'une intervention policière sous mandat de l'ONU.

Je ne pense pas que l'on trouvera des armes bactériologiques et chimiques en Irak. Celles-ci occupent peu de place. Nous devons permettre aux inspecteurs de travailler aussi longtemps que nécessaire. Nous plaçons ainsi Saddam Hussein sous tutelle, dans l'espoir d'une implosion du régime.

L'Iran, l'Irak et l'Arabie Saoudite doivent être guidées sur la voie de la démocratie. A cette condition seulement une solution pourra être trouvée au conflit palestino-israélien.

democratische evolutie in Iran en Saoedi-Arabië de voorwaarden zijn om het smartelijke probleem van Palestina en Israël op te lossen. Wij begaan een foute redenering wanneer wij zeggen dat eerst het probleem tussen Israël en Palestina moet worden opgelost en pas dan het probleem in Irak. Neen, het is omgekeerd. Men moet eerst die drie landen op het pad zetten van elementaire eerbiediging van de mensenrechten en democratisering en dan kan men eindelijk komen tot een constructief vredesbeleid tussen Palestijnen en Israëli's. Dat zou uw beleid moeten zijn.

Dat is mijn besluit, mijnheer de voorzitter.

02.35 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, als ik de verschillende interpellaties, die ik samen met de minister van Buitenlandse Betrekkingen vandaag heb aanhoord, samenvat, dan kom ik op drie soorten vragen. Er zijn een aantal interpellaties waarin werd gevraagd naar de houding van de Belgische regering in het dossier-Irak. Mijnheer de voorzitter, dit sluit uiteraard nauw aan bij wat ik vanop het spreekgestoelte in mijn federale beleidsverklaring van oktober heb aangekondigd. Ik zal hier straks verder op ingaan.

Andere collega's wensen te weten wat de vraag is die door de Verenigde Staten werd gesteld aan de NATO, wat de aard ervan is, waarover het gaat en wat de houding terzake van de Belgische regering zal zijn.

Een derde reeks vragen had meer betrekking op het transport. Hoe is dat in zijn werk gegaan; zijn daartoe de nodige toelatingen verleend en dergelijke meer.

Als u mij toestaat, zal ik mijn antwoord in die volgorde geven. Ik hoop mijn spreektijd niet te overschrijden, mijnheer de voorzitter, want u bent vandaag in een nogal strenge bui. Die indruk heb ik althans.

De **voorzitter**: U hebt twintig minuten, normaal gezien.

02.36 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Op die manier zou ik daarop willen antwoorden.

Je répondrai en trois parties.

1. Quelle est l'attitude de la Belgique sur le fond du dossier?
2. Quelle est la demande introduite par les Etats-Unis auprès de l'OTAN et quelle est notre réaction?
3. Quels sont tous les éléments relatifs au transport?

Je précise d'abord que ce n'est pas la première fois qu'on parle de cela au sein de l'OTAN. J'ai déjà rencontré beaucoup d'ambassadeurs, entre autres l'ambassadeur américain, au sujet de ce dossier, en vue de la préparation de la conférence de Prague. Elle s'est tenue le 22 novembre 2002 et au moins 50 pays ont été consultés avant cette date sur le dossier irakien. Suite à cela, l'OTAN a pris position à Prague quant au fond du dossier, à savoir aider à faire respecter les décisions de l'ONU. Voilà la décision de Prague. Elle correspond à la position de base de notre gouvernement et de notre pays.

02.35 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Dans le cadre des interpellations, trois types de questions ont été posées. Une première série portait sur l'attitude de la Belgique dans le dossier irakien, une deuxième sur la nature de la demande adressée par les Etats-Unis à l'OTAN et la réaction de notre pays face à cette demande et une troisième sur le transport de matériel militaire.

02.36 Eerste minister **Guy Verhofstadt**:

Met mijn antwoord zal ik op drie vragen ingaan: onze houding ten aanzien van de grond van de zaak, het verzoek van de Verenigde Staten binnen het kader van de NAVO, en informatie over de transporten.

Bij de voorbereiding van de conferentie van Praag van 22 november werden vijftig landen over het dossier Irak geraadpleegd om het NAVO-standpunt te bepalen, namelijk: ertoe bijdragen dat de VN-besluiten nageleefd worden. Die optie spoort met het principiële standpunt van ons land.

Deze basisstelling wil ik nog even kort herhalen in een aantal stellingen, mijnheer de voorzitter. Eerst en vooral is het ons uitgangspunt, het uitgangspunt van ons land, dat we met alle middelen elke oorlog absoluut willen vermijden. Ik denk dat ons verleden, met de vele slachtoffers die wij in onze contreien en in ons land hebben gekend in vele oorlogen, ons tot zo'n houding heeft gedreven. Dus: met alle middelen trachten een oorlog te vermijden. Wij weten genoeg in België, in de Lage Landen, in Europa wat oorlog betekent, om niet voortdurend te ijveren voor het vermijden van oorlog.

Ten tweede onze tweede richtlijn, het tweede deel van onze houding. Ik wil die ook heel duidelijk maken. Ik heb dat ook gedaan bij de federale beleidsverklaring, maar ik wil het nog eens expliciteren. Het feit dat we oorlog willen vermijden en het feit dat we dus onze diplomatie en diplomatieke kanalen vooral willen gebruiken om het probleem Irak op te lossen, hypothekeert in niets onze mening over dat regime. Het regime van Bagdad en Saddam Hoessein – ik denk dat het mijnheer Eyskens is geweest die het hier heeft gezegd – waren degenen die in 1988 5.000 inwoners van hun eigen land hebben laten vermoorden met een gasaanval. Hij heeft in het verleden al dergelijke wapens gebruikt. Saddam Hoessein is mij het meest bijgebleven – ik weet niet hoe dat zit voor andere collega's hier in het Parlement – als degene die ik mij vooral herinner van de laatste reportages die op de televisie zijn verschenen, waar men ons de voorbije weken opnieuw aan herinnert. Dat is de jonge Saddam Hoessein die de leiding neemt van de Baath-partij – het waren zwartwitbeelden op tv – en die zelf aanduidt onder zijn eigen vrienden wie moet verdwijnen en wie dus, met andere woorden, niet meer in de samenleving mag terugkeren. Ik vond, mijnheer de voorzitter, die beelden die ik op tv nu opnieuw heb gezien de voorbije weken en al een aantal maanden geleden, die al twee keer getoond zijn, de meest ijzingwekkende beelden die ik ooit van een politiek “leider”, van een dictator heb gezien. Er werd geen fysiek geweld getoond op die beelden. Er werd geeneens fysiek geweld getoond. Er was niks te zien van fysiek geweld. Er was alleen Saddam Hoessein te zien met zijn zakdoek voor zich, die zei: ik moet hier die en die en die aanklagen. Zij werden weggevoerd naar kampen waaruit ze nooit zijn teruggekomen in de jaren nadien.

Ons tweede uitgangspunt is dat wij hopen op een ander regime in Irak en in Bagdad. Wij hopen dat daar in de nabije toekomst een samenleving kan komen, gestoeld op meer democratie, op respect voor de mensenrechten en op het pluralisme van de verschillende interne gemeenschappen die er in Irak zijn. Het gegeven van deze verschillende gemeenschappen is trouwens een groot probleem voor de Iraakse samenleving en een van de grote punten van het Iraakse dossier.

Dat is het tweede punt. Het eerste punt van ons beleid is met alle middelen oorlog vermijden. Het tweede punt is absoluut geen sympathie – integendeel – ten aanzien van dat regime. Wij hopen dat daar zo snel mogelijk een ander regime kan totstandkomen.

Mijnheer Eyskens, het derde punt van onze houding is dat het wereldgebeuren, de wereldzaken, geen Far West is. Er bestaan daarvoor regels die moeten worden gerespecteerd. Die regels zijn de

Nous partons du principe que nous voulons éviter la guerre dont notre pays ne connaît que trop bien les conséquences.

Le fait que nous cherchions à éviter la guerre par les canaux diplomatiques n'hypothèque pas notre attitude à l'égard de Saddam Hussein. Par le passé, celui-ci a déjà utilisé des armes de destruction massive contre sa propre population et a désigné lui-même, au moment de son accession au pouvoir, ceux qui devaient être éliminés. Pour l'Irak, nous espérons un autre régime et une société fondée sur la démocratie, le respect des droits de l'homme et des différentes communautés.

La politique internationale n'est pas un western. Elle est régie par des règles qui doivent être respectées. A cet effet, un cadre multilatéral – les Nations Unies et le Conseil de sécurité – a enfin été mis en place. C'est dans ce cadre que le problème de l'Irak doit être résolu.

regels die door de Verenigde Naties en door de Veiligheidsraad worden vastgelegd. Het internationaal wereldgebeuren is in het verleden te veel een eenzijdigheid geweest van deze of gene die meende zijn wil te kunnen opleggen. De voorbije jaren is het wereldgebeuren gelukkig geëvolueerd naar een multilateraal kader van de Verenigde Naties en de Veiligheidsraad. Hierna laat ik het woord aan de heer Eyskens die blijkbaar de aandrang voelt daaraan iets toe te voegen. Wij wensen in elk geval het probleem-Irak op te lossen binnen dat multilaterale kader en niet binnen het kader van een unilaterale of eenzijdige actie, door wie dan ook ondernomen.

02.37 Mark Eyskens (CD&V): Mijnheer de eerste minister, dat betekent toch dat binnen de UNO-legitimiteit, artikel 43 peace making in bepaalde gevallen moet gebeuren met inzet van militaire actiemiddelen en dat alle lidstaten worden verondersteld dat te steunen naar hun godsvrucht en vermogen. Dat moet worden uitgelegd want sommigen begrijpen dat blijkbaar niet.

02.38 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Als u mij toestaat, kom ik daar onmiddellijk op. Dat was ook een van de punten van het standpunt dat wij zullen innemen.

Mijnheer Eyskens, eerst en vooral, een probleem als Irak is geen conflict tussen de Verenigde Staten van Amerika en Irak of dat mag het in elk geval niet zijn. Het probleem-Irak is ook in eerste instantie geen regimewissel, hoezeer wij ook hopen dat er daar zo snel mogelijk een regimewissel komt en er een democratisch regime kan totstandkomen. Het probleem-Irak is een probleem van de internationale gemeenschap, multilateraal. Het gaat over vrede en veiligheid en over het mogelijke bestaan van massavernietigingswapens in Irak die eventueel zouden worden geproduceerd en gebruikt. Daarover gaat het en over niets anders. Collega's, dat is het probleem. Het standpunt van de Belgische regering is dat dit in multilateraal verband, binnen de VN, binnen de resoluties, met de Veiligheidsraad en met alle consequenties daaraan verbonden – zoals de heer Eyskens ons terecht heeft herinnerd – moet worden opgelost.

Wat is nu het vierde onderdeel van de houding van de Belgische regering? Wij zeggen dat, als er iets wordt ondernomen met betrekking tot Irak, dat dan op basis van een klaar en duidelijk mandaat moet zijn van de Verenigde Naties. Wij hebben daartoe al een eerste basis, namelijk de resolutie 1441. Wij moeten ons daaraan houden en ook aan de procedure die daarin staat. Die procedure zegt dat wij met inspectieteams ervoor proberen te zorgen dat in elk geval de massavernietigingswapens worden vernietigd.

Ons vijfde standpunt is dat wanneer wij resolutie 1441 van de VN-veiligheidsraad goedkeurden, wij natuurlijk de wapeninspecteurs de kans moeten geven hun rol te vervullen. Dat betekent concreet, collega's, dat de wapeninspecteurs ongehinderd hun werk moeten kunnen doen in Irak. Ik wil even de woorden herhalen die Hans Blix gisteren nog hier in Brussel naar voren gebracht heeft en die ook het standpunt vertolken van de Belgische regering, te weten dat Irak meer inspanningen moet doen en de wapeninspecteurs moet helpen om te kunnen komen tot de identificatie en de vernietiging van die wapens. Het is voor ons ook duidelijk dat de wapeninspecteurs meer

02.37 Mark Eyskens (CD&V): Dans ce cadre, le rétablissement de la paix doit donc parfois être imposé militairement et, si le Conseil de sécurité le décide, cela doit être appuyé par tous les membres.

02.38 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Le conflit ne peut être un conflit entre les Etats-Unis et l'Irak. Il s'agit de la paix et de la sécurité ainsi que de la neutralisation des armes dont dispose l'Irak et qui constituent une menace. Les conséquences qu'y lie M. Eyskens sont correctes.

Si une intervention doit avoir lieu, elle doit se faire sous mandat de l'ONU. C'est la raison d'être de la résolution 1441. La procédure consiste à envoyer des équipes d'inspection chargées de superviser la destruction des armes de destruction massive. Nous devons laisser aux inspecteurs la possibilité de remplir leur mission. Rien ne doit entraver leur travail. L'Irak doit faire davantage d'efforts. Les inspecteurs doivent disposer d'un délai plus long pour mener à bien leur mission. Cela ne sera pas possible avant le 24 janvier mais ces inspections ne doivent pas non plus devenir des inspections de routine qui perdurent pendant des années.

Si toutes ces mesures s'avèrent infructueuses ou s'il existe des armes de destruction massive, une deuxième résolution des Nations unies sera nécessaire avant de passer à l'action. L'Europe devra intervenir dans le

tijd moeten krijgen om hun opdracht te voltooien, meer tijd dan zij tot nu toe hebben gekregen, te weten tot 27 januari.

Dat betekent niet dat men moet vervallen, zoals sommigen vrezen, in een jarenlange aaneenschakeling van routine-inspecties die toch niets zouden opleveren. Ook dat mag niet gebeuren, want dat zou ook geen oplossing bieden aan het conflict. Wel moeten wij alles ter beschikking stellen, voldoende tijd, voldoende middelen en voldoende medewerking, om er ervoor te zorgen dat de wapeninspecties op een degelijke en efficiënte manier kunnen gebeuren. Ik zeg dat zonder mij nu te willen binden aan een datum en hoeveel tijd er concreet moet bijkomen.

Ten slotte, indien het allemaal niets oplevert, indien men duidelijk op onwil van Irak stuit en men aangetoond heeft dat er massavernietigingswapens zijn en dat die niet verwijderd worden, dat die nog worden aangemaakt of dat dit gevaar bestaat, en indien men beslist tot een operatie, dan zeggen wij dat daarvoor een tweede, duidelijke VN-resolutie in elk geval noodzakelijk is om dat te doen. Bij het totstandkomen van zo'n resolutie – en dat heb ik vandaag te weinig gehoord in de interpellaties, collega's – is er in eerste instantie een Europees optreden noodzakelijk, een Europees gezamenlijk optreden. Wij zullen maar tot een degelijke oplossing van het conflict komen wanneer ook Europa zijn verantwoordelijkheid opneemt. Vandaag zetelen er vier Europese leden in de Veiligheidsraad: Spanje, Duitsland en uiteraard de twee permanente leden, Frankrijk en Groot-Brittannië. Het is met andere woorden een unieke gelegenheid om via de Raad Algemene Zaken zowel de nodige informatie als de nodige druk en het nodige coherente standpunt te verkrijgen. Dat gebeurt niet vaak in internationale aangelegenheden in de Europese Unie, om niet te zeggen dat het bijna nooit gebeurt is. Wij mogen toch wel zeggen, mijnheer Leterme, dat naar aanleiding van de terroristische aanslagen van 11 september 2001 Europa vrij eensgezind en vrij snel – al waren er ook toen kleine aparte vergaderingetjes – tot een aantal gezamenlijke standpunten is gekomen in de strijd tegen het terrorisme. Ook hier moet dat gebeuren. Wij denken dat de Raad Algemene Zaken daarvoor het geschikte forum is.

Telle est notre position, une position qui, selon moi, est très claire. C'est celle que nous avons adoptée depuis octobre, depuis la déclaration de politique fédérale, que j'ai explicitée devant le Parlement et dont nous avons discuté avec le ministre des Affaires étrangères à de multiples reprises, ces dernières semaines et ces derniers mois. Elle peut se résumer comme suit:

- éviter la guerre;
- espérer un autre régime à Bagdad offrant davantage de démocratie, de respect des droits de l'homme et respect des différentes minorités et populations qui y vivent;
- agir absolument dans le cadre multilatéral, parce que c'est dans ce cadre qu'il faut résoudre ces problèmes et le seul cadre multilatéral existant est celui des Nations unies; c'est donc sur la base des résolutions et de mandats délivrés par les Nations unies qu'il faut essayer de détruire ces armements;
- intervenir à la suite d'un mandat clair émis par les Nations unies et non de façon unilatérale;
- donner toutes les chances aux inspecteurs en désarmement de faire leur travail, leur donner davantage de temps que maintenant

cadre de l'élaboration de cette résolution. Quatre Etats européens, l'Espagne, l'Allemagne, la Grande-Bretagne et la France, sont membres du Conseil de sécurité. Le Conseil Affaires générales est un forum approprié pour aboutir à une position commune, comme cela a été le cas également après le 11 septembre.

Ons standpunt, dat reeds in de regeringsverklaring in oktober werd uiteengezet, is altijd zeer duidelijk geweest. Wij hebben hierover uitvoerig gediscussieerd met de minister van Buitenlandse Zaken, en dat standpunt is niet veranderd. Een oorlog moet voorkomen worden. We moeten hopen op een machtswissel in Bagdad, op een democratischer regime dat de mensenrechten eerbiedigt en minderheden respecteert. Er moet opgetreden worden binnen het enige multilaterale kader dat er bestaat, dat van de Verenigde Naties, op grond van resoluties en mandaten. Geen unilateraal

avec la date limite du 27 janvier;

- et enfin, en cas d'opération, si l'Irak refuse totalement de faire quoi que ce soit après les constats, il faut une deuxième résolution, laquelle nécessite pour sa préparation, afin de disposer de l'information nécessaire et du bon contenu, une action de l'Union européenne beaucoup plus solide, beaucoup plus intense maintenant que quatre pays de l'Union européenne sont membres du Conseil de Sécurité.

Dit brengt mij tot het tweede punt van mijn betoog.

Als dat de klare en duidelijke positie is van de Belgische regering, die wij op alle fora verdedigen, die zowel door de minister van Buitenlands Zaken als door zijn collega van Landsverdediging wordt verdedigd en die door onze ambassadeurs wordt uitgebracht, hoe staan wij dan tegenover de vraag die de Verenigde Staten tot de NAVO hebben gericht?

Sta mij toe het eerst even te hebben over de inhoud van die vraag die door de Verenigde Staten van Amerika bij de NAVO werd ingediend en waarover ik alle mogelijke verhalen lees. Het is in elk geval geen vraag tot deelname aan de operatie in Irak. De vraag die de Verenigde Staten van Amerika bij de NAVO hebben ingediend is een vraag om te komen tot wat men noemt een voorzichtige planning in defensief opzicht. Dat betekent een planning van mogelijke veiligheidsmaatregelen. Ik herhaal, beveiligingsmaatregelen die zouden moeten worden genomen en die kunnen worden gepland door de NAVO indien zich een conflict met Irak zou voordoen.

In tegenstelling tot wat ik hier en daar las, is het geen vraag om het verlenen van directe steun aan een operatie. Ik zou zelfs niet durven zeggen dat het een vraag is om het verlenen van indirecte steun aan een operatie. U weet dat de NAVO een verdedigingsorganisatie is en de vraag die werd ingediend gaat over "prudent planning" of "voorzichtige planning" van beveiligingsmaatregelen indien zich een conflict met Irak zou voordoen. Het is volgens mij volkomen normaal dat zo'n vraag uiteindelijk terechtkomt bij de NAVO. Wat houdt deze vraag concreet in? Het gaat om de volgende elementen. Ten eerste, beveiliging, onder meer van bewaking van de toegangen tot de Middellandse Zee. Ten tweede, een hele reeks defensiemaatregelen ter bescherming van Turkije, zowel in de lucht als op de grond. Ten derde, bescherming van de VS-installaties buiten de Verenigde Staten. Ten vierde, de uitbreiding van de aanwezigheid in de Balkan.

Dat zijn de verschillende beveiligingsmaatregelen die in deze vraag zijn opgesomd. Er is wel nog een andere vraag die volgens mij iets verder reikt dan een loutere beveiligingsmaatregel, met name de vraag naar humanitaire hulp en vredeshandhaving na een eventueel conflict. Ziehier de inhoud van de vraag naar "prudent planning" of "voorzichtige planning", die thans werd ingediend bij de NAVO. Ik herhaal dus dat het gaat om beveiligingsmaatregelen in geval van

ingrijpen, maar een duidelijk mandaat van de Verenigde Naties. De VN-wapeninspecteurs moeten meer tijd krijgen om hun werk af te maken, opdat hun opdracht alle kans van slagen zou hebben. Als er dan toch besloten wordt tot operaties, moet de VN-Veiligheidsraad een tweede resolutie goedkeuren. Daar er momenteel vier EU-lidstaten in die VN-Veiligheidsraad zitting hebben, zijn wij voorstander van een hechter en krachtadiger Europees optreden.

C'est une attitude que nous défendons dans tous les forums.

La demande adressée par les Etats-Unis à l'OTAN n'est pas une demande de participation à une opération contre l'Irak mais de planification prudente (*prudent planning*) dans une perspective défensive. Il s'agit de mesures de sécurité et de sécurisation si un conflit devait éclater avec l'Irak. Il s'agit-là d'une requête tout à fait normale mais pas d'une demande d'appui. L'objectif est de surveiller les accès à la Mer Méditerranée, de prendre des mesures défensives pour renforcer la sécurité de la Turquie, de protéger les installations américaines basées à l'étranger, d'étendre la présence militaire dans les Balkans et d'organiser, à plus long terme, l'aide humanitaire et le maintien de la paix *après* le conflit. Nous avons répondu que nous examinerions cette demande et que nous nous concerterions avec les autres Etats membres de l'OTAN et, en premier lieu, avec les Etats européens. Nous souhaitons cependant attendre la publication du premier rapport des inspecteurs de l'ONU avant de voir si nous optons pour ce scénario.

conflict, hoofdzakelijk met betrekking tot VS-installaties, de aanwezigheid in de Balkan en Turkije dat een gemeenschappelijke grens heeft met Irak.

Onze reactie bestond erin dat verzoek te onderzoeken en vooral, zoals ik daarnet reeds zei, overleg te plegen met andere NAVO-lidstaten, voornamelijk de Europese, om te komen tot dat ene standpunt waarover ik reeds sprak. Ook al gaat het om een vraag tot planning en niet tot deelname aan een operatie in Irak, toch was onze reactie dat het beter zou zijn het eerste rapport van het VN-wapeninspectieteam aan de Veiligheidsraad af te wachten alvorens deze planning – zelfs al is ze louter defensief – op gang te brengen. Ik meen dat dit een voorzichtig standpunt is, waarbij men eerst wil weten hoe ver men staat, ook al – en ik herhaal het nogmaals – gaat het om een voorzichtige planning in defensief opzicht.

Je vous répète très clairement qu'il ne s'agit pas d'une demande de soutien à une opération en Irak. C'est une demande, qui est introduite auprès de l'OTAN, d'une planification prudente et de mesures défensives. Par exemple des mesures concernant la Turquie qui, paraît-il, aurait demandé ces mesures spécifiques ou encore la protection des installations américaines ou la présence de troupes américaines dans les Balkans. Ensuite, et cela va peut-être un peu plus loin, il est question d'aide humanitaire et de maintien de la paix à l'issue d'un éventuel conflit.

Chers collègues, notre réaction a été d'analyser ces demandes, de nous concerter avec d'autres pays européens membres de l'OTAN. J'estime personnellement, et cela a été confirmé aujourd'hui lorsqu'on en a parlé avec les collègues du gouvernement, qu'il faut peut-être attendre le rapport de M. Blix, le 27 janvier, avant de nous lancer dans de tels préparatifs, même s'il ne s'agit que d'une planification prudente de mesures défensives qui n'ont rien à voir avec une participation active au conflit en Irak.

Ik kom thans tot het derde deel van mijn betoog, met name de transit die plaatsvond en die nog zal plaatsvinden, dat voeg ik er meteen aan toe.

Quid met deze transit van Amerikaanse troepen vanuit Duitsland, niet alleen naar Antwerpen overigens want hiervoor worden drie havens aangedaan, namelijk Bremerhaven, Rotterdam en Antwerpen?

Mijn antwoord in dit verband bestaat uit drie elementen en bovendien maak ik gebruik van een nota van minister Flahaut die zich trouwens verontschuldigt, maar die deelneemt aan een missie in het buitenland. Op een vrij eenvoudige, maar overzichtelijke manier vermeldt hij hierin de verschillende data over het toekomen van de aanvraag en van de toezegging, legt hij uit hoe alles in zijn werk is gegaan, en geeft hij uitleg over de transit en over akkoorden waarover ik het aanstonds zal hebben. Het lijkt mij trouwens interessant, na mijn betoog, de nota van minister Flahaut, die een volledig gedetailleerd overzicht geeft van de transit, over te maken aan de leden van deze assemblee.

Het gaat hier niet om steun aan operaties, maar om een verzoek aan de NAVO met het oog op een voorzichtige planning van de defensieve maatregelen, bijvoorbeeld met betrekking tot Turkije, Amerikaanse installaties, of de vervanging van Amerikaanse troepen in de Balkan, of nog het sturen van humanitaire hulp en troepen met een vredeshandhavingsmis­sie na het einde van een eventueel conflict. Wij zullen die verzoeken van de Amerikanen analyseren en overleg plegen met de andere EU-lidstaten die ook deel uitmaken van de NAVO. In de eerste plaats wachten wij echter het rapport van de heer Hans Blix af, dat op 27 januari bekend gemaakt wordt.

En ce qui concerne les transports de matériel militaire de l'Allemagne vers les ports d'Anvers, Rotterdam et Bremerhaven, j'ai reçu une note détaillée du ministre Flahaut, que je distribuerai aux membres dans un instant.

La base légale des transports est la loi de 1962 qui, en vertu de l'article 185 de la Constitution, autorise le transit des transports de l'Otan sur notre territoire. En exécution de cette loi, un accord bilatéral a été conclu en 1971 par le ministre de l'époque, M. Harmel. Les détails techniques et administratifs sont décrits dans un *Joint Communication Plan* au

Ik wil drie punten behandelen. Ten eerste, wat is eigenlijk de wettelijke basis voor dergelijke transits? Ten tweede, werden de regels gevolgd? Die vraag werd toch ook gesteld, dacht ik. Dat klonk zeker door in een aantal betogen. Ten derde, waaruit bestaan die transittransporten?

Ten eerste, wat is de wettelijke basis? Het is eigenlijk een Belgische wet van 11 april 1962, die de basis legt voor de uitvoering van artikel 185 van de Grondwet en daarmee de transit van Navo-troepen door ons land mogelijk maakt. Het is dus die wet van 11 april 1962 die van toepassing is en niet SOFA. Het gaat om het Host Nation Support Agreement, een akkoord dat bilateraal, op basis van de wet van 1962, werd gesloten door de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, Pierre Harmel, in het jaar 1971. Het is dus dat bilateraal akkoord, op basis van de wet en het artikel 185 van de Grondwet, die de zaak regelt. Ter uitvoering van dat akkoord van 1971 werden er technische en administratieve aspecten ingevuld in het US-Belgium Joint Communication Plan, dat dateert uit 1983 en in 1994 werd vernieuwd en dat werd gesloten op het niveau van het US-leger en het Belgisch leger. Dat plan regelt de uitvoering van het bilateraal akkoord dat door Harmel is gesloten en dat de uitvoering is van de wet van 1962 die dat mogelijk maakt.

Ik zal niet spreken over de antecedenten van het artikel in de Grondwet. Waarom moesten wij in de Grondwet bepalen dat ook vreemde troepen op Belgisch grondgebied zouden komen? Dat heeft te maken met de eventuele steun die wij aan Frankrijk zouden hebben gevraagd, mochten de Nederlanders toch nog gedacht hebben aan een groot verenigd Nederland. Dat is de origine van dat artikel in de Grondwet.

Mijnheer de voorzitter, de afspraken die ik heb opgesomd, regelen het transport van personeel en goederen in normale en in crisistijd. Laat ik de afspraken even samenvatten om u te zeggen hoe het in feite functioneert. Het gaat om een beperkt of relatief beperkt transport, zoals er trouwens tientallen per jaar plaatsvinden gelet op het aantal troepen dat in Europa is gelegerd. Dat zult u wel van mij willen aannemen. Wij hebben daar ook lijsten van. Als het gaat om een beperkt of relatief beperkt transport, gebeurt dat door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving aan Landsverdediging, volgens de regels die ik daarjuist heb opgesomd. Gaat het om het openen van een kamp daartoe – wat hier dus het geval is in Haasdonk –, dan is ook de toestemming van de minister van Landsverdediging nodig. Gaat het om een veel grotere en ruimere verplaatsing van troepen en materieel, dan moet er een zogenaamde communicatielijn worden geopend tussen het Amerikaanse commando en het Belgisch commando. Voor zo'n communicatielijn wordt de toestemming gegeven op het niveau van Landsverdediging of op het niveau van Buitenlandse Zaken. Het verschil tussen het ene en het andere hangt af van het soort wapens waarover het gaat in het transport.

Ziedaar het kader. Het gaat dus niet om SOFA, maar om de wet van 1962, het bilateraal akkoord van 1971 dat daaruit is voortgevloeid en de praktische richtlijnen van 1983 – vernieuwd in 1994 – die tussen beide legers werden afgesproken ter uitvoering van dat akkoord en de vele bevestigingen daarvan in de NATO.

niveau de l'armée, conclu en 1983 et renouvelé en 1994. Ce document règle le transport de personnel et de biens. Lors de transports restreints, une communication orale ou écrite au département de la Défense suffit. Lorsqu'un camp est ouvert, comme c'est le cas actuellement, le ministre de la Défense doit marquer son accord et lors de transports plus importants, une ligne de communication permanente doit être ouverte entre les commandements américain et belge et l'autorisation du ministère de la Défense nationale ou des Affaires étrangères est requise, en fonction de la nature du transport. La base légale n'est donc pas l'accord SOFA.

Les règles ont été scrupuleusement suivies. Le 6 janvier, nous avons été informés oralement du fait que ces transports auraient lieu et le 8 janvier, une demande écrite détaillée nous est parvenue. L'armée belge a informé le ministre de la Défense. Il a donné son autorisation; la création d'une *life support area* à Haasdonk était prévue dans cette autorisation.

Ces transports de troupes en transit participent d'un glissement important du *Europe Command* vers le *Central Command* de l'armée américaine.

Le premier transport comportait une équipe de reconnaissance qui est arrivée à Saint-Nicolas le 10 janvier, un train d'essai ainsi qu'un transport de dix trains qui est arrivé chez nous aux alentours du 14 janvier. Le second transport, composé de dix-neuf trains et de deux embarcations fluviales, est en cours et sera terminé ce week-end. Il comprend notamment quarante-quatre hélicoptères qui gagneront le golfe Persique en passant par Anvers et vingt-deux hélicoptères qui transiteront par

Ik kom tot het tweede punt van het laatste deel van mijn betoog. De regels die daarin staan, werden strikt gevolgd. U zult dat merken in de nota die ik straks uitdeel. In de eerste plaats wordt daarin aangekondigd dat wij op 6 januari vanwege onze Amerikaanse partners mondeling zijn ingelicht over het geplande transport. Op 8 januari hebben wij van de Amerikaanse brigadegeneraal die daarvoor instaat, een gedetailleerde schriftelijke aanvraag gekregen vanwege het Amerikaans commando.

Uiteraard heeft het Belgisch leger de minister van Defensie daarvan op de hoogte gebracht. Het is overigens ook de minister van Defensie die in diezelfde toelating toestemming heeft gegeven voor het oprichten van een "life support area", namelijk in Haasdonk. Voor meer details verwijs ik naar de nota van de heer Flahaut.

Ik kom tot de inhoud van deze transittransporten. Het zal uiteindelijk gaan, mijnheer de voorzitter, om drie transittransporten, die in hun geheel een vrij belangrijke verschuiving van materieel uitmaken van het Europe Command van het Amerikaanse leger naar het Central Command. Ik vertel daarover nog iets meer. Het Europe Command van het Amerikaanse leger, dat is Europa. Dat is vrij duidelijk. Het Central Command van het Amerikaanse leger is vrij groot. Dat loopt van Tunesië naar Zuidelijk Afrika en zo naar het Midden-Oosten, tot voorbij Afghanistan. Irak is daar inderdaad ook bij. Er zullen dus drie havens worden gebruikt: Bremen, Rotterdam en Antwerpen.

Wat is de stand van uitvoering? Voor een eerste transittransport, waarvoor wij mondeling op 6 januari en schriftelijk op 8 januari de nodige toelatingen via ons leger en ons ministerie hebben gegeven, kwam er inderdaad op 10 januari een verkenningsploeg aan in Sint-Niklaas. Dat hebben wij ondertussen allemaal wel verstaan. Het betrof toen 1 proeftrein en 10 treinen waarvan de operatie plaatsvond rond 14 januari. Een tweede transport met 19 treinen en 6 binnenschepen is nu aan de gang en zal dit weekend afgewerkt zijn. Omdat de heer Willockx niet opnieuw zou bellen en zeggen dat hij nu een helikopter in de lucht ziet vliegen, wil ik toch ook iets zeggen over helikopters, want hij zal daarvoor zeker attent zijn. In die tweede transportbeweging zit ook het overbrengen van 44 Amerikaanse helikopters van Duitsland naar Antwerpen, waarvan de minister van Landsverdediging u volgende week alle types kan geven, en omgekeerd, het overbrengen van 22 helikopters die nu binnengekomen zijn in Antwerpen, naar Bosnië. Er zal dus een dubbele beweging zijn: 44 helikopters zullen van Duitsland naar Antwerpen gaan, en omgekeerd zullen er per schip 22 naar Bosnië gaan.

Ten slotte, – dan eindig ik en kan mevrouw D'hondt onmiddellijk tussenkomen – zal er ook nog een derde transport zijn, mijnheer de voorzitter, namelijk een transport waarvoor de life support area in de kazerne van Haasdonk – waar 400 tot maximaal 700 mensen zullen kunnen worden gelegd – daadwerkelijk zal worden gebruikt. Over dat derde transport verwachten wij eerstdaags alle informatie: wanneer, hoe en de inhoud ervan. Ik heb aan de minister van Landsverdediging gevraagd om eventueel de commissie voor de Militaire Operaties – ik weet dat dit niet in de Kamer, maar in de Senaat is – daarover alle informatie te geven. Mijn aanbod is om de komende weken en maanden zeker die commissie te gebruiken als

Anvers également pour aller en Bosnie. Je devrai disposer sous peu d'informations détaillées en ce qui concerne le troisième transport dans le cadre duquel entre quatre cents et sept cents soldats seront casernés à Haasdonk. Je ferai parvenir ces informations à la commission des opérations militaires du Sénat.

een medium waar wij alle praktische, gedetailleerde informatie over die operaties kunnen meedelen.

02.39 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil alleen aan de premier zeggen dat de onrust bij de bevolking, maar ook de vraagstelling daaromtrent in de regio Sint-Niklaas en rond de kazerne Westakkers, iets meer om het lijf heeft dan burgemeester Willockx die een helikopter ziet voorbijvliegen.

02.40 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Dat neem ik wel aan, maar het was eigenlijk een boutade. Misschien is ze mislukt, ik excuseer mij daarvoor.

Pour terminer, monsieur le président, et pour le troisième volet de ma réponse, je crois avoir amplement illustré qu'il existe des règles que nous avons appliquées et quelle est l'ampleur de l'opération de transit en cours.

Dans le cadre de ce dossier, le gouvernement va continuer à suivre une ligne claire que j'ai déjà explicitée en octobre et que j'ai répétée ici aujourd'hui. Nous allons travailler dans ce sens en étroite concertation avec nos pays voisins car je crois que c'est une nécessité d'avoir avec Paris, avec Berlin et les autres pays de l'Union européenne des contacts directs sur ce dossier. Ce sont notre ministre des Affaires étrangères et notre ministre de la Défense qui sont responsables. Je puis vous répéter que nous allons procéder avec sang-froid et loin de tout esprit de surchauffe préélectorale.

02.41 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, u stelt dat het SOFA-verdrag niet van toepassing is omdat het gaat over troepen die in het andere land blijven. Op dit punt wil ik u volledig tegenspreken. Artikel 1 van het SOFA-verdrag stelt uitdrukkelijk, ik citeer: "The receiving state means the contracting party in a territory of which the force of civilian components located whether it will be stationed there or passing in transit". Mijnheer de eerste minister, dit SOFA-verdrag is van toepassing op transittransporten en bewegingen. Meer nog, het SOFA-verdrag is niet in strijd met de wet van 1962 en het bilateraal verdrag. Uit uw antwoord is immers gebleken dat men volgens het bilateraal verdrag moet ingelicht worden en toelating moet geven. Dat zegt het SOFA-verdrag ook. Het verdrag laat toe dat er troepentransporten zijn mits er toestemming wordt verleend. Mijnheer de eerste minister, u hebt toegegeven dat op 6 januari een aanvraag is binnengekomen die op 8 januari schriftelijk werd bevestigd. U hebt de aanvraag onderzocht en hebt toestemming gegeven. Mijnheer de eerste minister, ik verwijs naar mevrouw D'hondt. Waarom bent u op 8 januari niet naar het Parlement gekomen om ons in te lichten over het verzoek en uw antwoord erop? Waarom hebt u gewacht tot 17 januari 19.30 uur om te antwoorden op de vragen of er een aanvraag was geweest en of de regering toestemming heeft verleend?! Mijn verwijzing naar het SOFA-verdrag was volledig correct!

Ten tweede, u stelt dat het regime van Saddam Hoessein vreselijk is. Dat is correct. Persoonlijk zou ik ook liever Saddam Hoessein zien verdwijnen. Uw argumenten dat hij een dorp met 5000 inwoners heeft uitgemoord, is echter zwak. De feiten zijn afschuwelijk. Zijn er echter

02.40 Eerste minister **Guy Verhofstadt**:

Wij hebben de regels toegepast. Nu kent u de omvang van de doorvoer. De regering zal een duidelijke lijn blijven volgen, in nauw overleg met Parijs, Berlijn en de andere buurlanden. Onze minister van Buitenlandse Zaken is hiervoor samen met de minister van Landsverdediging verantwoordelijk. Wij zullen het hoofd koel houden in dit dossier en ons niet door kieskoorts van slag laten brengen.

02.41 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): En dépit de ce que prétend le premier ministre, il ressort du premier article de l'accord SOFA que celui-ci s'applique aussi aux troupes en transit. Il est en cela conforme à la loi de 1962 et au traité bilatéral. Les mouvements de troupes sur le sol belge sont autorisés à condition que les informations nécessaires aient été fournies au préalable et que les autorités belges aient donné leur assentiment. Pour l'opération en question, le premier ministre a reçu une demande le 6 janvier 2003, confirmée par écrit le 8 janvier. Cette demande a été examinée et approuvée. Reste à savoir pourquoi le gouvernement n'a pas fourni d'explications à ce sujet le 8 janvier au Parlement et a attendu la date d'aujourd'hui, soit neuf jours plus tard. La clarté aurait dû être faite beaucoup plus tôt. Le régime de Saddam Hussein est cruel et inhumain. Moi aussi, je préférerais le voir

geen andere landen waar dergelijke feiten ook gebeuren? Wat is er gebeurd toen Rusland de Tsjetsjenen aanviel? Wat gebeurt er in Turkije waar de Koerden worden uitgemoord? Wat gebeurt er in Afrika waar zoveel burgeroorlogen bezig zijn en waar Europa, de VN en de hele wereld niet naar omkijkt! Dit is geen argument, mijnheer de eerste minister.

Ten derde, u stelt dat er een tweede rapport van Blix moet komen en een tweede VN-resolutie. Mijnheer de eerste minister, denkt u echt dat Amerika dat reeds zoveel troepen heeft verscheept naar die landen en zoveel middelen ter beschikking heeft gesteld in de regio rond Irak, zal wachten op een tweede VN-resolutie en het tweede rapport-Blix dat binnen een jaar klaar zal zijn? Neen, u gelooft dat niet. De oorlogsmachine is in gang gezet en zal niet meer kunnen teruggekeerd worden.

Mijnheer Eyskens, ik volg u als u zegt dat we onze verplichtingen hebben. We staan hier echter voor een sluipende besluitvorming. Amerika zal de VN uiteindelijk zo ver krijgen dat een resolutie of verklaring Amerika de toestemming geeft om op te treden. Als partner van de NAVO zal België moeten volgen.

Mijnheer de voorzitter, ik kom tot een besluit. Mijnheer de eerste minister, wij betreuren dat minister Flahaut op 8 januari, of iets later, niet naar het Parlement is gekomen om open kaart te spelen. U hebt in uw regering een opendebatcultuur, maar u hebt zeker geen opencommunicatiecultuur tegenover het Parlement. Vandaag stelt u deze nota te onzer beschikking, op 17 januari, terwijl de onrust al rond nieuwjaar was toegenomen en wij reeds op dat ogenblik het recht hadden te worden ingelicht.

Mijnheer de voorzitter, ik dien een motie in waarin ik de regering oproep al het mogelijke te doen om ervoor te zorgen dat noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks steun wordt verleend aan de oorlogshandelingen tegen Irak en de hele regio. Mijnheer de eerste minister, ik vraag u ook dat u met uw Europese partners zou proberen om via diplomatieke middelen al het mogelijke op te lossen. Mijnheer de voorzitter, deze motie dien ik thans in.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hoorebeke, ik zal er het uur op zetten.

02.42 Dirk Van der Maelen (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik heb erop gestaan nogmaals het woord te voeren om duidelijkheid te verschaffen over mijn persoonlijke inzichten met betrekking tot de vraag van de Verenigde Staten tot de betrokkenheid van de NAVO. De eerste minister heeft dat heel goed en voorzichtig omschreven.

Regeren is vooruitzien. Met betrekking tot die vraag zouden wij wel eens in een zeer moeilijke positie kunnen terechtkomen. Als ik het politiek-juridisch vertaal, komen wij daarbij voor de volgende vraag te staan: welke draagwijdte en welk gevolg geven wij enerzijds, aan een

disparaître. Ce constat s'applique toutefois à de nombreux autres régimes, desquels nul ne semble se soucier. Voilà qui infirme un argument important du premier ministre. Le Premier ministre propose de conditionner toute intervention militaire contre l'Irak au dépôt d'un second rapport de Hans Blix et à l'adoption d'une seconde résolution par le Conseil de sécurité de l'ONU. Personne n'aura la naïveté de croire que les Etats-Unis attendront que ces procédures soient accomplies pour passer à l'action. Une dynamique de guerre est enclenchée et, en vertu de nos engagements internationaux, nous serons contraints de suivre le mouvement. Le processus de décision progresse insidieusement: les Etats-Unis persuaderont sans doute les Nations Unies d'adopter une seconde résolution sur l'Irak et, en tant que membre de l'OTAN, la Belgique sera bien obligée d'apporter son soutien à une opération militaire. Je le répète: je déplore qu'un gouvernement qui a fait de la communication dans la transparence son cheval de bataille n'ait pas joué cartes sur table depuis le début et ait laissé croître inutilement l'inquiétude. Nous déposerons une motion dans laquelle nous lançons un appel au gouvernement pour qu'il ne prête pas son concours à une guerre contre l'Irak et pour qu'il milite en faveur d'une solution diplomatique à l'échelon européen.

02.42 Dirk Van der Maelen (SP.A): Gouverner, c'est prévoir. La Belgique pourrait fort bien se retrouver dans une situation très inconfortable. Jusqu'à quel point souhaitons-nous honorer nos obligations onusiennes? Et nos engagements otaniens? Il convient d'examiner tous les scénarii au cas par cas. Si l'ONU adopte une seconde résolution sur

NAVO-verplichting, waarvoor wij onder meer verdragen hebben ondertekend en anderzijds, aan onze VN-verplichtingen?

Als er een tweede resolutie van de VN komt en als er een vraag komt om iets te doen in NAVO-verband, zullen wij dat geval per geval moeten bekijken. Ik denk dat wij het niet kunnen uitsluiten dat wij in dat geval iets zullen doen. Ik ben het immers eens met Mark Eyskens: ik steun de VN.

Daarstraks heb ik gezegd dat wij nu nog geen antwoord kunnen geven op die vraag, omdat in mijn achterhoofd een bepaalde situatie zit. Ik denk met name dat het zeer moeilijk is om daarop met ja te antwoorden, zeker met betrekking tot de meeste geciteerde voorbeelden. Ik verduidelijk me. Als de Verenigde Staten buiten het VN-kader, dus zonder een tweede VN-resolutie, beslist om er alleen voor te gaan, en als dan de vraag wordt gesteld die nu wordt gesteld, kunnen we volgens mij daarop niet met ja antwoorden.

Zoals ik heb gezegd, moet het voor de SP.A-fractie duidelijk zijn dat Kofi Annan en de VN voor ons de weg uittekenen. Op die weg zullen wij gaan. Maar als wij niet op die weg staan en als wij gestand willen houden aan een volgens mij kamerbrede consensus, moet er een tweede VN-resolutie zijn, vóór een oorlog en vóór een betrokkenheid en deelname van België. Als die er niet is, kan er geen betrokkenheid zijn. Dat wou ik even zeggen, nadat ik het debat aandachtig heb gevolgd.

02.43 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, collega's, heren ministers, uit dit debat en uit het antwoord van de regering onthoud ik twee zaken.

Ten eerste, bij de zogenaamd linkse partijen die deze regeringscoalitie steunen, hebben sommigen er zich in gespecialiseerd open deuren in te stampen. Ik hoorde de heer Moriau namens de PS hier, met bijna een krop in de keel, verklaren dat er geen soldaat naar Irak mocht gaan of naar dat front mocht gaan. Ik wil toch herhalen dat daarvan nooit sprake geweest is en dat de eerste minister dat bovendien deze namiddag al bevestigd had. Zulke eisen stellen, mijnheer Moriau, doet mij denken aan een Franse uitdrukking: "arriver comme les carabiniers d'Offenbach" Dat is een eerste zaak.

Ten tweede, er is hier nog altijd de indruk gewekt, zowel door de zogenaamd linkse regeringspartijen als door de eerste minister, dat dit land in het conflict, dat zeker aan het ontstaan is maar waarvoor de tijd nog niet helemaal rijp is, nog altijd een neutrale houding aanneemt. Niets is uiteraard minder waar. Op het ogenblik dat wij, voor allerlei redenen, toelaten dat troepen die deel uitmaken van de toekomstige oorlogvoerende mogendheid openlijk door ons land trekken om aan dat conflict deel te nemen, zijn wij niet meer neutraal, heren en dames pacifisten van links. U maakt zich begoochelingen indien u dat zou geloven. Dat dit het geval is, dat zij inderdaad bij ons intrekken en voorttrekken om naar dat conflictgebied te gaan om deel te nemen aan de oorlog, is voor niemand een geheim. Want nu mag de eerste minister hier met klem komen betogen dat het niet alleen Antwerpen is dat gebruikt wordt als haven, maar ook Bremerhaven en Rotterdam, voor zover ik goed ingelicht ben is het alleen van Antwerpen dat de Amerikanen gewag

l'Irak et que l'OTAN demande à la Belgique de participer, de l'une ou de l'autre manière, à une intervention armée, nous ne pouvons exclure une participation belge car la Belgique est et demeure membre de l'ONU. Toutefois, il est impossible de répondre dès à présent à la question de savoir quelle attitude nous adopterons exactement à l'avenir. En revanche, si les Etats-Unis décident d'entrer en action seuls et sans que cette action soit légitimée par une résolution de l'ONU, j'estime que notre pays ne doit en aucun cas prêter main-forte à Washington. Pour le SP.A, c'est Kofi Annan qui doit tracer la voie. Je considère que l'adoption d'une seconde résolution par l'ONU est la condition sine qua non d'une participation belge à une guerre contre l'Irak.

02.43 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Les partis dits de "gauche" ne font rien d'autre qu'enfoncer des portes ouvertes. Le PS ne veut pas qu'un seul soldat belge parte pour l'Irak. Mais cela n'a jamais été envisagé. Les carabiniers d'Offenbach viennent toujours en retard.

Le premier ministre et ses partis de gauche au gouvernement continuent de donner l'impression que la Belgique adopte une attitude neutre dans ce conflit en gestation. Rien n'est moins vrai, car les troupes qui prendront part au conflit transitent ouvertement par notre pays. Les Américains affirment d'ailleurs sans détours, dans leur revue de l'armée *Stars and Stripes*, qu'ils utilisent le port d'Anvers. Agissent-ils de la sorte pour nous impliquer également?

Il est tout à fait possible que le premier ministre ne puisse ou ne veuille pas empêcher tout cela mais, dans ce cas, il doit l'admettre au Parlement. Il doit avoir le courage de dire la vérité à

gemaakt hebben in het informatieblad van hun leger, "Stars and Stripes", en daarin met nadruk gezegd hebben dat zij troepen en materieel naar het toekomstig frontgebied versturen via "a Belgian port".

la population.

Geef toe, collega's, dat een legeroverheid zomaar bekend maakt langs waar zij haar troepen verscheept, is niet normaal. Ik heb zo de indruk dat de Amerikanen dat gedaan hebben om een aantal partijen uit deze regering, die zo graag doen alsof ze tegen dat conflict zijn, eventjes met de waarheid te confronteren.

Mijnheer de eerste minister, het is best mogelijk dat u, op basis van allerlei verdragen of doodgewoon op basis van de machtsverhoudingen in Europa, dat niet kunt tegenhouden.

Het is zelfs best mogelijk dat u dit niet wilt tegenhouden. Zeg dit dan. Vertel dit aan het Parlement en vertel dit op tijd. Wacht niet tot op het ogenblik dat wij via het tijdschrift van het Amerikaans leger moeten vernemen dat via ons land troepen naar het Midden-Oosten worden gestuurd. Na lang aandringen van onzentwege komt u ons dan wat informatie daaromtrent meedelen.

Collega's, het verhaal van wij – de Belgische Staat – zijn nog ver van dit conflict verwijderd, klopt dus niet. Men probeert ons dit wijs te maken. Voor de mensen die beweren dat zij alleen maar de vrede op het oog hebben, is dit iets dat zij moeten durven inzien. Dat zij nu vinden dat men oorlog tegen Saddam mag voeren of niet, ze moeten tenminste de waarheid aan de bevolking en aan het Parlement durven vertellen.

02.44 Vincent Decroly (indépendant): Chers amis Verts et chers amis socialistes, il est assez comique de vous voir ici bomber le torse en disant: "Pas un soldat, pas un navire, pas un avion dans le Golfe!" Mais qui vous demande cela? Quand en a-t-il été question? Ce qu'on vous demande, ce que M. Bush vous demande, monsieur Van der Maelen, pas M. Kofi Annan mais bien M. Bush, et jusqu'à présent vous avez dit oui, c'est ce que M. Verhofstadt qualifie pudiquement de "prudent planning" pour des mesures de défense. Enfin, vous voulez rire? "Prudent planning", ce n'est pas du tout de cela qu'il s'agit, monsieur Verhofstadt. Il s'agit de remplacer les troupes US à différents endroits où elles sont actives aujourd'hui pour leur permettre de se concentrer en vue de l'opération qui se prépare contre l'Irak. Il s'agit encore de les laisser passer partout où elles demandent de pouvoir acheminer leurs soldats et leur matériel militaire et en particulier, vous l'avez bien confirmé, à Anvers. Il s'agit aussi de gérer les dégâts collatéraux, selon l'expression consacrée, et on sait qu'il y en aura, les dégâts collatéraux militaires, politiques et humanitaires que l'opération qui se prépare ne manquera pas d'occasionner.

Je vous entends dire, vous aussi de façon très virile: "Pas d'intervention unilatérale!". Enfin, monsieur le premier ministre, chers amis Verts et socialistes, vous semblez désormais être à peu près les seuls au monde à ne pas vous être encore aperçus que l'intervention unilatérale a déjà commencé. Ce n'est pas en disant ici de manière un peu magique "pas d'intervention unilatérale" que vous confirmez qu'elle ne serait pas engagée dans la réalité. Elle avait déjà commencé avant le revirement du régime irakien sur la question

02.44 Vincent Decroly (onafhankelijke): De reactie van de socialisten is bespottelijk. Ze zetten een hoge borst op, zo van: geen Belgische soldaten in de Golf! Maar daar is hoegenaamd geen sprake van. Wat premier Verhofstadt "prudent planning" noemt, is eigenlijk: het legeren van Amerikaanse troepen, hen overal doorgang verlenen, meer bepaald dan in Antwerpen, en het puin ruimen van de militaire, politieke en humanitaire "collateral damage" van de operatie die thans voorbereid wordt.

Het verwondert me ook dat er volgens u geen unilaterale interventie zal plaatsvinden. U bent dan waarschijnlijk de enige die niet heeft opgemerkt dat die unilaterale interventie reeds begonnen is. Daar was al sprake van sinds het Iraakse regime een andere houding ten aanzien van het UNO-onderzoek heeft aangenomen. Overigens heeft het

des inspections onusiennes en désarmement, qui est quand même un fait politique incontestable et important. Elle a continué, cette intervention unilatérale que vous persistez à ne pas voir, depuis ce revirement et elle se poursuit et s'amplifie en dépit du fait que ces fameuses armes de destruction massive dont on disait qu'elles étaient détenues par le dictateur de Bagdad, on n'en a toujours pas trouvé de traces très probantes jusqu'ici. Certaines agences internationales ont d'ailleurs fait part très officiellement de leurs doutes à ce sujet; je parle de l'Agence internationale de contrôle de l'énergie atomique.

Alors vraiment, s'il vous plaît, sortez de ce discours, de cette espèce de volontarisme ou de méthode Coué sur le thème "pas de soldats belges en Irak". Personne ne vous le demande. On n'a pas besoin de vous pour ça. C'est pour d'autres choses qu'on a besoin de vous et là, vous dites oui. Sortez de cette idée qu'il n'y aura pas d'intervention unilatérale alors qu'elle se prépare, qu'elle a déjà commencé et qu'elle se poursuit depuis des mois, et reconnaissez que ce qui est en jeu, c'est un retour en arrière, d'un demi-siècle peut-être, comme si tout ce qui avait été accumulé au niveau onusien depuis 40 ou 50 ans n'existait plus, c'est un retour à la possibilité pour chaque État de notre planète d'évaluer lui-même les risques de sécurité auxquels il doit éventuellement faire face et d'utiliser unilatéralement les moyens, y compris militaires, qu'il aura jugé nécessaires pour faire prévaloir ce que lui seul estime être son droit ou ses intérêts en fonction de sa représentation du monde.

Voilà ce qui se prépare, voilà ce qui va probablement se jouer dans les jours et les semaines qui viennent! Et je regrette de vous voir, face à ce danger qui se profile de plus en plus nettement, toujours aussi indolents et incapables d'un constat de réalité pourtant élémentaire, que beaucoup de spécialistes et toute la population belge font aujourd'hui: il va y avoir une guerre en Irak. Et cette intervention unilatérale a commencé depuis longtemps.

C'est la raison pour laquelle je déposerai une nouvelle motion de recommandation, très proche de celle que j'avais déjà déposée lors de mon interpellation du mois de novembre, demandant au gouvernement de revenir sur cette décision de soi-disant neutralité mais, en réalité, de coopération très perméable avec M. Bush – pas du tout avec M. Annan – et avec les demandes qu'il nous formule.

Cette motion de recommandation sera soumise probablement la semaine prochaine, si tout se passe comme il est d'usage, à votre vote, monsieur Van der Maelen, à votre vote, monsieur Moriau, à votre vote également, madame Drion, au vote de ceux qui nous disent depuis des mois qu'il n'y a pas d'intervention unilatérale en préparation et qu'en tout cas il n'en faut pas. Vous aurez ainsi l'occasion, face à cette motion de recommandation, de dire clairement et par un vote – plutôt que par des discours faciles dans la rue ou à la télé – ce que vous voulez et d'avouer ce que vous ne voulez pas ou ce que vous n'avez pas le courage de vouloir.

02.45 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag mij, samen met onze collega's, na het antwoord van de eerste minister af waarom we dit gisteren niet hebben kunnen doen. Ik denk dat de vraag stellen ze ook beantwoorden betekent. Er moest eerst binnen de regering daaromtrent nog wat gebakkeleid worden.

Internationaal Agentschap voor atoomenergie vraagtekens geplaatst bij de aanwezigheid van dergelijke wapens in Irak.

U moet afstappen van de idee dat de interventie in Irak niet eenzijdig zal zijn. U moet ook toegeven dat de klok daardoor een halve eeuw wordt teruggedraaid. Vandaag heeft elke staat immers de mogelijkheid individueel de risico's waaraan hij blootstaat te beoordelen en de volgens hem rechtmatige middelen te gebruiken om zijn belangen te doen zegevieren. Hiervan zijn wij nu getuige.

Ik zie dat u bij deze vaststelling apathisch blijft en dat u niet in staat bent de elementaire realiteit onder ogen te zien.

Ik zal dus een nieuwe motie van aanbeveling indienen.

Mevrouw Drion, mijnheer Moriau, en jullie allemaal die nu al maanden lang het hoge woord voert, op jullie stem doe ik een beroep.

02.45 Pieter De Crem (CD&V): Je me demande pourquoi nous n'avons pu mener ce débat hier. Les partenaires de la coalition devaient probablement encore se

Mijnheer de eerste minister, het valt ons in de discussie op dat er een beetje een bagatellisering van een bijzonder groot probleem is. Er wordt gesproken over het notaatje van minister Flahaut. U maakt een intellectuele oefening, die wij tot op bepaalde hoogte wel kunnen volgen. Er zijn een aantal factoren in uw intellectuele oefening die er niet bijhoren. Dat is natuurlijk de participatie, de deelname aan de voorbereiding van het conflict zoals deze zich nu heeft voltrokken met al hetgeen reeds is gebeurd in de haven van Antwerpen.

Uw element van de prudent planning – de voorzichtige planning – is toch wel een beetje overruled. U pint zich daar op vast alsof we nu nog steeds in de voorlopige planning zitten. Het is echter toch heel duidelijk dat we eigenlijk veel verder zitten. We zitten in een actieve participatie bij de voorbereiding van het conflict. Dat kan ook niet anders. Het verdrag waarnaar u heeft verwezen, heeft immers te maken met de vraag om een actieve participatie. Wat meer is, die actieve participatie is niet alleen via een kennisgeving gegaan, collega Wauters. Die actieve participatie, via het fameuze gastlandverdrag – het host nationverdrag – heeft het voorwerp uitgemaakt van een goedkeuring zoals het ook in artikel 5 van het verdrag is vastgesteld. U kan dus niet zeggen dat u aan deze maatregelen in Antwerpen uw goedkeuring niet heeft gegeven. U probeert dat altijd te doen, maar uw groene ministers in de regering hebben, zoals het verdrag gerechtelijk vastgelegd is in artikel 5, hun goedkeuring gegeven.

Dit is het statement. Dit is de vaststelling van vandaag. De groenen en de SP.A hebben hun goedkeuring gegeven aan militaire transporten, overslag en doorstroming van goederen en diensten. Dat is zo en dat weten de mensen. Er is geen luis in dit land die gelooft dat dit niet het geval is.

Mijn derde vaststelling: c'est la valse à deux temps. De regering walst een beetje rond onder de stolp van de prudent planning. Ondertussen gaat de opbouw van de logica door. De eerste minister zal woensdag een eerste stap moeten zetten in zijn dans. Hij moet dan een antwoord geven aan secretaris-generaal Robertson. De vraag wordt woensdag gesteld op de NAVO-raad. Hoe gaat België participeren? Ik hoor collega Wauters zeggen dat dit noch passief, noch actief kan zijn. Dat staat echter volledig haaks op wat de eerste minister heeft gezegd. Hij zegt wel dat we gaan wachten op een tweede resolutie en dat die tweede resolutie er moet komen. Wat als er een actie wordt ondernomen op basis van een verklaring van de Ministerraad, zoals collega Eyskens heeft gezegd? Wat als ze wordt ondernomen op basis van een gemeenschappelijke actie van een as tussen Washington en Londen, mijnheer de eerste minister? Vele NAVO-landen zullen zich daar automatisch aan linken. U zit dan reeds vast wanneer u de eerste pas in uw dans heeft gezet.

Tweede pas is natuurlijk 27 januari. Op 27 januari komt het verslag van de voorzitter van het onderzoeksteam, de heer Blix, die wellicht nu reeds zal komen met de bevestiging dat niet alleen wapens en aanmaakcapaciteit zich op het grondgebied bevinden maar ook de ballistische capaciteit en dat het gevaar niet is geweken op Iraakse bodem. U maakt eigenlijk van het verhaal dat een beetje begon als een soort bagatellisering een potpourri en u wil als het ware de woonkamer wat afkoelen door de deur van de ijskast open te zetten.

quereller à ce sujet.

Nous sommes frappés par le fait qu'une question d'une telle gravité soit traitée avec autant de légèreté. Le premier ministre se retranche derrière le *prudent planning* mais cela fait longtemps que la planification provisoire n'est plus d'actualité. L'article 5 du "traité du pays hôte" prévoit une participation active au conflit. Les ministres écologistes et socialistes ont ainsi approuvé le mouvement de troupes qui s'opère actuellement sur le territoire belge.

Le premier ministre déclare attendre une deuxième résolution de l'ONU mais que répondra-t-il mercredi lorsque le secrétaire général de l'OTAN, M. Robertson, lui demandera quelle forme prendra la participation belge? Que se passera-t-il si Washington et Londres décident d'entreprendre une action commune?

Le rapport de M. Blix, qui confirmera sans aucun doute la présence d'armes, de la capacité à fabriquer des armes et de la capacité balistique, sera déposé le 27 janvier. Comment la Belgique y réagira-t-elle?

Le conflit est en train de s'installer. Le premier ministre s'attaque à ce dossier difficile avec de piètres moyens. Les démocrates chrétiens estiment que tout doit être mis en œuvre pour éviter le conflit mais que nous ne pouvons refuser des demandes qui nous sont adressées dans le cadre de traités internationaux. Ce n'est pas le discours que tiennent les Verts au sein du gouvernement. Dans le contexte actuel, le premier ministre est dans l'impossibilité de mener une politique cohérente en cette matière. Peut-être un changement de pouvoir en Belgique interviendra-t-il avant l'installation d'un nouveau régime en Irak.

Als u een beetje dicht bij de ijskast zit, zullen sommigen in uw regering wel de indruk hebben dat het minder warm is in de woonkamer. In elk geval is het conflict zich aan het voltrekken. Ik herhaal nogmaals ons standpunt. Wij zeggen dat alle middelen moeten worden aangewend om het conflict te vermijden maar dat wanneer op ons een beroep wordt gedaan in het kader van de internationale verdragen wij dat niet kunnen weigeren. Dat, premier, zeggen de groenen in uw regering niet. U kunt met de stand van zaken en de biotoop en de sfeer in uw coalitie onmogelijk zoals collega Eyskens heeft gezegd, een coherente politiek hieromtrent volgen. Ik ben ervan overtuigd dat deze regering het daarmee heel moeilijk zal hebben. Misschien dat een regimewissel in Bagdad er niet komt maar dat dit wel een regimewissel in België op gang zal brengen. Enig gelijkenis: het begint ook met een B.

02.46 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de eerste minister, was de heer Slangen gaan skiën de tweede week van januari? Het lijkt er eigenlijk op want de informatie en de communicatie naar dit Parlement en naar de bevolking waren in de periode waarin het noodzakelijk was onbestaande. Nu krijgen we hier ter zitting het briefje met alle data op vanwege de heer Flahaut, op het ogenblik waarop wij u tegen uw goesting verplicht hebben om naar dit Parlement te komen. Mijnheer de eerste minister, de vraag blijft ook na uw antwoord waarom u niet op 8 januari of onmiddellijk daarna naar deze Kamer, naar dit Parlement bent gekomen. Dan waren veel onrust, veel twijfel en veel vragen bij de bevolking ondervangen geweest. Eigenlijk ook deze avond, vandaag, toen u met de knijper op de neus naar het Parlement moest komen, hebt u niet kunnen nalaten om dit eerst via de media kond te maken vooraleer u het Parlement kwam zeggen wat u te zeggen had. Wij kunnen u alleen maar vragen en oproepen, omwille van de onrust die er bij de bevolking leeft rond dit dreigend conflict, om in tegenstelling tot uw gewoontes in overleg te blijven met het Parlement, ook in de eerstkomende moeilijke dagen en weken.

02.47 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de premier, mijnheer de vice-eerste minister, het is duidelijk dat de militaire activiteiten die zich nu ontplooiën niet passen in het kader van de voorliggende vraag van de NAVO, want u heeft daarover gezegd dat het mogelijke veiligheidsmaatregelen zijn indien zich een conflict voordoet. Het is ook duidelijk dat ze niet passen in de SOFA-akkoorden maar een uitvoering vormen van de wet van 11 april 1962. Ik heb die wet hier bij mij. Een artikel bepaalt, ik citeer: "De troepen van de staten met België door het Noord-Atlantisch Verdrag verbonden, mogen het nationaal grondgebied doortrekken of er gestationeerd zijn binnen de grenzen en onder de voorwaarden voor elk geval vastgesteld in met de betrokken regeringen te sluiten uitvoeringsakkoorden". Daar is het mij precies om te doen. U hebt geciteerd dat die akkoorden van 1971, 1983 en 1994 zijn. Er is ook gezegd dat die akkoorden de transporten regelen in normale tijden. Daar is het mij om te doen. We zien dat de laatste bijstelling van 1994 en we moeten er ons dan ook voor hoeden dat we ons niet in het kader van oude verdragen laten binden. Ik blijf bij wat u aan het begin van uw betoog hebt gezegd: met alle middelen trachten de oorlog te vermijden. Wij willen dit benadrukken: met alle middelen trachten de oorlog te vermijden.

02.46 Greta D'hondt (CD&V): Le mode de communication mis en œuvre au cours des dernières semaines par ce gouvernement pour informer le Parlement et la population s'est révélé catastrophique. Même après avoir entendu la réponse du premier ministre, je ne comprends toujours pas pourquoi celui-ci a mis la patience du Parlement à l'épreuve. Aujourd'hui encore, il n'a pu s'empêcher de s'épancher dans les médias avant de venir se présenter, forcé et contraint, devant notre Assemblée. Le Parlement a le droit d'être informé, un droit qui a déjà été foulé aux pieds à de multiples reprises.

02.47 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Les activités militaires déployées ne s'inscrivent pas dans le cadre des actions de l'OTAN, ni dans celui des accords SOFA. La loi du 11 avril 1962, qui prévoyait la libre circulation des troupes des autres Etats membres de l'OTAN sur le territoire d'un Etat membre, a été adaptée à plusieurs reprises. Il n'empêche qu'elle est dépassée, sa dernière modification datant de 1994. La prudence est donc de rigueur lorsqu'il s'agit d'appliquer cette loi.

Il faut en effet mettre tout en œuvre pour éviter la guerre. Les verts apporteront leur entière collaboration à la réalisation de cet objectif. Espérons que le bon sens l'emporte. Dans le cas

Het is ook merkwaardig dat niet alle wetten, verdragen en afspraken aan het Parlement worden voorgelegd. De verdragen waarnaar u verwijst, kunnen wij als parlements lid niet raadplegen.

Wij willen de komende weken al onze politieke middelen aanwenden om een oorlog te helpen voorkomen en zo uiting te geven aan onze vredeswil. Wij rekenen erop dat het gezond verstand misschien toch nog zal zegevieren. Mogen de diplomaten en politici in België, Europa en de Verenigde Staten blijven werken aan een uitweg uit de huidige escalatie. Alle stappen moeten transparant zijn. Zowel het Parlement als de bevolking hebben er recht op te kunnen vaststellen dat alle mogelijke initiatieven genomen worden om conflicten te voorkomen. Uiteraard moet dit alles gebeuren met respect voor het internationaal recht en binnen de uitvoering van het VN-charter.

02.48 Ferdie Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, een aantal elementen in het betoog van de heer Eyskens sterkten mij eigenlijk in de overtuiging dat beroep doen op het Internationaal Gerechtshof van de VN zelf, meer dan zin heeft. Mijn vraag is dus: wil België dat doen? Want inderdaad, de internationale orde is in deze wereld bedreigd. Ik noem een paar landen die de internationale orde zeer fel bedreigen: Israël, de nucleaire staten India en Pakistan, Noord-Korea. Niemand minder dan Kofi Annan, toch een onverdachte bron, heeft ooit gezegd dat de grootste bedreiging voor de wereldvrede en de internationale orde de VS zelf zijn.

Respect voor UNO-resoluties? Daarin treed ik collega Van Hoorebeke bij. Vraag het eens aan de Palestijnen. Vraag het eens aan de Tsjetsjenen. Vraag het eens aan de Tibetanen. Vraag het eens aan de Koerden. Vraag het eens aan de Sarawi's. Vraag het eens aan de Congolezen. Zij zullen u antwoorden wat die internationale orde is.

Ik treed u niet bij, collega Eyskens, wanneer u het hebt over eerst Irak regelen en dan Israël dat aan de beurt komt. Wij zien het net omgekeerd. Wij hebben de grootste twijfels, als de woorden van presidentieel veiligheidsadviseur Reece waar worden, wat er dan gaat gebeuren met de Palestijnen. Ik lees wat ze zegt: "First we deal with Saddam, then we focus again on the Palestinians". Het begrip – cynischer kan ik het niet zeggen – van de Amerikanen voor de ellende van de Palestijnen, geeft mij weinig hoop.

Ik richt mij nu tot de premier. Inderdaad, Saddam is een gruwel. Ik heb met evenveel gevoelens van ijselijke kilte gekeken naar die televisie-uitzending. Ik heb die ook gezien. Mijnheer de premier, ik was in Sulimaniyah. Ik heb daar de klinieken gezien van de slachtoffers van de splinterbommen die de Amerikanen hebben uitgestrooid en die kinderen vastgepakt: handjes af, ogen uit, voeten kwijt. Dat vergeet je nooit meer. Ik was in Halabja. Ik heb daar gesproken met de burgemeester. Ik heb daar de slachtoffers gezien. Maar ik heb onlangs ook zeer ijsingwekkende dingen gezien over Kissinger, over Kennedy, waarbij men moorden beraamde en soms ook heeft uitgevoerd in Chili en in Cuba. Men wilde Castro vermoorden. Men kwam tussen in Venezuela en nog een aantal andere landen als Nicaragua. Als ik dat zie, dan word ik ook ijsingwekkend koud. Ik word even bewogen en ijsingwekkend koud als ik zie hoe heel deze oorlogsdreiging gaat over olie: daar gaat het over. Maak een landkaartje van de conflicthaarden in deze wereld en

contraire, toute démarche entreprise devra l'être dans la transparence, et il faudra respecter scrupuleusement la charte des Nations Unies.

02.48 Ferdie Willems (VU&ID): Il serait judicieux de faire appel à la Cour internationale de Justice. La Belgique souhaite-t-elle le faire?

A l'heure actuelle, l'ordre international est fortement menacé, non seulement par Saddam, mais aussi par des pays comme l'Inde et le Pakistan, Israël, la Corée du Nord et – selon les dires de Kofi Annan – également les Etats-Unis. Le respect des résolutions de l'ONU est très relatif, de nombreuses minorités et de nombreux peuples – allant des Palestiniens aux Congolais en passant par les Tchétchènes – peuvent en témoigner.

Selon M. Eyskens, il faut d'abord résoudre le problème de l'Irak, et seulement après celui d'Israël. Nous ne partageons pas cet avis.

Comme l'a déclaré le premier ministre, Saddam Hussein est un bandit. Mais, en réalité, les Etats-Unis n'ont rien à lui envier. Ils ont causé des massacres dans de nombreux pays: le Chili, Cuba, le Venezuela, le Nicaragua. Toute cette guerre, nappée d'une sauce éthique, a pour véritable enjeu le pétrole. Depuis des années, les Irakiens sont victimes de leur dictateur, mais celui-ci n'a jamais été aussi fort à l'intérieur de son pays. Ce sont les Etats-Unis qui l'ont grandi. Il ne faut pas laisser les mains libres aux tyrans, mais pousser un dictateur dans ses

leg dat naast de oliebelangen van de Amerikanen en u weet de congruentie daarvan.

Wat mij dan helemaal stoort is dat men dat allemaal overgiet met een moreel sausje.

Niemand minder dan Solana heeft gezegd dat het grote verschil tussen de VS en Europa is dat de VS de buitenlandse politiek vooral vanuit een religieus standpunt bekijkt. Zij voegen daaraan echter niet toe dat ze de bijbel of de koran – die ik allebei heb gelezen – eigenlijk niet eens verstaan of die taal niet begrijpen.

Saddam is een schurk die weg moet. De Irakezen zijn al jarenlang de grote slachtoffers van binnenlandse terreur en van buitenlandse oorlogen met Koeweit en Iran. Saddam bracht alleen ellende. Wat is de paradox? Hij is nooit sterker geweest in zijn binnenlandse situatie dan vandaag. Wie heeft hem gemaakt? Dat is ook een paradox. De VS heeft hem gemaakt. Ze hadden hem nodig tegen Iran.

Ik ken ook de woorden si vis pacem, para bellum. Ik weet ook 1938, München, het verraad. Ik weet ook dat men tirannen niet mag laten doen. U weet echter ook dat, wanneer men een tiran in het nauw drijft, hij dan pas heel gevaarlijk wordt.

Ik deel de visie van de heer Van Hoorebeke niet wanneer hij zegt dat de oorlog niet meer te stoppen zal zijn. Waarom niet? Die oorlog zal veel meer geld kosten dan het terugsturen van de troepen die nu – hoe angstwekkend ook – werden vervoerd. Dat weten de Amerikanen ook. Het zal de VS soldaten kosten. In Afghanistan zijn de VS reeds op een kater gestoten. Ze zijn daar helemaal niet gelukkig. Bush weet heel goed dat een president een oorlog kan winnen en kort nadien een verkiezing kan verliezen. Hij weet dat zeer goed. Die president was immers zijn vader en die oorlog was de Golfoorlog.

Ik herhaal nogmaals dat een oorlog nooit verloopt zoals men het van bij het begin heeft gepland. De Eerste Wereldoorlog zou een paar dagen of weken duren. Men trok met de fanfare op. De oorlog duurde uiteindelijk vier jaar met slijk en bloed. De Tweede Wereldoorlog begon zoals hij is begonnen, maar eindigde met atoombommen. Ik vrees voor een derde wereldoorlog.

Mijnheer de eerste minister, ik treed uw visie over Europa wel bij. Eindelijk heeft het verdeelde Europa een kans. Hoe evolueert onze visie dat een tweede resolutie een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde is? Ik blijf u herinneren aan de voorwaarden die wij wel stellen: congruentie, samenhang met de eigen regeling van de UNO, bewijzen en juridische onderbouw vragen door het Internationaal Gerechtshof.

In verband met de NATO wil ik u eraan herinneren – en ik zal dat dinsdag in de commissie vragen – dat Turkije ook dreigende taal spreekt ten aanzien van Irak. Het rapport is een precedent in de Suez. Zal er een maatstaf zijn vooraleer wij een beslissing nemen?

Zoals ik het u heb signaleerd, is men in de VS bezig overeenkomsten te sluiten opdat dit definitieve rapport er pas in maart komt. Betekent dat dus dat we daarvoor pas in maart ons fiat

derniers retranchements ne le rend que plus dangereux.

Je ne partage pas le point de vue de M. Van Hoorebeke, qui estime la guerre inévitable. Le retrait des troupes coûtera toujours moins cher que la guerre, parce qu'une guerre ne se déroule jamais tout à fait comme prévu. Sans oublier le coût en souffrances et en vies humaines.

Le premier ministre a raison lorsqu'il dit qu'une chance historique est offerte ici à l'Europe partagée. Une deuxième résolution constitue une condition nécessaire, mais insuffisante à une intervention militaire. Nous demandons des preuves tangibles de la présence d'armes de destruction massive en Irak, et une base juridique fournie par la Cour internationale de Justice. Le rapport des inspecteurs en désarmement sera le critère décisif pour toute décision. Il faudra attendre le mois de mars pour disposer du rapport définitif, ce qui nous accorde quelque répit. En outre, notre pays dispose d'un droit de veto au sein de l'OTAN. S'il le faut, nous devons nous en servir.

geven? Ik hoop het.

In elk geval wens ik u eraan te herinneren dat ons land – zoals elk land – bij de Nato-ambassadeurs een vetorecht heeft. Dit is een niet-onbelangrijk gegeven dat ik u toch wil meegeven.

Al deze maatregelen, al deze visies zijn precies onze vredeswil en wij willen die bij deze nadrukkelijk bevestigen.

02.49 Patrick Moriau (PS): Monsieur le président, je voudrais simplement dire à ceux qui m'ont interpellé que je n'ai pas l'habitude d'être en retard. Au contraire, vous le savez, j'ai sans doute été l'un des premiers à me préoccuper de ce dossier quand il n'intéressait pas grand monde.

Sans doute, m'a-t-on mal compris ou voulu mal comprendre mon intervention, ce n'est pas grave puisque "seuls les actes décident de ce que l'on a voulu" disait déjà Jean-Paul Sartre.

Monsieur le premier ministre, nous vous soutenons dans l'orientation prise par le gouvernement quant à placer la position du gouvernement belge et son orientation dans le cadre de l'ONU. Mais je vous engage néanmoins à plus de prudence dans l'argumentation dont vous usez.

Déjà en octobre, j'avais souligné, monsieur le premier ministre, que dénoncer le concept de guerre préventive, ce n'est pas faire preuve d'antiaméricanisme. Dénoncer l'occupation de la Palestine, ce n'est pas de l'antisémitisme. Si je peux, comme en octobre dernier, accepter votre position de prudence et de bon sens, avec quelques nuances néanmoins, je ne peux accepter votre manichéisme sur la question, manichéisme qui dessert d'ailleurs votre argumentation.

Vous avez parlé des massacres de 1988 dans le cadre de la guerre Iran-Irak. Monsieur le premier ministre, tout horrible qu'il soit, ce fait, vous le savez, a été perpétré avec des hélicoptères américains, avec du gaz américain. Le général responsable de ce forfait fait d'ailleurs partie du gouvernement d'opposition en exil, soutenu encore une fois par les Américains. Vous savez très bien que le problème n'est pas le régime de Saddam Hussein. Jusqu'en 1991, vous parliez d'images d'avant 1991. Il était le grand allié, bénéficiait de grandes largesses. Ce sont les mêmes dirigeants qui sont au pouvoir aujourd'hui. Le problème n'est pas la démocratie dans la région. Il n'en existe aucune. Va-t-on déclarer la guerre à tous les régimes déplaisants de la planète? Ce n'est pas sérieux! C'est de l'hypocrisie. En fait, ce sont des justifications qui me font penser aux guerres coloniales quand on parlait souvent joyeusement massacrer des populations, mais c'était pour leur apprendre à s'aimer les uns les autres. On le sait désormais, les mobiles étaient tout autre.

Monsieur le premier ministre, au risque de me répéter, je ne suis pas du tout convaincu que le problème soit le régime irakien. Mais même si tel était le cas, mettons en œuvre tous les moyens diplomatiques, pacifiques – et je suis sûr qu'il en existe encore au sein des instances internationales –, afin d'imposer un processus démocratique pour les Irakiens avant de mettre en œuvre des moyens guerriers pour les massacrer.

02.49 Patrick Moriau (PS): Wij steunen de Eerste Minister en de koers die hij heeft gevaren in het kader van de VN, maar wij raden hem aan zijn betoog wat te nuanceren. Zijn zwart-wit benadering op dit vlak is onaanvaardbaar. Een preventieve oorlog hekelen is geen anti-amerikanisme.

Het probleem is niet Saddam Hoessein. Voor 1991 werd hij nog door de Amerikanen gesteund. Het probleem is niet de democratie. Die bestaat toch niet in die regio. En zelfs al zou die bestaan, dan nog! Laten we alle mogelijke vreedzame middelen inzetten om de democratisering van Irak op gang te brengen.

We moeten ervoor zorgen dat de UNO haar rol kan spelen.

Er werd voorgesteld de Amerikaanse soldaten door Belgische soldaten te vervangen. Na Joegoslavië zullen wij Bagdad bezetten terwijl de rijkswachter van de wereld zijn volgende kruistocht voorbereidt!

Om te voorkomen dat de wereld een jungle wordt volstaat het het Handvest van de UNO na te leven

Monsieur le premier ministre, en l'état actuel, votre prudente réponse nous satisfait, je le répète. Et je rejoins l'attitude de mon collègue Van der Maelen. Nous serons donc vigilants quant au rôle de l'ONU qui doit être prépondérant.

En ce qui concerne la demande formulée par les Etats-Unis dans le cadre de l'OTAN, consistant à remplacer là où ils sont les soldats américains par des soldats belges, qu'on le veuille ou non, c'est se rendre complice!

Ainsi, après l'occupation de la Yougoslavie qui a déjà tellement souffert – je connais bien la région – nous irons sans doute les remplacer en Afghanistan. Et puis, je suppose qu'après l'invasion de l'Irak, nous irons occuper Bagdad pour que le gendarme du monde puisse préparer la prochaine invasion au nom de ses seuls intérêts.

Non! Il faut que le Conseil de sécurité cautionne, c'est la moindre des choses! Et nous ne voulons pas être complices. Tout est dans la Charte fondamentale des Nations unies, si nous voulons tout simplement que notre planète ne se transforme pas tout à fait en jungle.

02.50 Mark Eyskens (CD&V): Mijnheer de eerste minister, in artistiek omfloerste bewoordingen hebt u gezegd wat wij allang wisten, te weten dat de steun aan de Verenigde Staten krachtens de gesloten verdragen en de gemaakte afspraken en de door ons Parlement goedgekeurde wetten bezig is, begonnen is. Ik daag mevrouw Laenens uit – die het uiteraard zeer goed bedoelt – uit te leggen aan de Belgische publieke opinie die twee of drie keer per week op televisie de treinen ziet rijden over onze ijzeren weg, die treinen der traagheid zijn, maar volgestouwd met tanks en kanonnen met opgeheven lopen, met daarop de stars and stripes uitgestald en uitgesmeerd, dat dat geen steun is aan de Verenigde Staten van Amerika. Laten wij ophouden met die hypocrisie!

Ik zeg zeer duidelijk, mijnheer de eerste minister, dat het uw verantwoordelijkheid is de verdragen die wij hebben ondertekend, toe te passen. Maar laten wij in godsnaam onze publieke opinie niets wijsmaken en bovendien de groenen met een kluitje in het riet sturen. Ik vrees dat de uitleg die zij eerlang zullen moeten geven aan hun kiezers, niet gemakkelijk zal zijn.

Natuurlijk wachten wij op een legale verpakking, mijnheer de eerste minister, en het valt op dat u in uw antwoord tot driemaal toe hebt gesproken over de absolute noodzaak van een tweede resolutie. Welnu, op Belga is er net een bericht verschenen, een verklaring van de VS-ambassadeur in Moskou, bevestigd door Colin Powell tijdens een toespraak vanmiddag in München. Wat zegt de ambassadeur van de Verenigde Staten in Moskou? “De Verenigde Staten menen dat de bestaande VN-resoluties over de kwestie-Irak voldoende basis bieden om een eventuele aanval te verrechtvaardigen”. Dat zei de Amerikaanse ambassadeur, Alexander Vershbow. Volgens hem is een nieuwe resolutie dan ook niet nodig, indien mocht blijken dat Irak zich niet heeft gehouden aan de bepalingen van de bestaande uitspraken van de Veiligheidsraad.

Ik herhaal het nog eens: de Amerikanen zijn niet van gisteren, dames en heren. Zij zullen natuurlijk niet eenzijdig optreden. Zo dom zullen

02.50 Mark Eyskens (CD&V): Le premier ministre, M. Verhofstadt, a déclaré ce que nous savions déjà: le conflit est en cours et la Belgique y participe pleinement par le biais de l'appui qu'elle apporte aux Etats-Unis. Cessons donc de jouer à des jeux hypocrites vis-à-vis de la population. Celle-ci voit aussi passer les trains frappés de la bannière étoilée. Je comprends évidemment que les Verts aient des difficultés à expliquer ce fait à la population qui devra bientôt juger les actes que les écologistes auront posés au sein de ce gouvernement.

Nous n'attendons plus que la mise en place d'un cadre légal. C'est la raison pour laquelle le premier ministre a répété à trois reprises qu'une nouvelle résolution de l'ONU constituait une condition absolue. Je signale que l'ambassadeur américain à Moscou a indiqué tout récemment que les résolutions existantes suffisaient pour passer à l'action! Pour mettre sur pied une coalition la plus large possible, le président du Conseil de sécurité donnera une interprétation de la résolution 1441 tout à fait adaptée à la situation afin de légitimer une

zij niet zijn. Zij zoeken naar een maximale coalitie en zij zoeken naar een formule in de Veiligheidsraad, bijvoorbeeld de formule van een verklaring die wordt voorgelezen door de voorzitter die een interpretatie geeft van resolutie 1441. En dan zal de NAVO zeggen dat dat volstaat, dat dat beantwoordt aan de verklaringen en aan de besluitvorming van de top in Praag, die u hebt goedgekeurd. Immers, op 21 november was in Praag nergens sprake van een nieuwe resolutie.

En dan zult u uw verplichtingen ook nakomen. Dat zal gebeuren. En als inmiddels het Parlement ontbonden is, als puntje bij paaltje komt na 4 april, hebben uw groene coalitiepartners geen enkel drukkingmiddel. Dan staan zij volledig in de kou. Zij verdienen vandaag reeds bibbergeld.

En dan zie ik al een prachtige kop voor onze schrijvende pers na 4 april: "Verhofstadt gijzelt Geysels." Mooi gedaan, mijnheer de eerste minister.

02.51 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, Ecolo est d'accord avec vous quand vous dites qu'il est essentiel de rassembler toutes les forces qui oeuvrent dans le cadre du droit international afin d'éviter la guerre parce que la guerre est dangereuse et qu'elle serait la pire des solutions. Elle risquerait de plonger tout le Proche-Orient dans le chaos. En outre, elle aurait également des répercussions chez nous. Enfin, des bombardements sur l'Irak feraient des victimes parmi les populations civiles déjà victimes de l'embargo et utilisées comme bouclier par le dictateur Saddam Hussein.

Que devons-nous dire fermement tant à George Bush qu'à Saddam Hussein?

Nous devons dire à George Bush qu'une guerre préventive est illégale du point de vue du droit international, que l'administration américaine ne peut pas prendre le Conseil de sécurité en otage et que si l'Europe suivait aveuglément les Etats-Unis, nous marquerions notre accord sur un unilatéralisme qui ne mènera pas à un monde meilleur, ni plus équitable.

Nous devons dire à Saddam Hussein que l'Irak doit effectuer son désarmement dans le cadre de la résolution 1441.

Nous ne pensons pas que la demande de George Bush à l'OTAN soit opportune. Elle est prématurée. C'est un problème qui doit se régler dans un cadre onusien uniquement à ce stade, et pas dans un cadre "otanesque"; c'est l'ONU qui est chargée de la sécurité internationale.

Nous pensons que les problèmes du Moyen-Orient sont liés entre eux et qu'il faut faire respecter le droit international également dans le conflit israélo-palestinien.

Enfin et pour conclure, je pense qu'il faut laisser le temps aux inspecteurs de l'ONU de faire leur travail de manière approfondie et de façon à permettre, à ce moment-là, au Conseil de sécurité d'apprécier la situation sur base de leur rapport. Hans Blix, le chef de la mission des inspecteurs et par ailleurs le directeur de l'Agence

action. L'OTAN indiquera ensuite que cela répond aux décisions prises au sommet de Prague où il n'a pas été question d'une deuxième résolution.

Et la Belgique suivra. Nous respecterons nos engagements et après le 4 avril, quand le Parlement sera dissous, les écolos qui n'auront plus aucun moyen de pression se trouveront devant un fait accompli. Et nous pourrons lire dans les journaux: "Verhofstadt prend Geysels en otage". Bravo pour le premier ministre.

02.51 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Ecolo is het ermee eens dat alles in het werk gesteld moet worden om een oorlog te voorkomen. Dat is het belangrijkste. Wij moeten George Bush te kennen geven dat de preventieve oorlog onwettig is, en dat Europa daarmee niet kan meegaan zonder dat het medeplichtig wordt. Saddam Hoessein moeten wij duidelijk maken dat de ontwapening van Irak moet worden voortgezet in het kader van VN-resolutie 1441. Het verzoek van George Bush is voorbarig. Het dossier moet worden geregeld binnen het VN-kader.

Hans Blix wil meer tijd voor de wapeninspecteurs. De regering moet een duidelijk signaal geven. We mogen ons niet blind staren op de deadline van 27 januari. Als wij erin slagen dat tijdsbegrip te relativeren, hebben we al gewonnen. Want we moeten andere scenario's hanteren om Irak te ontwapenen.

internationale sur l'énergie atomique, demande plus de temps pour effectuer cette mission. Ils l'ont dit hier aux autorités européennes. Ils l'ont dit aujourd'hui à Jacques Chirac et à Tony Blair.

Comme Jacques Chirac l'a dit ce matin, je pense aussi que le gouvernement doit envoyer un signal clair, dire que les inspecteurs ont effectivement besoin de plus de temps et que la date du 27 janvier, fixée initialement pour un premier rapport d'étape, ne doit pas être une date fétichiste.

Selon moi, si nous construisons un consensus européen par rapport à cette nécessité de temps, nous aurons gagné car ce temps permettra aussi de démontrer que la guerre n'est pas la seule option, que d'autres scénarios sont à construire pour obtenir le désarmement de l'Irak.

(...)

02.52 Pierre Chevalier (VLD): Dank u, mijnheer De Crem. Ik stel vast dat u mij een verkiezing toewenst.

De **voorzitter:** Mijnheer Chevalier, u vergist zich; het was de heer Leterme die een opmerking maakte.

02.53 Pierre Chevalier (VLD): Inderdaad, mijnheer de voorzitter. Hoe is het mogelijk dat ik mij vergis tussen twee eminente leden van de oppositie die ik overigens wens te danken, want het zijn de leden van de oppositie die ons de gelegenheid gaven om dit debat, dat ik niet anders als sereen kan kwalificeren, in plenaire vergadering te houden, hetgeen mij ook nog eens toelaat vanop deze tribune te spreken. Stel dat dit debat in de commissie werd gevoerd, mijnheer Leterme, dan had ik als voorzitter moeten optreden en als het ware moeten zwijgen, wat mij niet echt goed ligt.

02.53 Pierre Chevalier (VLD): Nous avons mené un débat en toute sérénité ce soir. Il le fallait, car il ne s'agit pas d'un quelconque régime criminel, mais d'un sérieux dossier de contrôle des armements. Il s'agit de la situation complexe et explosive au Moyen-Orient.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, zoals een aantal sprekers reeds hebben gezegd, dit is geen eenvoudig debat. Het is een complex debat en dat kan niet voldoende worden herhaald. Men kan ook niet genoeg de nadruk leggen op de zeer complexe en explosieve situatie in het Midden-Oosten. Er werd al op gewezen dat dit geen zaak is van wijziging van regime, maar van wapenbeheersing. Dat moeten wij steeds onder ogen houden

Le VLD souscrit aux lignes de force du gouvernement. Nous n'éprouvons aucune sympathie pour le régime irakien – régime que M. Decroly n'a au reste à aucun moment condamné. En outre, nous plaidons en faveur d'une approche multilatérale des problèmes qui se posent à l'échelle mondiale, et nous souhaitons que tout soit mis en œuvre pour éviter la guerre. Il faut agir dans le cadre de l'ONU.

De VLD is het eens met de krachtlijnen uitgetekend door de regering, namelijk geen sympathie voor dat regime, het feit dat wereldzaken multilateraal moeten worden opgelost en dat wij tot elke prijs een oorlog moeten vermijden.

Dat is de lijn die door de Belgische regering en door het Parlement moet worden gevolgd. Wij moeten er eveneens voor zorgen binnen het kader van de legaliteit en van de Verenigde Naties te blijven. Daar kom ik later nog op terug.

Il n'y a pas eu de prise de position spectaculaire du CD&V. C'est que les chrétiens-démocrates doivent se retrouver dans les orientations du gouvernement. Ils se sont donc amusés à faire enrager les verts, et ils ont essayé, en vain, de dévoiler de prétendues dissensions au sein du gouvernement.

Mijnheer Leterme, ik was een beetje teleurgesteld. Inderdaad, ingevolge de aandrang waarmee u gisteren vroeg om dit debat zo snel mogelijk te kunnen voeren, dacht ik hier vandaag een spectaculair standpunt vanwege uw partij te zullen horen. Ik stel zelfs, eerlijk gezegd, een grote consensus vast, vermits u het in grote

lijnen eens bent met de regering. De heer De Crem kondigde zelfs aan bereid te zullen staan indien dat nodig is. Het enige wat u doet – en het is jammer dat het de heer Eyskens was dit dat deed – is de groenen wat jennen en per se willen aantonen dat er enige onenigheid zou bestaan tussen de regeringspartners.

Welnu, mijnheer De Crem, ik heb dat al meegemaakt. In dat verband denk ik terug aan het debat dat wij voerden tijdens de uitzending "De Zevende Dag", waar u per se wou aantonen dat er onenigheid bestond tussen de heer Boutmans en mijzelf en tussen de heer Boutmans en de overige leden van de regering. Toch hoorde u de heer Boutmans daar letterlijk verklaren dat hij er geen enkel probleem mee had dat wij, binnen het kader van de Verenigde Naties, van de legaliteit en van de resoluties, onze verplichtingen nakwamen.

Ik vind het spijtig dat mevrouw Brepoels nu weg is. Ik vind het een beetje jammer dat men – de heer Van Hoorebeke – het voorbeeld van Centraal-Afrika heeft aangehaald als zijnde een theater waarbij de internationale gemeenschap afzijdig zou blijven. Ik meen dat dit verwijt niet aan de Belgische regering kan worden gericht. Ik heb de heer Decroly uiteraard geen woord kritiek horen geven op het regime van Saddam Hoessein.

Mijnheer Van den Eynde, ik heb met aandacht geluisterd naar uw eerste betoog en naar uw repliek, maar ik ben op geen enkel ogenblik te weten gekomen wat u eigenlijk wil. Bent u voor de oorlog? Bent u tegen die oorlog? Bent u tegen het Amerikaanse imperialisme, dat u zo graag omschrijft? Of staat u misschien – ik durf het niet te denken – op de lijn van het Front National, van de door u zo bewonderde heer Le Pen, die de beste vriend is van Saddam Hoessein? Ik denk ook – om een ander voorbeeld te geven – aan Jorg Haider, die op de schoot van Saddam Hoessein gaat zitten. Ik heb niets gehoord van uw kant.

Ik zou willen weten wat hij daar nu werkelijk van denkt.

02.54 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer Chevalier, wanneer wij worden geconfronteerd met een regering die dermate haar beleid wil camoufleren, die niet in het Parlement wil verschijnen en alle trucjes – ook de meest lage – uithaalt om een parlementair debat te saboteren, dan is het de eerste plicht van een democratische oppositie om dat aan te klagen.

Wat ons standpunt is over de oorlog, mijnheer Chevalier, hebt u al kunnen horen in de commissie die u voorziet naar aanleiding van het debat waarop de heer Simonet daarstraks heeft gealludeerd. Naar onze mening is dat niet onze oorlog. Ik denk, mijnheer Chevalier, dat we het op dat vlak eens zijn met meer dan 90% van onze medeburgers in dit land. Ik meen dat dit ook de meest gezonde manier is om deze problematiek te benaderen.

Mijnheer Chevalier, Saddam Hoessein is waardeloos. Saddam Hoessein is een tiran. Saddam Hoessein is een dictator, maar ook Fidel Castro is een dictator en uw minister van Buitenlandse Zaken gaat daar op bezoek. Laten we dan alle dictaturen aanvallen.

Et que veut le Vlaams Blok en fin de compte? Embrasse-t-il maintenant ce qu'il qualifie lui-même continuellement d'impérialisme américain? Ou se sent-il plutôt proche des idées de MM. Le Pen et Haider, tous deux connus pour être de bons amis de Saddam Hussein?

02.54 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Aujourd'hui, j'ai tout d'abord considéré qu'il était de mon devoir démocratique de faire la clarté ainsi que de démasquer et de dénoncer l'hypocrisie du premier ministre. Mais si vous voulez vraiment connaître le point de vue du Vlaams Blok – que nous avons d'ailleurs déjà exprimé en commission – nous estimons que cette guerre n'est pas la nôtre. Je suis convaincu que la majorité des citoyens partagent cet avis. En outre, nous estimons qu'il est scandaleux que l'on ne s'attaque pas à d'autres dictateurs ou qu'on aille même jusqu'à leur rendre visite.

02.55 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président, je répète à M. Chevalier que je n'ai aucune espèce de sympathie pour la dictature de Bagdad que j'ai nommément définie comme telle tout à l'heure. Il n'y a aucune forme d'ambiguïté ou d'équivoque à ce sujet.

02.55 Vincent Decroly (onafhankelijke): Ter attentie van de heer Chevalier herhaal ik dat ik geen greintje sympathie heb voor de dictatuur van Bagdad, een regime dat ik daarnet ook onverbloemd een dictatuur heb genoemd.

02.56 Pierre Chevalier (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal besluiten want het is bijna 9 uur. Ik wens te besluiten met het volgende. Mijnheer Van den Eynde, u beweert dat 99% van de publieke opinie geen oorlog wil. Niemand wil oorlog. Niemand in dit land wil een zekere oorlog voor een onzekere dreiging. Wij moeten dus absoluut zeker zijn, voor 100%, dat er een opbouw is van massavernietigingswapens. Dat heeft niets te maken met anti-Amerikaans imperialisme. De publieke opinie zal dat wel beoordelen. Mijnheer Eyskens heeft daarop even allusie gemaakt. Men kent de dubbelzinnige houding die Verenigde Staten ook ten opzichte van Noord-Korea aannemen. Ik zal mij daarover niet uitlaten. Niemand in dit land wil echter oorlog.

02.56 Pierre Chevalier (VLD): Personne ne préfère la certitude de la guerre à une menace incertaine. En revanche, nous voulons être fixés quant à la présence éventuelle d'armes de destruction massive. Dans l'intervalle, tous les moyens diplomatiques doivent être mis en œuvre, et la pression doit être accentuée, car la diplomatie doit montrer les dents si elle veut avoir une chance de réussir. Pour le surplus, une deuxième résolution des Nations Unies constitue une condition nécessaire; à nos yeux, l'une ou l'autre déclaration du président du Conseil de Sécurité ne suffit pas.

Wanneer ik ga spreken met laatstejaarsscholieren in het kader van debatten over Europa, en dat gebeurt geregeld, wordt daar telkens de vraag gesteld, ook deze namiddag nog: gaan wij nu oorlog voeren of niet? Dan leg ik uit dat het standpunt van deze regering, en ik stel vast van een zeer grote meerderheid in dit Parlement, is dat wij de diplomatieke middelen moeten aanwenden tot het laatste en dat wij tezelfdertijd de druk moeten opvoeren. Diplomacy can only work if it bites. Ze kan alleen werken als ze tanden heeft, als ze toont dat ze desnoods tot het uiterste zal gaan. Als men die druk niet aanhoudt, lost men de druk op de ketel en dreigt men nooit tot een oplossing te komen.

Voor ons, laat dat zeer duidelijk zijn, is binnen het kader van de VN een tweede resolutie nodig. Het zal niet volstaan, mijnheer Eyskens, dat wij met een simpele verklaring van de voorzitter van de Veiligheidsraad die tweede resolutie kunnen verkrijgen. Wij hopen echter dat het nooit zover komt, dat het zal voorkomen worden en dat wij naar vreedzame oplossingen kunnen gaan.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Yves Leterme, Pieter De Crem en Mark Eyskens en mevrouw Greta D'hondt en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Karel Van Hoorebeke, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Ferdy Willems, Patrick Moriau en Mark Eyskens

en het antwoord van de eerste minister,

vraagt de regering

- alle diplomatieke initiatieven te ondernemen binnen de EU, de NAVO en de VN die kunnen bijdragen tot het vreedzaam oplossen van het conflict met Irak;
- zich niet te desolidariseren met de NAVO en de VN in de uitvoering van resoluties van de

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties;

- transparante communicatie omtrent de verdere besluitvormingsprocedure onverwijld in het parlement ter kennis te brengen."

Une première motion de recommandation a été déposée par MM. Yves Leterme, Pieter De Crem et Mark Eyskens et Mme Greta D'hondt et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Karel Van Hoorebeke, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Ferdy Willems, Patrick Moriau et Mark Eyskens et la réponse du premier ministre, demande au gouvernement

- d'entreprendre au sein de l'UE, de l'OTAN et de l'ONU toutes les démarches diplomatiques pouvant contribuer à un règlement pacifique du conflit avec l'Irak;
- de ne pas se désolidariser de l'OTAN et de l'ONU dans le cadre de l'exécution des résolutions adoptées par le Conseil de Sécurité des Nations unies;
- de communiquer au parlement, sans délai et dans la plus grande transparence, toute information relative à la poursuite du processus décisionnel dans ce conflit."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Karel Van Hoorebeke, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Ferdy Willems, Patrick Moriau en Mark Eyskens

en het antwoord van de eerste minister, vraagt de regering

- ervoor te zorgen dat België onder geen enkel beding en op geen enkele wijze – zelfs logistiek – steun verleent aan oorlogshandelingen tegen Irak en in de regio;
- al zijn politieke en diplomatieke macht aan te wenden om de andere Europese partners te overtuigen om verdere oorlogsvoering te verhinderen en niet deel te nemen aan een militaire invasie."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Karel Van Hoorebeke et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Karel Van Hoorebeke, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Ferdy Willems, Patrick Moriau et Mark Eyskens et la réponse du premier ministre, demande au gouvernement

- de veiller à ce que la Belgique, sous aucune condition et en aucune manière, ne fournisse un appui, même logistique, aux opérations de guerre menées contre l'Irak et dans la région;
- d'user de toute son influence politique et diplomatique pour convaincre les autres partenaires européens d'empêcher la poursuite des manœuvres de guerre et de ne pas participer à une invasion militaire."

Een derde motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Francis Van den Eynde, Gerolf Annemans, Guido Tastenhoye, Jan Mortelmans, Hagen Goyvaerts en Roger Bouteca en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Karel Van Hoorebeke, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Ferdy Willems, Patrick Moriau en Mark Eyskens

en het antwoord van de eerste minister,

stelt vast dat deze laatste het belangrijk debat omtrent het al dan niet deelnemen aan de krijgsv verrichtingen tegen Irak deskundig getorpedeerd heeft en dringt er bijgevolg op aan dat de regering in de toekomst aan het parlement de kans niet zou ontnemen om zijn controleopdracht ten opzichte van het beleid te kunnen uitoefenen. Een en ander is immers essentieel voor het instandhouden van de democratie."

Une troisième motion de recommandation a été déposée par MM. Francis Van den Eynde, Gerolf Annemans, Guido Tastenhoye, Jan Mortelmans, Hagen Goyvaerts et Roger Bouteca et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Karel Van Hoorebeke, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Ferdy Willems, Patrick Moriau et Mark Eyskens et la réponse du premier ministre,
constate que ce dernier a habilement empêché la tenue d'un débat important relatif à la participation ou non à des opérations de guerre contre l'Irak et insiste dès lors pour qu'à l'avenir, le gouvernement ne prive pas le parlement de la possibilité d'exercer sa mission de contrôle à l'égard de la politique gouvernementale, mission de contrôle essentielle pour la sauvegarde de la démocratie.”

Een vierde motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Vincent Decroly en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Karel Van Hoorebeke, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Ferdy Willems, Patrick Moriau en Mark Eyskens
en het antwoord van de eerste minister,
vraagt de regering
- geen enkel politiek signaal te geven noch passief noch actief, rechtstreeks of onrechtstreeks logistieke of operationele steun te verlenen aan de oorlog tegen Irak die de Verenigde Staten voorbereiden;
- meer bepaald de samenwerking met het Amerikaanse leger op te schorten met betrekking tot transporten van manschappen en militair materieel door ons land, waarbij gebruik wordt gemaakt van infrastructuur op Belgisch grondgebied, inzonderheid via de haven van Antwerpen;
- en te ijveren voor de opheffing van het embargo tegen Irak en voor de ontmanteling van alle massavernietigingswapens in het Midden-Oosten, conform VN-resolutie 687.”

Une quatrième motion de recommandation a été déposée par M. Vincent Decroly et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Karel Van Hoorebeke, Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Francis Van den Eynde, Vincent Decroly, Pieter De Crem, Ferdy Willems, Patrick Moriau et Mark Eyskens et la réponse du premier ministre,
demande au gouvernement
- de s'abstenir de tout signal politique et de tout soutien logistique ou opérationnel, passif ou actif, direct ou indirect à la guerre préparée par les Etats-Unis contre l'Irak;
- en particulier, de suspendre sa collaboration avec l'armée des Etats-Unis au niveau du transit d'hommes et de matériel militaire par toute infrastructure située sur le territoire belge, singulièrement par le port d'Anvers;
- de militer pour la levée de l'embargo contre l'Irak et le démantèlement de toutes les armes de destruction massive stationnées au Proche-Orient, conformément à la résolution 687 de l'ONU.”

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Joos Wauters, Stef Goris en Patrick Moriau en mevrouw Claudine Drion.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Jacques Simonet, Dirk Van der Maelen, Joos Wauters, Stef Goris en Patrick Moriau et Mme Claudine Drion.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 21.04 uur. Volgende vergadering donderdag 23 januari 2003 om 14.15 uur.
La séance est levée à 21.04 heures. Prochaine séance le jeudi 23 janvier 2003 à 14.15 heures.

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE**

VRIJDAG 17 JANUARI 2003

VENDREDI 17 JANVIER 2003

INTERNE BESLUITEN**DECISIONS INTERNES****INTERPELLATIEVERZOEKEN****DEMANDES D'INTERPELLATION**

Ingekomen

Demandes

1. de heer Hans Bonte tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de concentratie van nachtvluchten boven de noordrand van Brussel".

(nr. 1546) – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

2. de heer Richard Fournaux tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de situatie in Irak".

(nr. 1547) – verzonden naar de plenaire vergadering)

(nr. 1548) – verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

1. M. Hans Bonte à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la concentration des vols de nuit au-dessus de la périphérie nord de Bruxelles".

(n° 1546) – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

2. M. Richard Fournaux au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la situation en Irak".

(n° 1547) – renvoi en séance plénière)

(n° 1548) – renvoi à la commission des Affaires sociales)

MEDEDELINGEN**COMMUNICATIONS****REGERING****GOUVERNEMENT**

Ingediend wetsontwerp

Dépôt de projet de loi

De regering heeft volgend wetsontwerp ingediend: wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (nr. 2230/1).

(aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet)

De spoedbehandeling werd door de Regering gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Le gouvernement a déposé le projet de loi suivant: projet de loi modifiant la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux (n° 2230/1).

(matière visée à l'article 78 de la Constitution)

L'urgence a été demandée par le Gouvernement conformément à l'article 80 de la Constitution.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget